

Algemeen Ambtsbericht Eritrea
Juli 2015

Colofon

Plaats	Den Haag
Opgesteld door	Cluster Ambtsberichten en Terugkeer

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
1 Landeninformatie	6
1.1 Land en volk	6
1.2 Staatsinrichting.....	6
1.3 Politieke en economische ontwikkelingen.....	6
1.3.1 Politieke ontwikkelingen	6
1.3.2 (Mogelijke) hervormingen	7
1.3.3 Veiligheidssituatie	8
1.3.4 Regionale context.....	9
1.3.5 Economische ontwikkelingen	11
1.3.6 Europese financiële hulp.....	11
1.3.7 Eritrese oppositiegroeperingen	12
1.3.8 Eritrese diaspora-belasting	13
2 Mensenrechten.....	17
2.1 Het rapport van de Commission of Inquiry.....	17
2.1.1 Reactie uit Eritrea	18
2.1.2 Mensenrechtenexpert en EASO	18
2.1.3 Het Deense rapport en de reactie van het Verenigd Koninkrijk	19
2.2 Internationale verdragen en protocollen.....	20
2.3 Nationale wetgeving	20
2.4 Toezicht	21
2.4.1 VN-Monitoring Group on Somalia and Eritrea	21
2.5 Naleving en schendingen	22
2.5.1 Vrijheid van meningsuiting.....	22
2.5.2 Verdwijningen	25
2.5.3 Vrijheid van vereniging en vergadering	25
2.5.4 Vrijheid van godsdienst en overtuiging.....	26
2.5.5 Bewegingsvrijheid	29
2.5.6 Rechtsgang	34
2.5.7 Arrestaties en detenties	35
2.5.8 Mishandeling en foltering.....	36
2.5.9 Buitengerechtigde executies en moorden	37
2.5.10 Doodstraf	37
3 Positie van specifieke groepen.....	38
3.1.1 Vrouwen.....	38
3.1.2 Minderjarigen	39
3.1.3 LHBT.....	41
3.1.4 Etnische minderheden.....	42
3.1.5 Nationale dienstplicht (Hagerawi Agelglot).....	42
3.1.6 Ethiopiërs en personen van gemengde afkomst	48
4 Mensensmokkel.....	49

5	Vluchtelingen en ontheemden.....	51
5.1	Ontheemden- en vluchtelingenstromen	51
5.1.1	Ontheemden	51
5.1.2	Migratiestromen.....	51
5.1.3	Vluchtelingen in Eritrea	54
5.2	Opvang in de regio	54
5.2.1	Sudan	54
5.2.2	Ethiopië.....	58
5.2.3	Libië	59
5.2.4	Djibouti/Jemen	60
5.2.5	Israël	60
5.3	Activiteiten van internationale organisaties	62
5.3.1	Standpunt UNHCR.....	62
5.4	Terugkeer	62
5.4.1	Repercussies bij terugkeer.....	63
5.4.2	Hoop op veilige terugkeer.....	65
6	Bijlagen	67
6.1	Naslagwerken en rapporten	67
6.2	Websites.....	71
6.3	Lijst van afkortingen	72
6.4	Kaart van Eritrea.....	74

Inleiding

In dit algemeen ambtsbericht wordt de huidige situatie in Eritrea beschreven voor zover deze van belang is voor de beoordeling van asielverzoeken van personen die afkomstig zijn uit dit land en voor besluitvorming over de terugkeer van afgewezen Eritrese asielzoekers. Dit ambtsbericht is een actualisering van eerdere algemene ambtsberichten over de situatie in Eritrea (laatstelijk mei 2014). Het algemeen ambtsbericht beslaat de periode van mei 2014 tot en 15 juli 2015.

Dit ambtsbericht is gebaseerd op informatie uit openbare en vertrouwelijke bronnen. Bij de opstelling is onder meer gebruik gemaakt van informatie van verschillende VN-organisaties, niet-gouvernementele organisaties (ngo's), de Eritrese overheid, vakliteratuur en berichtgeving in de media.

Daarnaast liggen bevindingen en vertrouwelijke rapportages van de Nederlandse vertegenwoordiging in Khartoum (Sudan), waaronder Eritrea ressorteert, aan dit algemeen ambtsbericht ten grondslag en vond een fact-finding missie plaats naar Khartoum en Oost-Sudan om informatie in te winnen over de situatie in Eritrea en de opvang van Eritrese vluchtelingen in Sudan. Omdat een dergelijke missie naar Eritrea dit jaar niet tot de mogelijkheden behoorde, zijn in Oslo gesprekken gevoerd met een vertegenwoordiger van het Noorse Landinfo die in januari 2015 Eritrea bezocht. Ook is een Eritrea-expert bij het International Law and Policy Institute in Oslo geraadpleegd, en een Nederlandse deelnemer aan een gezamenlijke Noors/Nederlandse documentenmissie naar Eritrea.

Objectieve informatie uit de eerste hand over de mensenrechtensituatie in Eritrea is moeilijk te verkrijgen. Er is geen onafhankelijk maatschappelijk middenveld en geen vrije pers. De informatie blijft onvolledig, zolang er geen onafhankelijke onderzoekers in Eritrea worden toegelaten. Bronnen beschikken niet altijd over de laatste gegevens en hebben soms belang bij kleuring van de feiten. In dit ambtsbericht worden daarom regelmatig elkaar tegensprekende bronnen opgevoerd om een zo volledig mogelijk beeld te geven van de situatie in Eritrea .

In hoofdstuk een wordt ingegaan op de recente ontwikkelingen op politiek en veiligheidsgebied.

In hoofdstuk twee wordt de mensenrechtensituatie in Eritrea geschetst. Het rapport van de Commission of Inquiry van de VN uit juni 2015 krijgt hierin aandacht. Na een beschrijving van de nationale wetgeving en internationale verdragen waarbij Eritrea partij is, komen mogelijkheden van toezicht op de naleving van de mensenrechten aan de orde. Daarna volgt de beschrijving van de naleving dan wel schending van enkele klassieke mensenrechten.

In hoofdstuk drie wordt de positie van specifieke groepen belicht, waaronder vrouwen, minderjarigen, etnische minderheden en LGBT, evenals deserteurs en dienstplichtontduikers.

In hoofdstuk vier komt mensensmokkel van en door Eritreeërs aan de orde.

In hoofdstuk vijf worden de opvang van Eritrese vluchtelingen in de regio en de migratiestromen naar het noorden en westen besproken, alsmede de activiteiten van internationale organisaties waaronder UNHCR. Het hoofdstuk eindigt met een paragraaf over terugkeer van Eritreeërs naar hun land.

1 Landeninformatie

1.1 Land en volk

Voor informatie over land en volk wordt verwezen naar het algemeen ambtsbericht Eritrea van april 2013, en naar het EASO-rapport uit 2015.¹

In Eritrea wordt zowel Tigrinya, Tigre als Engels gesproken. Veel Eritreeërs zijn meertalig. Het is niet mogelijk gebleken exact na te gaan hoeveel mensen nog zowel Tigre als Tigrinya spreken in Eritrea. Ongeveer de helft van de bevolking is afkomstig is uit de Tigrinya etnische groep, die de economie, de overheid, politiek en het leger beheersen. Daarom is het Tigrinya de formele taal voor de overheid en het leger, en is de dominante taal in de steden in de hooglanden. Tigre wordt vooral in het noorden van Eritrea en in Sudan (bij Kassala) gesproken door mensen van allerlei leeftijden. Bronnen schatten het aantal Tigre-sprekers tussen de een en anderhalf miljoen.²

Over de kennis van en de vertrouwdheid met het Engels kan worden opgemerkt dat alle lessen vanaf het zesde schooljaar in principe in het Engels worden gegeven.³

1.2 Staatsinrichting

Voor informatie over staatsinrichting wordt verwezen naar het algemeen ambtsbericht van april 2013.

1.3 Politieke en economische ontwikkelingen

1.3.1 Politieke ontwikkelingen

Sinds zijn benoeming in 1993 staat president Afwerki aan het hoofd van de wetgevende macht (*Transitional National Assembly*)⁴ en de uitvoerende macht (*State Council*)⁵. Er bestaat derhalve geen scheiding der machten. De in 1997 geratificeerde grondwet is nog steeds niet in werking getreden.⁶ Er is geen democratie en de presidents- en parlementsverkiezingen zijn voor onbepaalde tijd uitgesteld.

¹ Algemeen Ambtsbericht 2013. EASO: *Country of Origin Information Report- Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

² CIA Factbook Eritrea (geraadpleegd op 13 juli 2015). EASO: *Country of Origin Information Report- Eritrea. Country Focus* (juni 2015). www.omniglot.com (geraadpleegd op 25 februari 2015). www.modaina.com: *Eritrean website featuring resources relevant to Tigre history and culture* (geraadpleegd op 25 februari 2015). **Error! Hyperlink reference not valid.**

³ EASO: *Country of Origin Information Report- Eritrea. Country Focus* (juni 2015). www.omniglot.com (geraadpleegd op 25 februari 2015).

⁴ De leden van de *Transitional National Assembly* werden in 1997 rechtstreeks benoemd om na de ratificatie van de grondwet tot aan de verkiezingen van een *National Assembly* als wetgevende macht te fungeren. Echter, verkiezingen die voorzien waren voor 2001 zijn voor onbepaalde tijd uitgesteld. De huidige *Assembly* is sinds 1997 dan ook een overgangsparlement. De *Transitional National Assembly* komt zelden in vergadering bijeen om over wetgeving te debatteren.

⁵ De *State Council* bestaat uit zeventien ministers en wordt voorgezeten door de president, die tevens de ministers benoemt.

⁶ Volgens de Eritrese autoriteiten is implementatie van de grondwet vanwege het voortdurende grensconflict met Ethiopië niet mogelijk. US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

Ook in deze verslagperiode bleven president Afwerki en de enige politieke partij in Eritrea, de *People's Front for Democracy and Justice* (PFDJ), de politiek domineren. De president wordt bijgestaan door een kleine groep adviseurs en hoge militairen.⁷

Zoals beschreven in eerdere algemeen ambtsberichten waren er de afgelopen jaren signalen van toenemende onvrede binnen het ambtelijke en militaire apparaat en onder de bevolking. In januari 2013 bezetten 200 Eritrese militairen het ministerie van Informatie. Nadat de muerij door ingrijpen van huurlingen was beëindigd, werden naar verluidt meer dan duizend personen gearresteerd, waaronder (hoge) militairen, (prominente) partijleden en overheidsfunctionarissen.⁸ Volgens onbevestigde berichten zijn in 2014 sommige leiders van de opstand in de gevangenis overleden en zouden in de verslagperiode nog ongeveer 180 opstandelingen worden vastgehouden.⁹

Sinds de muerij in 2013 is president Afwerki bezig met een herschikking van de regering en het leger. Zo werden er enkele nieuwe ministers benoemd, waarna het regeringsbeleid overigens ongewijzigd bleef. In maart 2015 werd eindelijk een opvolger benoemd van de in 2012 gevluchte minister van Informatie (Ali Abdu). De functie werd toegekend aan een vertrouweling van de president, Jemene Gebremeskel, die tot dat moment hoofd van het presidentieel bureau was geweest.¹⁰ Ook werd een nieuwe stafchef van het leger benoemd en drie van de vijf hoge topmilitairen vervangen. De stafchef zou het respect van de onderdelen van het leger genieten.¹¹

1.3.2

(Mogelijke) hervormingen

Al dan niet onder druk van de interne spanningen heeft het regime in de verslagperiode enkele toezeggingen gedaan. Ter gelegenheid van de viering van de 23^e verjaardag van de onafhankelijkheid kondigde de president op 23 mei 2014 aan dat hij opdracht had gegeven een nieuwe grondwet op te stellen.¹² In december herhaalde hij de toezegging. De grondwet zou de ongelijkheid in de Eritrese maatschappij aanpakken en tegemoet komen aan de wensen van de bevolking. Over de verdere inhoud en de datum van afronding deed hij geen verdere mededelingen, evenmin over de vraag of de nieuwe grondwet zou zijn gebaseerd op de niet-geratificeerde grondwet uit 1997.¹³ Ook tijdens zijn toespraak ter gelegenheid van de 24^e verjaardag van de onafhankelijkheid kwam hij hier niet op terug.

Begin december 2014 kwam de Eritrese minister van Buitenlandse Zaken, Osman Saleh, op bezoek bij de EEAS (European External Action Service) in Brussel. Eritrea zou werken aan een actieplan waarmee het migratieprobleem in de komende drie tot vijf jaar zou worden aangepakt. Enerzijds door een verbetering van de mensenrechtensituatie en anderzijds door economische ontwikkeling, waarvoor hij financiële steun vroeg uit het Europese Ontwikkelingsfonds. Om de economie te verbeteren was Eritrea op zoek naar investeerders. Met hulp uit onder meer China zou de landbouw worden ontwikkeld. Buitenlandse investeringen in de mijnbouw (onder meer van Canadese en Australische bedrijven) konden het land binnen drie

⁷ Zie ook het vorige algemeen ambtsbericht Eritrea 2014. Bertelsmann Stiftung: *Transformation Index 2014* (februari 2014).

⁸ Zie hiervoor het algemeen ambtsbericht Eritrea 2014.

⁹ Human Rights Watch: *World report 2015: Eritrea* (januari 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). Freedom House: *Freedom in the World 2015 – Eritrea* (maart 2015). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

¹⁰ www.tesfanews.com: *President Iyasas names new information minister* (11 maart 2015).

¹¹ Heads of Missions: *Report on recent developments*. In vertrouwelijk bericht van 12 juni 2014.

¹² Economist Intelligence Unit: *President pledges to draft new constitution* (27 mei 2014).

¹³ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for December 2014*. Freedom House: *Freedom in the World 2015-Eritrea* (maart 2015).

tot vijf jaar ten goede komen, aldus Saleh.¹⁴ Ook kondigde hij aan dat de dienstplicht tot het militaire deel van 18 maanden zou worden teruggebracht (zie hiervoor ook hoofdstuk 3.1.5).

Aan het einde van de verslagperiode was er echter nog geen concreet begin gemaakt met de uitvoering van de toezeggingen van de president en de minister en waren geen verdere details van het actieplan bekend.¹⁵

1.3.3

Veiligheidssituatie

In de verslagperiode was de veiligheidssituatie in Eritrea relatief rustig. Wel nam de burgerlijke ongehoorzaamheid toe, bijvoorbeeld in de laatste maanden van 2014 toen steeds meer mensen zich verzetten tegen de oproep om militaire (herhalings) trainingen te volgen. Ze kwamen gewoon niet opdagen voor de training en doken onder. Naar verluidt heerste grote eensgezindheid onder de bevolking om elkaar te waarschuwen voor de veiligheidspolitie die de opgeroepen mannen en vrouwen kwam zoeken.¹⁶ Zie voor details ook hoofdstuk 3.1.5 Verder ontstonden in de eerste maanden van 2015 relletjes in Asmara en Adi Keyih, toen de bevolking met hulp van scholieren zich met stokken verzette tegen militairen en bulldozers van de PFDJ, die nieuwe, illegaal gebouwde, huizen wilden vernietigen. In april 2015 werden nog eens 2000 huizen in andere steden met rode kruizen gemerkt om te worden afgebroken. Volgens *radio Erena* zette dit kwaad bloed bij de bewoners die op straat kwamen te staan.¹⁷ Ook het rapport van de VN-Special Rapporteur voor Eritrea ging in haar rapport van juni 2015 dieper in op de ingewikkelde landtoewijzing- en huisvestingspolitiek van de regering, die veel Eritreeërs geen andere keuze laat dan zonder toestemming te bouwen.¹⁸

Incidenten met Ethiopië bleven voorkomen. In oktober 2014 landden volgens Eritrese berichten acht Ethiopische piloten in Eritrea om zich daar bij de Ethiopische oppositie aan te sluiten.¹⁹ Ook in december liep naar verluidt een Ethiopische helikopterpiloot met bemanning naar Eritrea over.²⁰ In maart 2015 waren er berichten dat Ethiopische vliegtuigen twee aanvallen op Eritrea hadden uitgevoerd; op de Bisha-mijn (geëxploiteerd door Canada) en op een militaire basis in het zuiden van het land. Deze incidenten werden zowel door Canada als Eritrea afgezwakt. Het zou om een ongeluk in de mijn gaan.²¹

Vanuit Ethiopië waren ook de oppositiebewegingen *Eritrean National Salvation Front* (ENSF) en *Red Sea Afar Democratic Organisation* (RSADO) actief.²² In 2014 kondigde RSADO meerdermalen aan de militaire aanvallen op de Eritrese regering op te voeren, teneinde president Afwerki af te zetten en een federale democratie te installeren.²³ Daartoe voerde RSADO enkele aanvallen uit op Eritrees grondgebied, zoals in december op enkele Eritrese steden vlakbij de

¹⁴ Vertrouwelijk bericht van 17 december 2014. UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). Vertrouwelijke mailwisseling met PV Brussel: 18 december 2014.

¹⁵ EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

¹⁶ www.asmarino.com: *Residents of the capital quietly resist the government's militarization campaign* (13 oktober 2014). www.asmarino.com: *Asmara tense but hopeful following mass resistance to forced militarization* (23 oktober 2014).

¹⁷ Radio Erena: *The government of Eritrea plans to demolish 2000 more residential houses* (17 april 2015). Radio Erena is door Reporters Without Borders aangemerkt als een onafhankelijke en betrouwbare nieuwsbron. Zie hieronder ook hoofds 2.6.1

¹⁸ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (juni 2015).

¹⁹ Tesfanews: *Eight Ethiopian Air force pilots defect to Eritrea* (3 november 2014).

²⁰ Economist Intelligence Unit: *Ethiopia accuses Eritrea of helicopter hijack* (5 januari 2015).

²¹ Vertrouwelijke mailwisselingen met een ambassade (20 maart en 18 juni 2015). www.mining.com *Canadian mine targeted in Eritrea* (22 maart 2015).

²² Bertelsmann Stiftung: *Transformation Index 2014* (februari 2014).

²³ Economist Intelligence Unit: *Country Report, 4th Quarter 2014* (15 januari 2015).

grens met Ethiopië.²⁴ Dezelfde maand zou de beweging in samenwerking met het *Democratic Front for Eritrean Unity* (DFEU) zeven militairen op een basis van de Eritrese veiligheidsdienst hebben gedood. Hierbij zouden ook wapens zijn buitgemaakt.²⁵ Bevestiging van deze berichten vanuit Asmara is niet beschikbaar.²⁶ In maart 2015 waarschuwde RSADO een Australisch mijnbouwbedrijf geen zaken te doen met de Eritrese overheid om mijnen te exploiteren in het Afar-thuisland. RSADO dreigde met wraakacties tegen het bedrijf.²⁷ Half maart 2015 viel de oppositiegroepering ENSF (*Eritrean National Salvation Front*) een garage in Asmara aan, waar regeringstrucks en andere goederen waren opgeslagen die werden gebruikt bij het werk in de Bisha-mijn. De groep verklaarde de aanval als waarschuwing voor de hulp van de regering aan buitenlandse bedrijven om Eritrese bodemschatten te exploiteren, en als wraakactie voor het vernielen van huizen in Asmara en andere steden door troepen van de regering.²⁸

1.3.4

Regionale context

Eritrea is lid van de *African Union* en wil het lidmaatschap van de *Intergovernmental Authority on Development* (IGAD) reactiveren (Eritrea had in 2007 zelf het lidmaatschap opgeschort).²⁹ Dit wordt echter nog steeds geblokkeerd door Ethiopië en Djibouti die met Eritrea op gespannen voet staan vanwege grensconflicten.³⁰ Beide landen beschuldigden in een gezamenlijk communiqué in februari 2015 Eritrea ervan een destabiliserende factor in de Hoorn van Afrika te zijn. Eritrea stelde in een reactie ontzet te zijn door deze "onverdiende daad van vijandigheid".³¹

Djibouti

De verhoudingen met Djibouti zijn nog steeds verstoord sinds de vermissing in 2008 van 19 Djiboutiaanse militairen na schermutselingen aan de grens. Volgens de Djiboutiaanse autoriteiten worden nog 17 militairen in Eritrea krijgsgevangenen gehouden, wat door Eritrea wordt ontkend.³² In april 2014 had Djibouti wel 266 Eritrese gevangenen vrijgelaten. Daaronder bevonden zich 19 krijgsgevangenen, maar verreweg het grootste deel van de gevangenen is ooit uit Eritrea gevlucht om de dienstplicht te ontlopen.³³ Hoewel het grensconflict voor Eritrea wellicht opgelost lijkt, ziet Djibouti na vijf jaar bemiddeling door Qatar nog weinig vooruitgang.³⁴

Jemen

Begin 2015 escaleerde de opstand van de Houthis-stam tegen het regime tot een burgeroorlog. De rol van Eritrea in het conflict is onduidelijk. Er circuleerden geruchten dat de president van Jemen op de vlucht voor de Houthis in maart 2015 zijn toevlucht had gezocht in Eritrea. Aan de andere kant waren er aantijgingen dat vanuit Iraanse bases in Eritrea steun zou worden verleend aan de Houthis. Eritrea zou Iran toestemming gegeven hebben een raketinstallatie te bouwen bij de

²⁴ www.awate.com: *Military clashes inside Eritrea* (25 december 2014)

²⁵ Economist Intelligence Unit: *Country Report, 1st Quarter 2015* (19 maart 2015).

²⁶ Sudan Tribune: *Eritrean rebels kill 7 intelligence agents* (22 december 2014). Economist: *Ethiopian backed Eritrean opposition vows to launch full scale military attacks* (2 september 2014).

²⁷ Sudan Tribune: *Eritrean rebels warns Australian mining firm against gold exploitation* (28 maart 2015).

²⁸ Sudan Tribune: *Eritrean rebels claim attacks government on facility in Asmara* (15 maart 2015).

²⁹ IGAD is een intergouvernementele organisatie van oorspronkelijk zeven Oostafrikaanse landen (na de opschorting van het lidmaatschap van Eritrea zijn het er zes), die samen de voedselveiligheid, milieubescherming, vrede, economie en integratie in de regio willen bevorderen. Als zodanig is IGAD sinds 1996 de opvolger van IGADD –de Intergovernmental Authority on Drought and Development.

³⁰ Vertrouwelijk bericht: 18 december 2014.

³¹ Economist Intelligence Unit: *Eritrea is accused of regional destabilisation* (20 februari 2015).

³² Zie ook algemeen ambtsbericht 2013. VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014). Human Rights Watch: *World report Eritrea 2015*.

³³ Economist Intelligence Unit: *Djibouti releases Eritrean detainees* (25 april 2014). Regional Mixed Migration Report: *Behind bars: the detention of migrants in and from the East & Horn of Africa* (februari 2015).

³⁴ Vertrouwelijk bericht: 24 april 2015.

havenstad Assab aan de Rode Zee. Het ministerie van Buitenlandse Zaken van Eritrea ontkende alles stelselmatig, en onderstreepte in april 2015 in een persbericht de goede relaties met Jemen en de neutrale houding van Eritrea in het binnenlandse conflict. Toen echter een door Saoedi-Arabië geleide coalitie de opstandelingen in Jemen begon te bombarderen, sloot Eritrea in mei een verdrag met Saoedi-Arabië voor samenwerking op militair- en veiligheidsgebied. Nieuwe geruchten spraken over een troepenbijdrage van Eritrea aan de coalitie tegen de Houthi's. Maar of de militairen ooit geleverd zijn, is in de verslagperiode niet duidelijk geworden.³⁵

Ethiopië

Evenals in de vorige verslagperiode bleef de relatie met Ethiopië steken in een 'no war-no peace' situatie. Hoewel Ethiopië zich in 2013 bereid toonde besprekingen te voeren met Eritrea over het grensconflict, is Eritrea daar niet op ingegaan. Eritrea blijft als voorwaarde voor besprekingen stellen dat Ethiopië zich eerst uit Badme terugtrekt, in lijn met de verplichtingen uit het Algiers Agreement. In augustus 2014 kondigde de Ethiopische premier Desalegn in een interview aan dat het beleid tegenover Eritrea voortaan gericht zou zijn op de afzetting van president Afwerki, desnoods met geweld.³⁶

Eritrea en Ethiopië verlenen al jaren op eigen grondgebied steun en onderdak aan elkaars oppositie groeperingen. Zo is de *Eritrean National Salvation Front* (ENSF) en de al genoemde RSADO vanuit bases in Ethiopië actief in Zuid-Eritrea. Omgekeerd steunt Eritrea het *Ogaden National Liberation Front* (ONLF), *Gibot7* en de in Eritrea gevestigde *Ethiopische Tigray People's Democratic Movement* (TPDM). Volgens de *Monitoring Group* werd deze laatste groepering in de verslagperiode ingezet om de veiligheid van president Afwerki te verzekeren.³⁷ Leden van de TPDM (lokaal 'Demhit' genoemd) zijn van dezelfde etnische afkomst als de president en loyaal aan zijn persoon. Volgens de *Monitoring Group* zorgt de Eritrese regering voor hun wapens en training.³⁸ Ook worden ze waarschijnlijk als huurlingen gebruikt om van deur tot deur onwillige dienstplichtigen op te halen. Naar verluidt zouden zich 20.000 van hen in Eritrea bevinden. In oktober 2014 werd bericht dat ze met vrachtwagens vol door Asmara reden, waardoor de spanning in de stad werd opgevoerd.³⁹

Sudan en Zuid-Sudan

Sudan herbergt ongeveer 117.000 vluchtelingen uit Eritrea (zie ook hoofdstuk 5). Beide landen onderhouden over het algemeen goede relaties, maar in de verslagperiode trad een kortdurende verkilling op. President Afwerki was niet aanwezig bij de feestelijkheden rond de herverkiezing van president Bashir begin juni 2015, wat aanleiding was voor allerlei geruchten. Volgens Sudanese kranten waren de geruchten dat Eritrea Iraanse hulp aan de Houthis in Jemen zou faciliteren, de reden dat president Afwerki geen uitnodiging had gekregen. Eritrea ontkende ten stelligste. In ieder geval bracht president Afwerki op 13 juni een

³⁵ www.alaraby.co.uk: *A Saudi war fought with Eritrean troops?* (8 mei 2015). Tesfan news: *Press release: Eritrea's stance on Jemen crisis* (1 april 2015). www.worldbulletin.net: *Eritrea denies charges Iranian support to Houthi's* (1 april 2015). www.ahramonline.com: *Iranian support to Houthis via Eritrea. Reality or not?* (15 juni 2015).

³⁶ Tesfan news: *Ethiopia PM Hhaliemariam Desalegn's distraction?* (17 augustus 2014).

³⁷ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014). Geeskaafrika: *Eritrea Strategic support for regional violent militias through Nairobi* (18 november 2014).

³⁸ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014).

³⁹ The Guardian: *Eritrean resistance steps up pressure on president Asaias Afwerki* (28 oktober 2014).

staatsbezoek aan Sudan om president Bashir alsnog te feliciteren en de bilaterale relaties op economisch, politiek en veiligheidsgebied weer stevig aan te halen.⁴⁰

Somalië

Vermoedens dat Eritrea nauwe banden onderhield met leiders van *Al-Shabaab* kon na onderzoek door de *Monitoring Group* niet worden onderschreven. Wel werd bevestigd dat Eritrea de Ethiopische oppositiebeweging ONLF steunt die sinds 2013 in Mogadishu gevestigd is.⁴¹

1.3.5 *Economische ontwikkelingen*

In de verslagperiode kwam er nauwelijks verandering in de slechte economische situatie van Eritrea. Behalve in de mijnindustrie (koper, goud, kalium) was er nauwelijks economische activiteit. Groei en investeringen werden onder meer gehinderd door de gebrekkige energievoorziening, het tekort aan buitenlandse tegoeden en de internationale sancties. De UNDP zet Eritrea in het *Human Development Report 2014* op de 182^e plaats van de 187 onderzochte landen.⁴²

Dagelijks voedsel en andere basisproducten zijn soms moeilijk verkrijgbaar of tegen hoge prijzen. Ook de voedselsituatie en voedselzekerheid is ondermaats volgens de *Food and Agriculture Organisation* van de VN, ondanks de inspanningen van Eritrea om met middelen uit het Europese Ontwikkelingsfonds de voedselzekerheid te verbeteren. Meer dan 60 % van de bevolking zou ondervoed zijn, waarmee Eritrea in oktober 2014 op de tweede plaats (na Burundi) terechtkwam op de *Global Hunger Index* van de FAO.⁴³

1.3.6 *Europese financiële hulp*

De EU uitte in maart 2015 het voornemen tot programmering van de 11^e ronde uit het Europese Ontwikkelingsfonds voor Eritrea ter waarde van 312 miljoen Euro, ondanks het feit dat de 10^e ronde in 2011 op verzoek van Eritrea was stopgezet. De gelden zouden worden geoormerkt voor energievoorziening, voedselzekerheid en andere economische sectoren. Naar verluidt zou Eritrea in ruil voor de hulp beloofd hebben zich in te spannen om het aantal vluchtelingen terug te brengen.⁴⁴ Hoewel besluitvorming in de EU pas in oktober 2015 aan de orde is, kwam er meteen verzet tegen dit voornemen van Eritrese oppositiepartijen en individuen in de diaspora. Zij stuurden eind maart een gezamenlijk memorandum aan de EU en alle afzonderlijke lidstaten met het verzoek het repressieve regime in Asmara niet te ondersteunen.⁴⁵ Tevens ondertekenden meer dan twintig Eritrea-experts uit de hele wereld een statement waarin de EU gevraagd werd de uitgave van de gelden in ieder geval op te schorten tot de *Commission of Inquiry* van de VN in Eritrea onderzoek had kunnen doen.⁴⁶ Ook *Human Rights Watch* was tegen nieuwe Europese steun aan Eritrea. De organisatie beschouwde het als een maatregel om de stroom van

⁴⁰ Sudan Tribune: *Eritrean president concludes state visit to Sudan* (13 juni 2015). Vertrouwelijke mailwisseling met een ambassade: 18 juni 2015.

⁴¹ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014).

⁴² UNDP: *2014 Human Development Report. Heads of Missions: Report on recent developments*. In vertrouwelijk bericht van 12 juni 2014.

⁴³ Economist Intelligence Unit: *Hunger levels are "extremely alarming"* (20 oktober 2014). Heads of Mission: *Report on recent developments*. In vertrouwelijk bericht van 12 juni 2014.

⁴⁴ Reuters: *Eu hopes to curb exodus from Eritrea through development aid* (24 maart 2015). Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary March 2015*. Tesfanews: *Eritrea and EU poised to sign 11th EDF cooperation agreement* (11 april 2015).

⁴⁵ Radio Erena: *Eritrean change-seeking community urge EU donors to stop development aid to the Eritrean government* (3 april 2015). Diverse Eritrea-experts: *Statement on EU asylum and aid policy to Eritrea* (31 maart 2015).

⁴⁶ www.harnet.org: *EPDP urges EU to empower pro-democracy forces instead of helping the repressive regime in Asmara* (31 maart 2015).

migranten uit een herkomstland te beperken zonder dat de EU bewijs van een verbetering van de mensenrechtensituatie verlangde.⁴⁷ Speciaal EU-vertegenwoordiger voor de Hoorn van Afrika, Rondos, waarschuwde in juni 2015 in breder kader de EU-lidstaten zich geen illusies te maken over Eritrea. Als de EU een dialoog met Eritrea wilde aangaan, moest de EU zich duidelijk opstellen en het spel van Eritrea niet meespelen.⁴⁸

1.3.7 Eritrese oppositiegroeperingen

De in 1997 geratificeerde, maar ook in deze verslagperiode nog niet geïmplementeerde grondwet van Eritrea voorziet in een meerpartijenstelsel. In de praktijk bestaat in Eritrea slechts één politieke partij, de *People's Front for Democracy and Justice* (PFDJ), met aan het hoofd president Afwerki. Iedere uiting van onvrede wordt onderdrukt en van binnenlandse oppositie is nauwelijks sprake.⁴⁹ In de buurlanden bestaan wel oppositiebewegingen van gevluchte Eritreeërs tegen het regime in Asmara. Zie voor een uitgebreid maar niet uitputtend overzicht bijlage 6.1 van het vorige algemeen ambtsbericht van mei 2014. De oppositiebewegingen zijn meestal volgens etnische en religieuze lijnen verdeeld. Zo hebben de Kunama - een etnische minderheidsgroepering van oudsher meer gericht op Ethiopië dan op Eritrea - twee verzetsgroepen gevormd; de *Democratic Movement for the Liberation of the Eritrean Kunama* (DMLEK) en de *Eritrean Democratic Resistance Movement* (EDRM).⁵⁰ Zij opereren veelal vanuit Ethiopië.

Ook in de diaspora in Europa is een groot aantal Eritrese groeperingen actief. In de afgelopen jaren is meerdere malen getracht deze onder een paraplu te verzamelen. Maar ook het in 2013 in Londen opgerichte *Forum for National Dialogue* (FND) is uiteindelijk niet in staat gebleken alle oppositiebewegingen uit de diaspora te verenigen.⁵¹

De in november 2011 opgerichte beweging *Arbi Harnet* (*Friday Freedom*) bleef in deze verslagperiode actievoeren. Het samenwerkingsverband tussen de (schaarse) binnenlandse oppositie en buitenlandse oppositiegroeperingen in de diaspora brengt nieuws items uit op Eritrese en buitenlandse radiostations, via websites en op YouTube-filmpjes. Ook werden er vanuit de diaspora geautomatiseerde telefoongesprekken (*robocalls*) gevoerd met willekeurige personen in Eritrea, waarin aandacht werd gevraagd voor mensenrechtenschendingen in Eritrea en werd opgeroepen tot protest door op vrijdagavond thuis te blijven. Er werden posters opgehangen, stickers opgeplakt, flyers verspreid, en berichten geschreven op bankbiljetten. Sinds 2013 verschijnt onregelmatig de ondergrondse krant (*Meqaleh Forto*).⁵² In maart 2015 stuurde *Arbi Harnet* via websites en mobiele telefoons in Eritrea duizenden solidariteitsbetuigingen voor de jongeren die de vernietiging met bulldozers van pas gebouwde huizen in Asmara en andere steden probeerden te verhinderen.⁵³

In juli 2015 verspreidde het netwerk van *Arbi Harnet* een bericht van de oppositie in Asmara over de steeds verslechterende levensomstandigheden in het land. Voedsel werd steeds schaarser, prijzen van basisproducten stegen dagelijks, winkels

⁴⁷ Human Rights Watch: *EU: Intolerable inaction costs lives at sea* (15 april 2015).

⁴⁸ Vertrouwelijk bericht: 3 juni 2015

⁴⁹ Economist Intelligence Unit: *Country Report, 4th Quarter 2014* (15 januari 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea* (juni 2015).

⁵⁰ UNHCR: *Eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum seekers from Eritrea* (20 april 2011).

⁵¹ Head of Missions: *Report on recent developments*. In vertrouwelijk bericht 12 juni 2014. Norwegian Peacebuilding Resource Centre: *Expert Analysis: Eritrean opposition parties and civic organisations* (januari 2015).

⁵² *Arbi Harnet: Annual report 2011-2014* (16 december 2014). Zie ook hieronder hoofdstuk 2.4.1 over vrijheid van meningsuiting.

⁵³ www.addisabebaonline.com : *Young people in Adi Keyi continue their resistance to the regimes demolition squad* (11 maart 2015).

moesten sluiten. Ook brandstof werd steeds duurder en elektriciteit was slechts af en toe beschikbaar. Door de dienstplicht met open einde en de opeenvolgende militaire trainingen was er nauwelijks tijd en gelegenheid om een bestaan op te bouwen.⁵⁴ Voorts rapporteerde *Arbi Harnet* in juli over arrestaties van studenten in Asmara en omstreken. Hoewel er zoals gebruikelijk geen reden voor de arrestatie was gegeven, veronderstelden de activisten dat de arrestaties een van de voorzorgmaatregelen van de regering betrof om onrust over het rapport van de *Commission of Inquiry* te voorkomen.⁵⁵

1.3.8 *Eritrese diaspora-belasting*

Ook in deze verslagperiode legde de regering van Eritrea belastingen op aan Eritreeërs en buitenlanders van Eritrese afkomst die buiten Eritrea woonachtig zijn. Die situatie is sinds mei 2014 niet noemenswaardig veranderd en daarom zal in onderstaande paragrafen het vorige algemeen ambtsbericht worden geciteerd, waar mogelijk aangevuld met informatie uit nieuwe bronnen.⁵⁶

De 2% "diaspora-belasting" is volgens de Eritrese autoriteiten een "ontwikkelings- en rehabilitatie-belasting".⁵⁷ Voor Eritreeërs die in het buitenland wonen, is betaling van de Eritrese 2% belasting over het inkomen een voorwaarde om gebruik te kunnen maken van diensten van de Eritrese overheid, ongeacht of het gaat om bijvoorbeeld het vernieuwen van een paspoort, gezinshereniging of erfeniskwesties. Eritreeërs die geen contact zoeken met hun ambassade en geen diensten afnemen, betalen de belasting vaak dan ook niet.⁵⁸ De heffing is retroactief tot aan de datum van de laatste betaling. Indien een Eritreeër nog niet eerder de diaspora-belasting heeft betaald, wordt de achterstand door de belastingontvangers berekend met terugwerkende kracht vanaf het vertrek uit Eritrea (tot uiterlijk 1992).⁵⁹

1.3.8.1

Wijze van inning

De *VN-Monitoring Group on Somalia and Eritrea* deed vanaf 2012 onderzoek naar de diaspora-belasting en de wijze waarop deze geïnd werd.⁶⁰ De procedure voor inning is per plaats verschillend. In een land waar een Eritrese ambassade of consulaat is gevestigd, is het gebruikelijk dat rechtstreeks aan de ambassade of het consulaat wordt betaald. Als er geen officiële vertegenwoordiging is, treden lokale PFDJ vertegenwoordigers of andere Eritreeërs op als belastingontvanger.⁶¹ Zie verder hoofdstuk 2.4.1 over de *VN-Monitoring Group on Somalia and Eritrea*.

De *Monitoring Group* kon in 2014 aan de hand van interviews met leden van de Eritrese gemeenschap in Toronto de methode van inning in Canada reconstrueren.

⁵⁴ www.newstatesman.com: *The government had declared war on us: an appeal from people inside Eritrea* (6 juli 2015)

⁵⁵ www.asmarino.com: *Eritrea wide spread arrest of college students reported* (18 juni 2015)

⁵⁶ Algemeen ambtsbericht 2014 (mei 2014). VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014). EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

⁵⁷ Opbrengsten zouden gebruikt worden ter financiële ondersteuning van Eritrese oorlogsslachtoffers en families van Eritrese martelaren.

⁵⁸ Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014).

⁵⁹ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014). EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

⁶⁰ In het rapport wordt de opbrengst van de belastingen op enkele tientallen miljoenen per jaar geschat. Volgens eigen zeggen had de regering van Eritrea tussen 2010 en 2013 in totaal 73 miljoen dollar opgehaald. VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014).

⁶¹ VN-Veiligheidsraad; *Letter dated 24 July 2013 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the president of the Security Council, S/2013/440* (25 juli 2013).

Het Eritrese consulaat krijgt van de Canadese belastingdienst de voorlopige aanslag van de Eritreeërs die daar woonachtig zijn. Aan de hand daarvan wordt het te betalen bedrag bepaald. De Eritreeër in kwestie wordt geïnstrueerd om het bedrag over te maken via het informele Islamitische banksysteem *hawala* of naar een andere Eritreeër die op korte termijn naar Eritrea vertrekt. In Eritrea zal de *hawala* of Eritrese landgenoot het geld afdragen aan de financiële afdeling van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze maakt de belasting over naar bankrekeningen van de *Housing and Commerce Bank*. Het ontvangstbewijs wordt door de *hawala* of Eritrese landgenoot naar de belastingbetaler in Canada gescand, die deze vervolgens weer met zijn of haar paspoort naar het consulaat moet sturen.⁶²

1.3.8.2

Mogelijke repercussies als de belasting niet betaald wordt

In het rapport van oktober 2014 kon de *Monitoring Group* met bewijzen uit de UK, Zweden en Canada staven dat de betaling soms wordt afgedwongen met intimidatie en het ontzeggen van overheidsdiensten.⁶³ De politieke adviseur van president Afwerki ging daar tijdens een gesprek met de *Monitoring Group* dieper op in. Hij ontkende de beschuldigingen van afpersing en fraude bij de inning van de belasting, maar noemde het weigeren van bijvoorbeeld een visum of toestemming om goederen naar Eritrea te verschepen, een mogelijke consequentie van het niet-betalen van de diaspora-belasting. Een woordvoerder van de Eritrese ambassade in London maakte duidelijk dat het bij niet-betalen slechts om "administratieve maatregelen" ging, zoals het weigeren van zakenlicenties en landbezit in Eritrea.⁶⁴ Bovendien kon het niet-betalen van de belasting gevolgen hebben bij terugkeer naar Eritrea, volgens de *Monitoring Group*, zoals de weigering om een paspoort of uitreisvisum te verlenen.⁶⁵ Ook voor familieleden in Eritrea kan het aanvragen van een bedrijfsvergunning of uitreisvisum op een weigering uitlopen, als een Eritrees familielid in het buitenland geen belasting heeft betaald.⁶⁶

1.3.8.3

Recente ontwikkelingen

In het vorige ambtsbericht is al aangegeven dat de methodes die Eritrea gebruikt voor de buitenlandse belastingheffing steeds kritischer bekeken werden. In deze verslagperiode nam de kritische blik van de gastlanden op de belastingheffing nog meer toe. In Engeland bijvoorbeeld instrueerde het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken leden van de Eritrese gemeenschap om kwalijke praktijken bij de belastinginning bij de politie te melden. In maart 2015 dienden drie Eritreeërs in Londen een aanklacht in bij de plaatselijke politie tegen de Eritrese ambassadeur

⁶² Een Eritrese activist in Canada overhandigde ook een heimelijk opgenomen audio-opname aan de Monitoring Group van de uitleg van een consulaire medewerker over de procedure om het geld te betalen. VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (oktober 2014).

⁶³ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 11 July 2012 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2012/545* (juli 2012). VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 24 July 2013 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the president of the Security Council, S/2013/440* (juli 2013). VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (oktober 2014).

⁶⁴ The Guardian: *Diaspora tax for Eritreans living in UK investigated by Metropolitan Police* (11 juni 2015).

⁶⁵ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (oktober 2014).

⁶⁶ Human Rights Watch: *World Report 2014 – Eritrea*.

vanwege illegale belastingheffing.⁶⁷ De politie was aan het einde van de verslagperiode nog bezig met onderzoek naar de aanklacht.

In Nederland liet de minister van Buitenlandse Zaken in mei 2014 onderzoek doen naar de Eritrese praktijk van belastinginning, na berichten over dwang, intimidatie en afpersing. Uitkomsten daarvan werden verwerkt in berichtgeving aan de Tweede Kamer en de *Monitoring Group* van de VN; nl. dat het in Nederland niet illegaal is voor Eritrese autoriteiten om belasting te heffen, behalve als het onder dwang gebeurt. Ook het onthouden van overheidsdiensten door Eritrea bij een weigering te betalen, is niet illegaal. Ondanks klachten van Eritreeërs zou er niet tegen opgetreden worden omdat er geen duidelijk bewijs voor dwang of afpersing bestond en omdat er nooit formeel aangifte was gedaan.⁶⁸ In juli 2014 werd de tijdelijk zaakgelastigde bij de minister van Buitenlandse Zaken ontboden. De TZ meldde dat het betalen van de heffing vrijwillig is omdat Eritrea in het buitenland niet beschikt over dwangmiddelen en dat er geen intimidatie en bestraffing plaatsvindt van familieleden in Eritrea, wanneer Eritreeërs in Nederland weigeren belasting te betalen.⁶⁹

In de zomer van 2014 heeft Nederland bij enkele andere Europese landen en Australië geïnformeerd naar de heffing en inning van de Eritrese diaspora-belasting ter plaatse.⁷⁰ Het onderzoek toonde een vergelijkbaar beeld als in Nederland: soms klachten over dwang of intimidatie bij de inning door de Eritrese vertegenwoordiging, maar geen formele aangifte of bewijs van strafbare handelingen. Er waren in de andere landen wel vermoedens dat de gelden bedoeld zijn voor het leger maar er was geen bewijs, zoals in Canada waar zonder omhaal gesteld werd dat de heffing bedoeld was voor de strijdkrachten in Eritrea.⁷¹ Bij ondervraging van de Eritrese vertegenwoordiging, volgde altijd ontkenning van afpersingspraktijken. Ook de autoriteiten van Eritrea ontkenden dwang en bedreiging bij de inning in een brief van juli 2014 aan de *Monitoring Group*.⁷²

Als reactie op de toenemende internationale aandacht voor de belastingheffing buiten Eritrea hebben de Eritrese autoriteiten het proces informeler en ondoorzichtiger gemaakt. Zo zijn Eritrese belastingontvangers niet altijd meer diplomaten of geregistreerde vertegenwoordigers van de Eritrese regering of de PFDJ.⁷³ Er zijn, zoals hierboven beschreven in het voorbeeld uit Canada, ook Eritrese burgers bij betrokken. Eritrese ambassades en consulaten geven ook niet altijd kwitanties af om te bewijzen dat de belasting is betaald. Geldstromen zijn ondoorzichtig geworden (diaspora-belasting en remittances lopen via dezelfde

⁶⁷ The Guardian: *Diaspora tax for Eritreans living in UK investigated by Metropolitan police* (9 juni 2015). IB Times: *Eritrea: London's diaspora tax bankrolling al-Shabaab militants investigated by Scotland Yard* (9 juni 2015).

www.asmarino.com: *British Eritreans lay criminal charges against Eritrean ambassador* (4 maart 2015). Isaac Brock Society: *Eritreans in UK fight back against diaspora-belasting* (25 maart 2015).

⁶⁸ Brief aan de Tweede Kamer van Staatssecretaris Teeven van Justitie: *Berichtgeving over betrokkenheid van de Eritrese overheid bij mensensmokkel en afpersing vluchtelingen* (3 juni 2014). VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014).

⁶⁹ Vertrouwelijke mailwisseling met beleidsafdeling BZ (10 december 2014). Trouw: *Timmermans ontbiedt Eritrea om diaspora-taks* (18 juli 2015)

⁷⁰ Het gaat om Zwitserland, Denemarken, Noorwegen, Italië en Frankrijk, die middels het berichtenverkeer in juni 2014 hebben geantwoord.

⁷¹ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014).

⁷² Permanent Mission of the State of Eritrea to the UN: *Eritrea's response to the information request contained in letter S/AC29/2014* (14 juli 2014)

⁷³ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 24 July 2013 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the president of the Security Council, S/2013/440* (25 juli 2013).

monetaire transferorganisaties) en deels verlegd van officiële bankrekeningen naar contante betalingen in harde valuta.⁷⁴ De *Monitoring Group* noemde in het laatste rapport dit gebrek aan transparantie in de financiële architectuur een van de oorzaken van de problemen bij het monitoren van geldstromen.⁷⁵

1.3.8.4 Bijdragen aan het Eritrese defensiebudget

In het rapport van de *Monitoring Group* uit 2012 werd al opgemerkt dat in sommige landen leden van de Eritrese diaspora ook gevraagd wordt een financiële bijdrage te leveren aan het Eritrese defensiebudget, bovenop de 2% diaspora-belasting. Dat zou een schending van het VN-wapenembargo betekenen.⁷⁶ In Canada werd openlijk gesproken van "donatie voor de verdediging tegen een Ethiopische invasie". In andere landen was niet duidelijk waar het geld naar toe ging, zoals bleek uit de Nederlandse vragenlijst aan andere landen (zie hierboven). Desondanks maakte de *Monitoring Group* uit meerdere interviews met Eritreeërs uit de diaspora (in Noorwegen, Zweden, UK, US en Kenia) op dat geld werd overgemaakt voor het *Defence Fund (Mekete Fund)*, via een bank in Frankfurt. Of de donaties vrijwillig waren, is niet vastgelegd.⁷⁷

In het vorige algemeen ambtsbericht is in dit kader vermeld dat de Eritrese overheid ook in het buitenland over een netwerk van informanten zou beschikken. Leden van de diaspora die niet participeerden in politieke en culturele evenementen en fondsenwerving in het buitenland, zouden naar verluidt op een zwarte lijst zijn gezet. 'Niet-loyale' leden van de diaspora zouden doelwit zijn van georganiseerde overheids campagnes, waaronder haat-mails en publieke beschuldigingen.⁷⁸ In deze verslagperiode is daarover nauwelijks nieuwe informatie gevonden. Alleen in het rapport van de *VN-Commission of Inquiry* wordt gesproken over het bespioneren van landgenoten in het buitenland door Eritrea. Ook zouden telefoontjes en e-mails van Eritreeërs in de diaspora naar familieleden in het vaderland door de regering worden afgeluisterd of meegelezen.⁷⁹

⁷⁴ . Remittances zijn geldzendingen van mensen in de diaspora naar familie en kennissen in het land van afkomst. VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 24 July 2013 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the president of the Security Council, S/2013/440* (25 juli 2013).

⁷⁵ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014).

⁷⁶ Stewart Bell, *Canada expelling Eritrean diplomat for using consulate to shake down citizens for 'national defence'* (30 mei 2013)(www.asmarino.com).

⁷⁷ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 oktober 2014).

⁷⁸ Mirjam van Reisen e.a., *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond* (december 2013). Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

⁷⁹ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea* (juni 2015). In de beantwoording van Kamervragen van juli 2014 aan de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid staat een korte opmerking hierover. Op de vraag over de rol van de Eritrese ambassade en de Eritrese organisaties die als verlengstuk van het regime zouden opereren bij het in de gaten houden van de diaspora, erkende minister Timmermans het bestaan van diverse organisaties in Nederland die mogelijk contacten onderhouden met de Eritrese overheid. Mits de organisaties zich hierbij aan de Nederlandse wet- en regelgeving houden is dit toegestaan, volgens de minister.

2 Mensenrechten

De mensenrechtensituatie in Eritrea is in de verslagperiode niet zichtbaar veranderd. Onderdrukking van fundamentele politieke rechten en burgerlijke vrijheden door de regering gingen door.⁸⁰ Op de lijst van 51 'worst of the worst' onvrije landen van *Freedom House* staat Eritrea op de derde plaats, nog boven Noord-Korea.⁸¹ De VN-Mensenrechtenraad veroordeelde jaar op jaar de ernstige schendingen van de mensenrechten in het land. Zowel in juni 2014 als in juni 2015 nam de MRR een resolutie aan waarin Eritrea werd veroordeeld voor "wijdverspreide en systematische schendingen van de mensenrechten en restricties op de fundamentele vrijheden". Specifiek genoemd werden de 'open ended' militaire dienst en dwangarbeid tijdens de dienstdienst; willekeurige arrestaties en detentie; verdwijningen; marteling en mishandeling; restricties op de vrijheid van meningsuiting en geweten en de uitoefening van godsdienst.⁸²

2.1 Het rapport van de Commission of Inquiry

De VN-Mensenrechtenraad riep in 2014 een Onderzoekscommissie (*Commission of Inquiry*, COI) in het leven, die een jaar later met een zeer kritisch eindrapport verscheen.⁸³ Dat was te verwachten na het tussenrapport uit maart 2015 dat, na ondervraging van honderden Eritreeërs (buiten Eritrea), een duidelijk patroon van mensenrechtenschendingen in Eritrea ontwaarde. Met het excuus van de patstelling in het conflict met Ethiopië permitteerde de regering zich allerlei maatregelen zoals de verlengde dienstplicht, repressie en staatscontrole in een sterk gemilitariseerde samenleving. Detentie was een 'fact of life', waar iedereen in het land aan kon worden onderworpen, net zoals buitengerechtelijke executies of verdwijningen. Aldus het tussenrapport⁸⁴

Het uiteindelijke VN-rapport concludeerde in juni 2015 in 484 pagina's dat er in de afgelopen jaren in Eritrea op grote schaal systematische en grove mensenrechtenschendingen hebben plaatsgevonden.⁸⁵ Sommige van de schendingen vielen onder de definitie van misdaden tegen de menselijkheid, zoals buitengerechtelijke executies, marteling en de oneindige dienstplicht en gedwongen tewerkstelling. Eritrea wordt niet geregeerd door de wet maar door angst, volgens de speciale rapporteur voor Eritrea tijdens de persconferentie op 8 juni 2015.⁸⁶

In de conclusies en aanbevelingen roept het rapport de regering van Eritrea op een einde te maken aan de wanpraktijken. In plaats van de straffeloosheid moeten de schuldigen verantwoording afleggen en in plaats van totalitaire staatsmechanismen

⁸⁰ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (28 mei 2014). Human Rights Watch, *World Report 2015 – Eritrea* (januari 2015). Amnesty International: *A catalogue of human rights violations continue in Eritrea despite commitments made during UN human rights review* (25 juni 2014).

⁸¹ Freedom House: *Freedom in the world 2015* (januari 2015).

⁸² VN-Mensenrechtenraad: *Situation of human rights in Eritrea* (18 juni 2014). En: *Resolution adopted by the Human Rights Council, Situation of human rights in Eritrea* (14 juli 2014). Human Rights Watch: *World Report 2015* (januari 2015).

⁸³ Leden van de COI zijn: Mike Smith, voorzitter; Sheila B. Keetharuth, speciale VN-rapporteur voor Eritrea en Victor Dankwa uit Ghana. VN-Mensenrechtenraad: *Situation of human rights in Eritrea* (18 juni 2014). En: *Resolution adopted by the Human Rights Council, Situation of human rights in Eritrea* (14 juli 2014).

⁸⁴ Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea: *Oral update by Mr. Mike Smith, Chair of COI, on Human Rights in Eritrea* (16 maart 2015). Reuters: *UNd Eritrea inquiry finds clear patterns of rights violations* (16 maart 2015). Human Rights Watch: *UN Human Rights Council-Interactive Dialogue with the COI on Eritrea* (16 maart 2015). Voice of America: *No rule of law in Eritrea* (16 maart 2015).

⁸⁵ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea* (4 juni 2015).

⁸⁶ www.ohchr.org: *Statement to the media by Ms Sheila B. Keetharuth of the Commission of Inquiry* (8 juni 2015).

moeten de grondwet en de rechtstaat weer de dienst uitmaken. Ook wordt de internationale gemeenschap met klem gevraagd om de mensen die Eritrea ontvluchten bescherming te blijven bieden; om het principe van *non-refoulement* te respecteren en om alle andere afspraken die het leven van de Eritrese asielzoekers in gevaar zouden kunnen brengen, te beëindigen.⁸⁷ Ten slotte noemt het rapport in Annex V in totaal 95 detentie-faciliteiten in Eritrea, en worden in Annex VI satellietbeelden uit maart 2015 getoond van de militaire kampen en gevangenissen in *Sawa, W'ia en Mai Serwai*.

De Commissie baseerde haar rapport op 160 schriftelijke getuigenissen en interviews met 550 Eritrese vluchtelingen, die hun ervaringen van de afgelopen jaren vertrouwelijk met de Commissie durfden te delen. Met het oog op onderhavig ambtsbericht valt op dat het grootste deel van de getuigenissen en de schriftelijke bronnen op enkele uitzonderingen na, niet uit de verslagperiode stammen maar (veel) ouder zijn en daardoor slechts in beperkte mate een onbevooroordeeld beeld geven van de mensenrechtensituatie in de verslagperiode.

2.1.1 *Reactie uit Eritrea*

Een dag na de bekendmaking van het rapport reageerde de Eritrese minister van Buitenlandse Zaken volgens verwachting zeer afwijzend. Alle aantijgingen waren laster en fantasie en pasten in de campagne om het land te destabiliseren. De beschuldigingen in het rapport waren nergens op gebaseerd en waardeloos.⁸⁸ Eritrea was voornemens om de dienstplicht tot het 'actieve' deel van 18 maanden terug te brengen en iedereen die Eritrea verlaten had weer van harte in het land welkom te heten; zelfs diegenen die illegaal waren vertrokken of uit het leger waren gedeserteerd, zo had de minister sinds december 2014 bij meerdere internationale gelegenheden gezegd.⁸⁹ (Zie hiervoor ook hoofdstuk 3.1.5).

2.1.2 *Mensenrechtenexpert en EASO*

Een voor dit ambtsbericht geraadpleegde **mensenrechtenexpert**, die ook aan de totstandkoming van het rapport van de Commission of Inquiry heeft meegewerkt, hechtte geen geloof aan de toezeggingen van de Eritrese regering en stelde dat de informatie uit Eritrea onvolledig blijft zolang niemand toegang heeft tot de gevangenissen en andere plekken waar mensen worden vastgehouden -in zijn woorden "*Eritrea's network of gulags*". Hij benadrukte in een mailwisseling dat hij soortgelijke beloftes over de dienstplicht vaker van de autoriteiten had gehoord. Pas het verspreiden van de voornemens in een door de bevolking gebruikte taal via gebruikelijke middelen (toespraak president, nationale tv, radio, ophangbiljetten) in Eritrea zou volgens hem een teken zijn dat het de regering menens is.⁹⁰ Ook een

⁸⁷ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the commission of inquiry on human rights in Eritrea* (4 juni 2015). Reuters: *UN probe says Eritrea may have committed crimes against humanity* (8 juni 2015). Mailonline: *Horrific abuses 'systematic, widespread' in Eritrea: UN probe* (8 juni 2015). The Telegraph: *UN accuses Eritrea of crimes against humanity* (8 juni 2015). The Guardian: *The Guardian view on Eritrea: a regime of terror* (11 juni 2015). NRC: *Dit is waarom de Eritreeër vlucht* (9 juni 2015).

⁸⁸ Eritrea Ministry of Information: *Commission of Inquiry report: cynical political travesty that undermines Human Rights* (11 juni 2015). Reuters: *Eritrea denies UN allegation of indefinite national service* (15 juni 2015). www.BBC.com: *Eritrea accuses UN of slander over rights report* (9 juni 2015). Le Monde: *L' Erythree estime scandaleux un rapport de l'ONU l'accusant de violer les droits de l'homme* (9 juni 2015). Le Figaro: *L' Erythree conteste le rapport de l'ONU* (9 juni 2015).

⁸⁹ Vertrouwelijk bericht: 17 december 2014. Vertrouwelijke mailwisseling met PV Brussel: 18 december 2014. UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). www.asmarino.com: *An Eritrean official 'promises' policy changes on the indefinite national service* (24 november 2014). www.martinplaut.wordpress.com: *The eritrean regime promises- no more than 18 months of military service* (15 januari 2015). Radio Erena: *Osman Saleh and Yemane Gebreab gave direction to Eritrean diplomats on the new developments on relations with the EU* (12 april 2015). www.madote.com: *Yemeane Ghebreab speaks on Eritrea limiting national service to 18 months* (12 april 2015).

⁹⁰ Eritrea-expert, voorheen gestationeerd bij het International Law and Policy Institute in Oslo, momenteel wonende in Geneve. Mailwisseling in maart 2015. IRIN: *Eritrea rights report prompts protection rethink* (juni 2015).

EASO-rapport over Eritrea van juni 2015 constateert dat de belofte nog niet geleid heeft tot concrete hervormingen die zijn vastgelegd in wetwijzigingen of andere documenten.⁹¹

2.1.3

Het Deense rapport en de reactie van het Verenigd Koninkrijk

In december 2014 verscheen het rapport 'Eritrea-drivers and root causes for emigration, national service and the possibility to return' van de **Deense Immigration Service**. De toon van het rapport was optimistischer dan rapporten van bijvoorbeeld *Human Right Watch*, het Amerikaanse *Department of State* of de VN-Speciaal Rapporteur voor Eritrea, mw Keetharuth. Dat kwam volgens het rapport omdat alle mensenrechtenorganisaties die Eritrea de afgelopen jaren niet hadden kunnen bezoeken, alleen vluchtelingen als bron konden gebruiken die soms al geruime tijd het land verlaten hadden. Het rapport concludeerde dat de mensenrechtensituatie nu minder ernstig was dan door de Eritrese vluchtelingen beschreven. Volgens het Deense rapport was er sprake van een afname van de regeringscontrole en waren de ontwikkelingen ten aanzien van de mogelijke verkorting van de dienstplicht en veilige terugkeer na illegale uitreis hoopgevend.⁹²

Na publicatie in november 2014 was het rapport meteen omstreden.⁹³ Een van de ondervraagden, de in Londen docerende professor Gaim Kibreab, wilde zijn naam niet meer verbinden aan het rapport en eiste dat zijn (verkeerd geciteerde) uitspraken uit de tekst werden gehaald. UNHCR bekritiseerde het rapport omdat de uitspraken van de (anonieme) ondervraagden selectief in de hoofdtekst waren gebruikt, en de hoofdtekst geen enkele reflectie bevatte over de betrouwbaarheid van informatie over Eritrea. *Human Rights Watch* noemde het rapport meer een politieke poging om migratie te beheersen dan een eerlijke beoordeling van de mensenrechtensituatie in Eritrea.⁹⁴ En *Human Rights Concern Eritrea* schreef een open brief aan de Deense immigratiedienst waarin de conclusies over een beter leefklimaat in Eritrea (v.w.b. nationale dienstplicht, consequenties voor deserteurs en dienstplichtontduikers, en terugkeer) stuk voor stuk werden weerlegd.⁹⁵

Denemarken kwam na alle kritiek in december 2014 met een aangepaste versie, maar besloot op grond van de conclusies in het rapport geen nieuw beleid te maken.

Het **Britse Home Office** maakte echter wel gebruik van de inhoud en conclusies van het Deense rapport. Op grond van "nieuwe informatie zoals die voor het eerst was verwoord in het Deense rapport" wijzigden de Britten in maart 2015 het toelatingsbeleid voor Eritreeërs. Niet langer waren dienstplicht en illegale uitreis op zichzelf een reden meer voor asiel. Alleen diegenen die eveneens actieve oppositie in Eritrea hadden gevoerd, en als zodanig een hoog profiel hadden, liepen een risico op vervolging in hun vaderland en hadden recht op bescherming in het Verenigd Koninkrijk.⁹⁶

Dit besluit kwam de Britten op veel kritiek te staan.⁹⁷ Te meer omdat half december 2014 door het parlement nog een motie was aangenomen over de voortdurende

⁹¹ EASO: *Country of Origin information report- Eritrea Country Focus* (juni 2015).

⁹² Danish Immigration Service: *Eritrea- Drivers and root causes of Emigration, national service and the possibility to return* (december 2014).

⁹³ Caperi via www.assena.com: *Two Danish officials resign over Eritrea fact finding report* (21 maart 2015). Caperi: *Head of Danish fact finding mission stands by Eritrea report* (6 maart 2015).

⁹⁴ Human Rights Watch: *Denmark: Eritrea Immigration Report deeply flawed* (17 december 2014). www.bbc.com: *Eritrean migrants face new asylum battle in EU* (10 juli 2015).

⁹⁵ Human Rights Concern Eritrea: *Open letter to the Danish Immigration Service*.

⁹⁶ UK Home Office: *Country Information and Guidance Report Eritrea: Illegal Exit*. En idem: *National (incl. military service)* (maart 2015). *Tesfanews: British report discredits Eritrean refugee claim* (7 april 2015).

⁹⁷ Still Human, still here. The campaign to end destitution of refused asylum seekers: *A commentary on the March 2015 Country Information and Guidance reports issued on Eritrea* (1 mei 2015). www.asmarino.com: Gaim

schending van mensenrechten in Eritrea. Bovendien was het *Foreign and Commonwealth Office* na een bezoek aan Eritrea in januari 2015 tot de conclusie gekomen dat de Eritrese regering geen vooruitgang had geboekt op het terrein van de mensenrechten. De situatie voor wat betreft arbitraire detentie en onbepaalde dienstplicht was ongewijzigd en de fundamentele rechten en vrijheden werden nog steeds geschonden.⁹⁸ In maart 2015 noemde het *Foreign and Commonwealth Office* Eritrea nog steeds een *Country of Concern*.⁹⁹ Het *Home Office* beloofde in juni 2015 de kritische bevindingen van de *VN-Commission of Inquiry* over terugkeer zorgvuldig te zullen bestuderen.¹⁰⁰ Ook *Human Rights Watch* riep in juli 2015 in een open brief de Britse regering op de beleidswijziging in het Britse toelatingsbeleid weer terug te draaien. Tevens haalde de open brief andere recentere bronnen aan, zoals het EEAS-rapport uit mei 2015 en het in de zomer van 2015 uitgekomen mensenrechtenrapport van de VS, die een minder optimistisch beeld van de mensenrechtenrechtensituatie in Eritrea schetsten.¹⁰¹

2.2 Internationale verdragen en protocollen

Voor een overzicht van mensenrechtenverdragen waarbij Eritrea partij is, wordt verwezen naar de vorige algemeen ambtsberichten.¹⁰² In de verslagperiode ratificeerde Eritrea het Verdrag tegen Foltering en andere Wrede Onmenselijke en Onterende Behandeling of Bestrafing, en het Protocol inzake de Voorkoming, Bestrijding en Bestrafing van Mensenhandel, in het bijzonder Vrouwenhandel en Kinderhandel.¹⁰³ De ratificatie van de Conventie inzake de bescherming van de rechten van migranten werknemers en hun familie; de Conventie inzake rechten van gehandicapte personen en de ILO-Conventie 182 inzake het voorkomen en ondernemen van actie voor de eliminatie van de ergste vormen van kinderarbeid, zoals wel toegezegd in de reactie op de Universal Periodic Review, heeft echter in de verslagperiode nog niet plaatsgevonden.¹⁰⁴

2.3 Nationale wetgeving

In mei 2015 kondigde de Eritrese minister van Justitie aan dat nieuwe wetboeken (CODES) voor burgerlijk recht en strafrecht en bijbehorende procedures waren uitgevaardigd. Deze zouden de overgangswetgeving uit 1997 vervangen. De totstandkoming had zoveel tijd gekost, zei de minister, omdat ook het traditionele gewoonterecht - met aandacht voor dieren, de natuurlijke omgeving en sociale harmonie - in de nieuwe wetten een plaats had gekregen. Een nieuw wetboek voor handelsrecht was bijna afgerond.¹⁰⁵

Kibreab: *Some Reflections on the UK Home Office's Country Information Guidance Eritrea: National (incl. Military) Service & Illegal Exit* (25 March 2015). Diverse Eritrea-experts: *Statement on EU asylum and aid policy to Eritrea* (31 maart 2015). www.hrc-eritrea.org: *Human rights concern-eritrea sends a letter to Rt Hon. Theresa May, MP on Inaccuracies in Home Office Guidelines on Eritrea* (17 april 2015).

⁹⁸ UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea: Country of Concern* (update 21 januari 2015).

⁹⁹ UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea: Country of Concern* (update 12 maart 2015).

¹⁰⁰ IRIN: *Eritrea rights report prompts protection rethink* (juni 2015). The Guardian: *Home Office weighs bleak UN report on rights abuses by Eritrean government* (11 juni 2015).

¹⁰¹ Human Rights Watch: *Letter to the UK independent chief inspector of borders and immigration on flawed UK country information and guidance reports on Eritrea* (2 juli 2015).

¹⁰² Algemeen ambtsbericht Eritrea 2013 en algemeen ambtsbericht 2014.

¹⁰³ UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea: Country of Concern* (update 21 januari 2015).

www.minbuza.nl/producten-en-diensten/verdragen/mensenrechtenverdragen, geraadpleegd op 2 februari 2015.

¹⁰⁴ UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015).

¹⁰⁵ Eritrea Ministry of Information: *GOE puts into effect civil and penal codes and associated procedures* (11 mei 2015). www.madote.com: *Interview with Fawzia Hashin on the new criminal, civil and penal codes of Eritrea* (mei 2015). Verdere informatie over nationale wetgeving is te vinden in het algemeen ambtsbericht 2013.

Vanwege het ontbreken van verdere inhoudelijke bronnen en commentaren is het niet mogelijk gebleken om voor dit algemeen ambtsbericht de nieuwe wetsteksten inhoudelijk te onderzoeken.

2.4 Toezicht

Ook in deze verslagperiode was het voor de internationale gemeenschap moeilijk de mensenrechtensituatie in Eritrea te monitoren. Het land toonde weinig bereidheid om samen te werken met de internationale gemeenschap, hoewel er wel stappen waren gezet met de medewerking aan het *Universal Periodic Review*, het overleg in Khartoum over mensenhandel en de ratificatie van twee internationale verdragen.¹⁰⁶ Internationale ngo's en VN-organisaties hebben na 2011 hun activiteiten in Eritrea moeten beëindigen. In het land zelf zijn geen lokale mensenrechtenorganisaties of onafhankelijke organisaties vanuit het maatschappelijk middenveld actief. Alle bestaande organisaties staan onder strikt toezicht van de overheid.¹⁰⁷ Het International Committee van het Rode Kruis (ICRC) is nog wel actief in Eritrea, maar voornamelijk voor Ethiopische vluchtelingen ter plaatse, en met andere hulpprojecten in gebieden die door het Eritrese/Ethiopische conflict getroffen zijn. Ze hebben geen toestemming van de autoriteiten om gedetineerden of mensen in strafkampen bezoeken.¹⁰⁸ Ook was het internationale mensenrechtenorganisaties, de speciale VN-rapporteur voor Eritrea en leden van de *Commission of Inquiry* niet toegestaan Eritrea binnen te komen.¹⁰⁹

Wel participeerde de Eritrese regering, zoals gezegd, actief in de totstandkoming van de tweede *Universal Periodic Review* (UPR) van de VN. In januari 2014 vond in Geneve de bespreking van de bevindingen plaats. Tijdens de vaststelling van de UPR in juli 2014 bleek dat Eritrea 92 van de 200 aanbevelingen overnam, zonder evenwel een tijdspad voor de implementatie ervan te geven. Aanbevelingen op het gebied van mensenrechten (bv over onmiddellijke beëindiging van onmenselijke behandeling in gevangnissen, of het vrijlaten van gewetensbezwaarden uit de gevangnissen) noemde de regering een belediging en de beschreven misstanden werden ontkend. Begin september 2014 benoemde de regering een nationale commissie om de aanbevelingen uit de UPR uit te werken. De verwachtingen voor daadwerkelijke voortgang zijn getemperd, omdat de Eritrese regering ondanks toezeggingen ook niet veel gedaan heeft met de aanbevelingen uit het eerste UPR van 2009.¹¹⁰

2.4.1 VN-Monitoring Group on Somalia and Eritrea

De sancties die de VN-Veiligheidsraad Eritrea vanaf 2009 oplegde vanwege de vermeende destabiliserende rol in de regio bleven in de verslagperiode van kracht.¹¹¹ In oktober 2014 verscheen een nieuw rapport van de VN-Monitoring

¹⁰⁶ UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). Article 19, *Eritrea: Article 19's submission to the UN Universal Periodic Review* (24 juni 2013).

¹⁰⁷ UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea: Country of Concern* (update 21 januari 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). Human Rights Watch, *World Report 2015 - Eritrea* (januari 2015).

¹⁰⁸ Freedom House: *Freedom in the World 2015 - Eritrea* (maart 2015). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014 - Eritrea* (juni 2015).

¹⁰⁹ UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). Vertrouwelijk berichtenverkeer (12 juni 2014 en 29 juni 2014)).

¹¹⁰ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). Human Rights Watch, *Eritrea: Submission to the Universal Periodic Review* (20 juni 2013). Vertrouwelijk bericht (9 juli 2014). VN-Mensenrechtencommissie: *Report of the Working group on the Universal Periodic Review- Eritrea* (17 juni 2014). UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea-Country of Concern* (update 30 september 2014).

¹¹¹ In VNVR-Resolutie 1907 (2009) en Resolutie 2023 (2011). Vanwege de vermeende destabiliserende rol van Eritrea in de regio, zoals steun aan Al-Shabaab in Somalië en het grensconflict met Djibouti.

Group on Somalia and Eritrea.¹¹² Het rapport meldde dat de *Monitoring Group* in de voorafgaande anderhalf jaar geen bewijs kon vinden voor grootschalige steun vanuit Eritrea aan Al-Shabaab. Daarmee werden de bevindingen van het vorige rapport uit juli 2013 genuanceerd, waarin sprake was van nauwe banden tussen Eritrea en een netwerk van krijgsheren in Somalië, waaronder leiders van Al-Shabaab. Wel stelde de *Monitoring Group* vast dat Eritrea wapens en ammunitie uit Oost-Sudan bleef smokkelen, met steun van hoge Eritrese autoriteiten en medeweten van het bureau van de President. Vermoedens dat Eritrea drie rebellengroepen in Zuid-Sudan van wapens zou voorzien konden niet worden bevestigd. Overtuigend bewijs was er wel voor voortdurende steun van Eritrea aan Ethiopische oppositiegroepen. Vanwege de rivaliteit tussen de buurlanden en het onopgeloste grensconflict werden het *Ogaden National Liberation Front* (ONLF), vanaf 2013 opererend vanuit Somalië, en de in Eritrea gevestigde *Tigray People's Democratic Movement* (TPDM). Meer over deze laatste Ethiopische bevrijdingsbeweging is opgenomen in hoofdstuk 1.3.7.

Voorts maakte Eritrea geen enkele voortgang in het vrijlaten van krijgsgevangenen uit Djibouti, zoals in 2010 in een overeenkomst was afgesproken. Volgens autoriteiten in Djibouti zouden er nog 17 gevangenen vastzitten, maar de Eritrese overheid heeft geen informatie over hun situatie verstrekt.¹¹³ Ten slotte beschrijft het rapport de grote mate van corruptie bij de partijtop en de regering, die wordt vergemakkelijkt door gebrek aan transparantie van de overheidsfinanciën en de verwevenheid van de PFDJ met allerlei commerciële bedrijven, belastingontduiking en obscure zakelijke constructies in binnen- en buitenland. Hierdoor kan de regering gebruik maken van een gecompliceerde informele economie die door de PFDJ gecontroleerd wordt.¹¹⁴

2.5 Naleving en schendingen

2.5.1 *Vrijheid van meningsuiting*

Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid worden in artikel 19 van de voorlopige grondwet van Eritrea gegarandeerd. De praktijk is echter anders en ook in deze verslagperiode bleef de Eritrese regering deze rechten in ernstige mate beperken.¹¹⁵ Alle media in Eritrea worden gecontroleerd door het ministerie van Informatie.¹¹⁶ Kritiek op de regering of overheidsbeleid kon leiden tot arrestatie en detentie voor onbepaalde tijd zonder formele aanklacht. De overheid liet ook in deze verslagperiode gesprekken en telefoonverkeer afluisteren en monitorde de post en soms het e-mailverkeer.¹¹⁷

¹¹² De *Monitoring Group on Somalia and Eritrea* ziet toe op de naleving van de wapenembargo's door Somalië en Eritrea. De groep onderzoekt ook alle activiteiten die opbrengsten genereren die gebruikt worden om de embargo's te omzeilen.

¹¹³ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council*, S/2014/727 (oktober 2014).

¹¹⁴ Voor details over het clandestiene zakelijke netwerk van de PFDJ zie het rapport van de *Monitoring Group*, hoofdstuk IV A en B.

¹¹⁵ EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea* (4 juni 2015).

¹¹⁶ Freedom House: *Freedom of the Press 2014. Eritrea* (augustus 2014).

¹¹⁷ Human Rights Watch: *World Report 2015 Eritrea* (januari 2015). Bertelsmann Stiftung: *Transformation Index 2014* (februari 2014). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). Freedom House: *Freedom in the World 2015- Eritrea* (maart 2015).

Pers

Volgens de *Press Proclamation Law* uit 1996 moeten kranten en journalisten een vergunning hebben en publicaties eerst aan de overheid voorleggen.¹¹⁸ In 2001 werden vervolgens de licenties van alle acht onafhankelijke kranten ingetrokken en werden 10 journalisten gedetineerd. Sindsdien worden alle media in Eritrea van overheidswege streng gecontroleerd en praktiseren journalisten een vorm van zelfcensuur.¹¹⁹

In de 2014 *World Press Freedom Index van Reporters Without Borders* (RWB) staat Eritrea (voor de zevende keer achtereenvolgend) op de laatste plaats. Het land wordt door RWB beschreven als "de grootste gevangenis in Afrika voor de media".¹²⁰ Op de lijst van *10 Most Censored Countries* van het *Committee to Protect Journalists* steeg Eritrea in deze verslagperiode van de derde naar de eerste plaats.¹²¹

Radio en televisie

In Eritrea zijn alle radio- en televisiestations eigendom van de staat, zoals het tv-station *EriTV*, radio *Dimtsi Hafash (Voices of the masses)* en *Radio Zara*.¹²² Satellietshotels zijn toegestaan, maar voor de ontvangst van buitenlandse tv- en radiostations, zoals *Al-Jazeera* en *radio Erena* (vanuit Parijs), moet men geabonneerd zijn en soms werden de uitzendingen ook in deze verslagperiode door de autoriteiten verstoord.¹²³ In mei 2015 begon *Reporters Without Borders* een campagne om *radio Erena* te promoten als het enige onafhankelijke en apolitieke radiostation in Eritrea, zelfs onafhankelijk van de diverse oppositiegroeperingen in de diaspora. In het kader van de campagne werden berichten geplaatst op de onafhankelijke Eritrese website *Shekortet* en op de website van het Duitse *Bild*.¹²⁴

Gedrukte media

De kranten die in Eritrea verschijnen staan onder staatscontrole.¹²⁵ Voor het drukken of verspreiden van publicaties moet vooraf toestemming worden verkregen van de autoriteiten.¹²⁶

Ter herinnering aan de sluiting van onafhankelijke kranten en de arrestatie van journalisten op 18 september 2001, verscheen op 18 september 2013 het eerste exemplaar van de ondergrondse krant *MeqaleH Forto/Echos of Forto*. De krant wordt uitgegeven door de oppositiebeweging *Arbi Harnet (Friday Freedom)*, waarin activisten binnen Eritrea samenwerken met Eritreeërs in de diaspora. Tot september 2014 verscheen de krant met zes edities. Ook daarna bleef de krant onregelmatig verschijnen.¹²⁷

¹¹⁸ Freedom House: *Freedom of the Press 2014-Eritrea* (25 augustus 2014). UK Foreign & Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). Freedom House: *Freedom in the World 2015-Eritrea* (maart 2015).

¹¹⁹ Freedom House, *Freedom of the Press 2014-Eritrea* (25 augustus 2014). Reporters Without Borders: *Eritrea: last in the world press freedom index for the past 8 years* (15 juni 2015). Amnesty International: *20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013).

¹²⁰ Reporters Without Borders: *2014 World Press Freedom Index* (februari 2014).

¹²¹ Committee to Protect Journalists: *Attacks on the Press – Eritrea*, (1 december 2014). Idem: *10 most censored countries* (27 april 2015).

¹²² Freedom House: *Freedom of the Press 2014. Eritrea* (augustus 2014).

¹²³ Freedom House: *Freedom of the Press, 2014-Eritrea* (25 augustus 2014). UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (update 12 maart 2015).

¹²⁴ Reporters Without Borders: *Radio Erena. An independent voice for Eritrea* (21 mei 2015).

¹²⁵ Het gaat om Eritrea al-Haditha (Arabisch krant), Eritrea Profile (Engelse krant), en drie kranten in het Tigrinya: de Tigrigta, de Geled en de Hadas Eritrea. *Freedom of the Press 2014- Eritrea* (augustus 2014). BBC: *Eritrea profile- Media* (December 2014). Center of Human Rights, University of Pretoria: *The erosion of the rule of law in Eritrea: silencing freedom of expression* (2015).

¹²⁶ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

¹²⁷ Meron Estefanos, *Underground independent newspaper launched in Eritrea* (18 september 2013). www.asmarino.com: *Underground newsletter distributed on the anniversary of the closure of all independent news papers* (18 september 2014). Freedom House: *Freedom in the World 2015 –Eritrea* (maart 2015).

Journalisten

Sinds 2001 zijn tientallen journalisten gearresteerd. Het is onduidelijk op welke gronden de arrestaties plaatsvinden, omdat de aanklacht niet bekendgemaakt wordt. Ook journalisten van door de overheid gesponsorde media kunnen zonder aanklacht worden opgepakt. In 2006 werden minstens 9 medewerkers van de staatsomroep zonder verdere toelichting gearresteerd, en in 2009 werd de hele staf van *Radio Bana* opgepakt. De redenen waarom vier journalisten van de staatsomroep *Dimtsi Hafash* in 2011 werden gearresteerd is tot op heden niet door de regering bekendgemaakt.¹²⁸

Volgens *Reporters Without Borders* zaten 28 journalisten in 2014 in de gevangenis.¹²⁹ In januari 2015 werden plotseling zes reporters van *Radio Bana* vrijgelaten, die sinds 2009 werden vastgehouden in de *Dobozito-gevangenis* in Asmara.¹³⁰ Volgens *radio Erena* zochten drie van hen in maart 2015 politiek asiel in Ethiopië.¹³¹ Over de andere journalisten die volgens *Reporters Without Borders* in januari 2015 nog in diverse gevangenschappen vastzaten, is niets bekend omdat de autoriteiten nog steeds weigeren enige informatie te verstrekken. Onder hen bevindt zich ook *Dawid Isaak* die sinds 2001 zonder aanklacht vastzit, omdat hij vanuit de diaspora in Zweden naar zijn land terugkeerde om een hervormingsgezinde krant op te richten. Eind juni 2014 dienden drie advocaten een aanklacht in bij een gerechtshof in Zweden tegen president Afwerki en andere hoge Eritrese autoriteiten vanwege misdaden tegen de menselijkheid en de ontvoering en marteling van *Dawid Isaac*.¹³² De Zweedse aanklager liet echter in september weten af te zien van verder onderzoek en vervolging, omdat Eritrea waarschijnlijk medewerking zou weigeren.¹³³

Ook *Seyoum Tsehayewho*, voormalig hoofd van de nationale radio en tv-omroep, zit sinds 2001 nog zonder aanklacht in de gevangenis.¹³⁴

Gedetineerde journalisten worden evenals andere gevangenen aan mishandeling en marteling onderworpen. Contact met de buitenwereld, hun familie of advocaat wordt hen ontzegd.¹³⁵ Het is daarom niet mogelijk om berichten dat zeven journalisten in de afgelopen jaren in detentie zijn overleden, bevestigd te krijgen.¹³⁶

Internet

Er is in de verslagperiode niet veel veranderd in het gebruik van internet. In 2014 had minder dan 1 % van de Eritrese bevolking toegang tot internet.¹³⁷ Daarmee behoort het land al jaren tot de onderste drie van een lijst met 166 landen die de ITU (*International Telecommunication Union* van de VN) opstelt.¹³⁸ De infrastructuur voor het internet is in handen van *EriTel* (*Eritrea Telecommunication Services*

¹²⁸ Freedom House: *Freedom of the Press 2014 –Eritrea* (25 augustus 2014). UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea –Country of Concern* (update 31 december 2014). UNHCR: *Eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum-seekers from Eritrea* (20 april 2011).

¹²⁹ Dit aantal wordt aangehouden in: Reporters Without Borders: *Eritrea: last in the world press freedom index for the past 8 years* (15 juni 2015). En in: Freedom House: *Freedom in the World 2015 – Eritrea* (maart 2015).

¹³⁰ Reporters Without Borders: *Six Eritrean journalists released after nearly six years in prison* (22 januari 2015).

¹³¹ Radio Erena: *Three journalists seek political asylum in Ethiopia* (23 maart 2015).

¹³² Reporters Without Borders: *Eritrean officials accused before Swedish court of crime against humanity* (3 juli 2014).

¹³³ Reporters Without Borders: *Swedish prosecutor abandons journalist imprisoned in Eritrea* (23 september 2014).

¹³⁴ Reporters Without Borders: *Press freedom body highlights plight of Eritrea's jailed journalists* (8 december 2014).

¹³⁵ Freedom House: *Freedom of the Press 2014 –Eritrea* (25 augustus 2014).

¹³⁶ UK Foreign & Commonwealth Office: *Eritrea-Country of concern* (update maart 2015). Amnesty International: *Eritrea- 20 years of Independence but still no freedom* (mei 2013).

¹³⁷ www.internetworldstats.com. Geraadpleegd op 4 februari 2015. Volgens het *UNDP Annual Report of Human Development* uit november 2014 had 0,8 % van de bevolking in Eritrea toegang tot internet.

¹³⁸ ITU: *Yearbook of Statistics 2014* (december 2014).

Cooperation). EriTel is ook internet provider.¹³⁹ Het internet is traag, omdat de overheid de bandbreedte opzettelijk laag heeft afgesteld. Vanuit de diaspora zijn drie online nieuwssites actief (*Awate, Asmarino en Assenna*). Tevens worden niet-welgevallige websites geblokkeerd, zoals die vanuit de diaspora en het YouTube-kanaal. Facebook en Twitter worden nauwelijks gebruikt.¹⁴⁰

In Asmara en andere steden zijn volgens een bron ongeveer 100 kleine internetcafés. Een uur internetten kost evenveel als zeven broden.¹⁴¹ Informanten van de overheid zijn in de cafés aanwezig en kijken mee. E-mails en internetgedrag van 'verdachte' personen, worden gemonitord.¹⁴² Er is geen informatie te vinden over een verplicht internetfilter. Ook is het onbekend of burgers gedwongen werden wachtwoorden voor Facebook en/of Twitter accounts af te geven, en of het plaatsen van informatie op een website/weblog buiten Eritrea in op dezelfde wijze strafbaar is als het plaatsen van informatie op een website/weblog in Eritrea zelf.

(Mobiele) telefonie

Volgens de ITU beschikt slechts 5,6 % van de burgers in Eritrea over een mobiele telefoon.¹⁴³ Dienstplichtigen mogen niet over een mobiele telefoon beschikken. Het door de overheid gecontroleerde EriTel heeft het monopolie over de aansluitingen. Het is niet eenvoudig of goedkoop om een mobiele telefoon te verkrijgen.¹⁴⁴ In het vorige algemeen ambtsbericht staat in hoofdstuk 3.4.1 de procedure beschreven hoe een telefoonnummer verkregen kan worden.

2.5.2 *Verdwijningen*

In Eritrea is nog steeds een groot aantal personen verdwenen; verondersteld wordt dat zij door de overheid zijn gedetineerd of dat zij zijn overleden tijdens hun detentie. Exacte informatie is hierover niet beschikbaar. De familie wordt ook doorgaans door de overheid niet ingelicht en vragen over de status van gedetineerden worden niet beantwoord.¹⁴⁵ Deze situatie is in deze verslagperiode weinig veranderd.

2.5.3 *Vrijheid van vereniging en vergadering*

De Eritrese wetgeving en de niet-geïmplementeerde grondwet voorzien in vrijheid van vereniging en vergadering. In de praktijk beperkte de Eritrese overheid deze vrijheid.¹⁴⁶ In deze situatie is in de verslagperiode niets gewijzigd.

Vrijheid van vereniging

Zo is de PFDJ de enige politieke partij in Eritrea. Alleen verenigingen en organisaties die geaffilieerd zijn met de PFDJ, worden toegestaan. Vakbonden zoals de *National*

¹³⁹ Andere internetproviders zijn onder meer Erisol, Ewan en tFanus. Reporters Without borders: *Eritrea* (maart 2012). UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (update 12 maart 2015).

¹⁴⁰ EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015). Reporters Without Borders: *2015 World Press Freedom Index*.

¹⁴¹ Het Amerikaanse zakenblad Bloomberg Businessweek wijdde in juni 2014 een artikel aan internet in Eritrea: *Eritrea's communications disconnect* (26 juni 2014). ICT Works: *Understanding Eritreas exceptionally limited Internet Acces* (1 augustus 2014)

¹⁴² UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea- Country of Concern* (update 31 december 2014). Human Rights Watch: *World Report 2015: Eritrea* (januari 2015). Committee to Protect Journalists: *10 most censored countries* (27 april 2015).

¹⁴³ ITU: *Yearbook of Statistics 2014* (december 2014). Bloomberg Businessweek: *Eritrea's communications disconnect* (26 juni 2014).

¹⁴⁴ Bloomberg Businessweek: *Eritrea's communications disconnect* (26 juni 2014). Vertrouwelijke mailwisseling met een ambassade: 18 juni.

¹⁴⁵ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea* (juni 2015). US Department of State: *Country report on human rights practices 2014-Eritrea* (juni 2015). Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013).

¹⁴⁶ Freedom House: *Freedom in the World 2015 - Eritrea*, (maart 2015). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

Union of Women, de National Union of Youth and Students en de Confederation of Eritrean Workers zijn door de overheid gecontroleerde satellieten van de partij.¹⁴⁷

Vrijheid van vergadering

Demonstreren tegen het regeringsbeleid of het anderszins uiten van kritiek is niet mogelijk in Eritrea. Bijeenkomsten van leden van niet-erkende godsdiensten zijn niet toegestaan. Veiligheidsdiensten verstoorden bijeenkomsten met een politiek of religieus karakter en arresteerden de aanwezigen.¹⁴⁸ Bijeenkomsten van meer dan zeven niet-verwante personen bleven in de verslagperiode verboden.¹⁴⁹

2.5.4

Vrijheid van godsdienst en overtuiging

De Eritrese wetgeving en de niet geïmplementeerde grondwet voorzien in vrijheid van godsdienst.¹⁵⁰ In de praktijk beschermdde en respecteerdde de overheid deze vrijheid niet en daarin is het afgelopen jaar geen verandering gekomen.¹⁵¹ Ook de beperking van godsdienstvrijheid tijdens de militaire en maatschappelijke dienst is in de verslagperiode niet gewijzigd. Het was soldaten en dienstplichtigen verboden religieus actief te zijn en er stonden soms strenge straffen op het bezit van religieuze literatuur (inclusief bijbel en koran).¹⁵² Geestelijken waren niet vrijgesteld van de militaire dienstplicht, wat op sommige plekken tot een tekort aan voorgangers heeft geleid.¹⁵³ Op de *World Watch List 2015* van *Open Doors* is Eritrea van de 12^e naar de 9^e plaats gestegen van de 50 staten waar Christenen het zwaarst worden vervolgd.¹⁵⁴ De *US Commission on International Religious Freedom* (USCIRF) betitelde Eritrea in mei 2015 wederom als 'Country of Particular Concern', zoals al sinds 2004 gebruikelijk.¹⁵⁵

Leden van erkende religieuze groeperingen -de Eritrese Orthodoxe kerk, de Evangelische (Lutherse) Kerk van Eritrea, de Rooms-Katholieke Kerk en de Soennitische Islam- konden evenals voorheen openlijk hun geloof belijden. Individuele leden konden wel problemen ondervinden als ze zich te weer stelden tegen de overheidsbemoeyenis met hun kerk. Want de overheid bleef de erkende religieuze stromingen controleren en zich bemoeien met benoemingen. De orthodoxe Patriarch Abune Antonius, die in 2007 protesteerde tegen deze overheidsbemoeyenis, staat nog steeds onder huisarrest. De Patriarch zou aan ernstige diabetes lijden en medische zorg ontberen, volgens een bericht van USCIRF.¹⁵⁶ De regering benoemde in 2007 zonder canonieke goedkeuring Abune Diascoros als nieuwe Patriarch, en liet het kerkbestuur over aan een politieke functionaris van de PFDJ. In oktober 2014 publiceerde de *Union of the Monastries in*

¹⁴⁷ Bertelsmann Stiftung: *Transformation Index 2014* (februari 2014). US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom -Eritrea* (juli 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (28 mei 2013). Freedom House: *Freedom in the World 2015- Eritrea* (maart 2015). Human Rights Watch: *World Report 2015 - Eritrea* (januari 2015).

¹⁴⁸ Bertelsmann Stiftung: *Transformation Index 2014* (februari 2014).

¹⁴⁹ UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea-Country of concern* (update 21 januari 2015). UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015).

¹⁵⁰ In de schatting uit 2010 van 62 % christenen (57 % orthodox, 4 % RK en 1 % protestanten van allerlei huize) en 36 % moslim is geen verandering gekomen. Minder dan 1 % zou bahai zijn en de rest animistisch. Uit: US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom -Eritrea* (juli 2015).

¹⁵¹ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea* (juni 2015). EASO: *Country of Origin Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015). USCIRF, *Annual Report 2015- Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015). Amnesty International Report 2014/2015-Eritrea (februari 2015).

¹⁵² VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014).

¹⁵³ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (28 mei 2013). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea* (13 mei 2014).

¹⁵⁴ Open Doors: *World Watch List 2015*.

¹⁵⁵ USCIRF, *Annual Report 2015 - Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015).

¹⁵⁶ USCIRF: *Humanitarian statement* (20 januari 2015).

Eritrea een brief waarin de nieuwe kerkbestuurders geëxcommuniceerd werden. Door toedoen van de nieuwe kerkbestuurders is de Eritrese Orthodoxe kerk een verlengstuk van het repressieve regime geworden, vonden de zes Eritrese kloosters. Toen de Eritrese geheime dienst vervolgens de verantwoordelijke monniken op het spoor kwam, lukte het tien monniken in november om naar Ethiopië te vluchten.¹⁵⁷ Op 20 januari 2015 riep USCIRF de Eritrese regering op om Patriarch Antonius vrij te laten, evenals de "meer dan 2000 mensen die omwille van hun geloof gevangen zitten".¹⁵⁸

Open Doors maakte eind april 2014 melding van vijf pastors in opleiding van de Eritrese Lutherse kerk die vlak voor hun inwijding in Asmara waren opgepakt. Tot hun vrijlating in augustus zaten zij zonder formele aanklacht, en gedurende maanden in eenzame opsluiting, in de cel.¹⁵⁹ *Open Doors* meldde ook dat in april en mei 2014 bij huiszoekingen op het platteland van Eritrea ongeveer 22 Christenen zijn opgepakt. Onbekend is tot welke denominatie zij behoorden, en wat verder van hen geworden is.¹⁶⁰ Verder deed *Open Doors* in januari 2015 verslag van de arrestatie van tien christenen en in februari berichtte de organisatie over twaalf christenen die tijdens een bruiloft werden opgepakt. Enkelen werden daarna vrijgelaten maar van negen, waaronder het bruidspaar, is sindsdien niets meer vernomen.¹⁶¹

In juni 2014 publiceerden een groep katholieke bisschoppen in Eritrea een brief getiteld '*Where is Your Brother*' op de website van de oppositie (www.Awate.com). Hierin spreken de bisschoppen in 38 pagina's de vrees uit dat het land drastisch ontvolkt zou worden wanneer de regering het politieke systeem met zijn onbeperkte dienstplicht en talloze landgenoten in detentie, niet zou veranderen.¹⁶² Dit is een van weinige openbare uitingen van kritiek op de regering geweest in de verslagperiode.¹⁶³ Als vergelding werden in de maanden daarna (ten minste twee) katholieke priesters opgepakt.¹⁶⁴

2.5.4.1

Niet-erkende religieuze groeperingen

Leden van niet-erkende religieuze groeperingen -zoals Baptisten, Evangelische groeperingen, Zevende Dags Adventisten, Presbyterianen- en vooral Pinkstergemeenschappen en Jehova's ondervonden evenals in de afgelopen jaren ernstige beperkingen bij het uitoefenen van hun geloof. Plaatsen van samenkomst werden of bleven gesloten en de overheid verstoorte religieuze diensten bij mensen thuis. Gelovigen werden zonder aanklacht opgepakt en vastgehouden in zware omstandigheden.¹⁶⁵ Ook hebben leden van niet-erkende religieuze groeperingen nog steeds moeite bij het verkrijgen van paspoorten en uitreisvisa. Gewetensbezwaren van met name leden van Pinkstergemeenten en Jehova's om de nationale dienstplicht te vervullen werden niet erkend.¹⁶⁶

¹⁵⁷ <http://www.theorthodoxchurch.info/rthodoxy> Cognate PAGE Society & Media Network: *Excommunication notice from the Union of Eritrean Orthodox Monasteries* (1 november 2014). En: *Amid persecution several Eritrean orthodox monks escape to Ethiopia* (6 november 2014).

¹⁵⁸ USCIRF: *Humanitarian statement* (20 januari 2015).

¹⁵⁹ Open Doors: *Vijf Eritrese pastors weer vrij* (7 augustus 2014).

¹⁶⁰ Open Doors: *Meer arrestaties christenen Eritrea* (16 juni 2014).

¹⁶¹ Open Doors: *Eritrese kerk hoopvol ondanks nieuwe arrestatiegolf* (10 juli 2015).

¹⁶² www.Awate.com: *Eritrean Catholic Bishops Ask: Where is your brother?* (7 juni 2014). Human Rights Watch: *World Report 2015: Eritrea* (januari 2015). Freedom House: *Freedom in the World 2015 - Eritrea*.

¹⁶³ Human Rights Watch: *World Report 2015: Eritrea* (januari 2015).

¹⁶⁴ www.Assenna.com: *Two catholic priests arrested* (10 november 2014).

¹⁶⁵ UK Home Office: *Country Information and guidance. Eritrea: Religious Groups* (20 oktober 2014).

¹⁶⁶ US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (juli 2015). USCIRF: *Annual Report 2015 - Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015).

Moslims die niet de Soenni-islam aanhangen, maar de conservatieve Wahhabi-islam, werden soms als radicaal en fundamentalistisch afgeschilderd. Ze zouden de spirituele waarden van de islam boven de trouw aan en de ideologie van de PFDJ stellen.¹⁶⁷ Diegenen die hadden geprotesteerd tegen de staatsbenoeming van de Moefiti van de Eritrese moslims en destijds waren opgepakt, verblijven nog steeds in de gevangenis.¹⁶⁸ Volgens het jaarrapport 2015 van USCIRF zijn dat er ongeveer 180.¹⁶⁹ Ook de Bahia hadden het nog steeds moeilijk, maar de overheid stond wel oogluikend toe dat het Bahia-centrum open bleef.¹⁷⁰

Overigens staat de publieke opinie neutraal tegenover de religie die mensen aanhangen. Over het algemeen trekt niemand zich iets van andermans religie aan. Over de gevolgen van geloofsafval door moslims in de verslagperiode is geen informatie te vinden.

2.5.4.2 Jehova's getuigen

Jehova's getuigen hebben nog steeds te maken met ernstige discriminatie.¹⁷¹ In 1994 vaardigde president Afwerki een decreet uit waardoor Jehova's getuigen geen aanspraak meer konden maken op identiteitskaarten en overheidsdiensten. Hierdoor kunnen ze geen geboorten, huwelijken of sterfgevallen laten registreren, land of huizen in eigendom verkrijgen of paspoorten of reisvisa verkrijgen. Ook zijn ze uitgesloten van banen bij de overheid. De weigering van Jehova's om mee te doen aan het referendum van 1993 of om militaire dienstplicht te vervullen zijn redenen voor de uitsluiting van burgerrechten.¹⁷²

Schattingen over Jehova's getuigen die vanwege dienstweigering of het belijden van een niet-erkende religie in de gevangenis zitten, variëren. Amerikaanse overheidsbronnen schatten in 2015 het aantal Jehova's in detentie op 64, net zoals aangegeven op een website van de Jehova's getuigen.¹⁷³ Het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken houdt het op 56.¹⁷⁴ Allen zitten vast zonder formele beschuldiging; sommigen al twintig jaar. Ongeveer 90 Jehova's zouden zijn opgepakt op 14 april 2014 tijdens een paasviering en nog eens 31 op 27 april 2014 tijdens een bijbelstudie. Tientallen van hen werden in juli 2014 weer vrijgelaten.¹⁷⁵

2.5.4.3 Religieuze gevangenen

Ook van andere denominaties is het niet bekend hoeveel mensen vanwege hun geloof in de gevangenis terecht kwamen. Er is geen eenduidige informatie over arrestaties en vrijlatingen. De *Me'eter*-gevangenis wordt genoemd als een gevangenis waar veel religieuze gedetineerden zitten opgesloten.¹⁷⁶ Meerdere bronnen gaan uit van 1200 tot 3000 personen die in deze verslagperiode om

¹⁶⁷ US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (juli 2015). Bertelsmann Stiftung: *Bertelsmann Transformation Index 2014*.

¹⁶⁸ USCIRF: *Annual Report 2015 - Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015).

¹⁶⁹ USCIRF: *Annual Report 2015 - Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015).

¹⁷⁰ UK Home Office: *Country Information and Guidance. Eritrea: Religious Groups* (20 oktober 2014).

¹⁷¹ Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013) USCIRF, *Annual Report 2015 - Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015). US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (juli 2015).

¹⁷² Hun burgerlijke, politieke, sociale en economische rechten werden opgeschort. VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (juli 2015).

¹⁷³ USCIRF: *Annual Report 2015 - Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015). US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (juli 2015). www.iw.org: *Jehova's witnesses in prison for their faith by location* (januari 2015).

¹⁷⁴ UK Foreign and Commonwealth Office: *Eritrea - Country of Concern* (update 21 januari 2015).

¹⁷⁵ www.asmarino.com: *Eritrea-20 years and counting- Exceptional persecution of Jehova's witnesses* (3 september 2014). Human Rights Watch: *World Report 2015: Eritrea* (januari 2015).

¹⁷⁶ US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (juli 2015).

religieuze redenen gevangen zitten.¹⁷⁷ Het merendeel behoort tot een evangelische- of pinkstergemeente. Volgens mensenrechtenorganisaties zouden ook honderden orthodoxe christenen en moslims vastzitten, onder meer omdat ze hun geloof boven de loyaliteit aan de PFDJ zouden stellen.¹⁷⁸ Arrestaties vonden veelal plaats tijdens diensten bij mensen thuis of in andere gelegenheden. Er zijn dienstplichtigen betrapt en opgepakt bij het bidden of het lezen van bijbel of koran.¹⁷⁹ Volgens de VN-Speciaal Rapporteur voor Eritrea konden ze hiervoor worden bestraft met gevangenisstraf in omstandigheden die niet veel van marteling verschilden.¹⁸⁰

De omstandigheden waarin religieuze gedetineerden vastgehouden werden, waren onverminderd slecht. Net zoals in de vorige verslagperiodes werden ze veelal vastgehouden zonder officiële aanklacht en hadden ze geen toegang tot familie of advocaat. Ze stonden bloot aan mishandeling en marteling en zaten in overbevolkte ruimten in slechte leefomstandigheden. Sommigen zaten daarentegen in eenzame opsluiting. Vrijgelaten religieuze gedetineerden meldden vastgezet te hebben in ondergrondse cellen of metalen scheepscontainers in extreme temperaturen. Als voorwaarde voor hun vrijlating werden ze gedwongen hun geloof te verzaken. Het rapport 2015 van USCIRF meldde dat er religieuze gevangenen in de verslagperiode waren overleden aan de mishandelingen.¹⁸¹

2.5.5 *Bewegingsvrijheid*

Wetgeving en de niet-geïmplementeerde grondwet voorzien in bewegingsvrijheid, alsmede de mogelijkheid van buitenlandse reizen, emigratie en repatriëring. In de praktijk beperkt de overheid deze vrijheden.¹⁸² In de verslagperiode zijn de mogelijkheden voor binnenlandse reizen wel verbeterd.

2.5.5.1 Binnenlandse reizen

Het vorige algemeen ambtsbericht meldde dat Eritrese burgers voor reizen buiten de steden een travel permit nodig hadden. Op naleving van de reisbeperkingen werd toegezien door middel van controleposten en militaire patrouilles.¹⁸³ Volgens een Noorse delegatie die in januari 2015 Eritrea bezocht waren meerdere *checkpoints* die ze tijdens hun binnenlandse reizen passeerde onbemand. Volgens de Noren waren *travel permits* voor Eritreeërs niet meer onontbeerlijk om binnenlandse reizen te maken. Een ID en een bewijs van verlof voor dienstplichtigen zouden voldoende zijn.¹⁸⁴ Dit werd bevestigd door bronnen tijdens de dienstreis naar Khartoum en Kassala in maart 2015.¹⁸⁵ Volgens een andere vertrouwelijke bron spelen *travel permits* en wegversperringen nog steeds een rol in andere maanden van het jaar. Namelijk na afsluiting van het voorlaatste schooljaar, waarna scholieren op het punt

¹⁷⁷ EASO: *Country of Origin Information Report- Eritrea. Country Focus* (juni 2015). USCIRF, *Annual Report 2015 – Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015). US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom -Eritrea* (juli 2015).

¹⁷⁸ Bertelsmann Stiftung: *Transformation Index 2014* (februari 2014).

¹⁷⁹ USCIRF, *Annual Report 2015 – Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015). US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom -Eritrea* (juli 2015). Freedom House: *Freedom in the World 2015- Eritrea* (maart 2015).

¹⁸⁰ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (juni 2015).

¹⁸¹ USCIRF, *Annual Report 2015 – Countries of Particular Concern: Eritrea* (1 mei 2015). US Department of State: *2014 Report on International Religious Freedom -Eritrea* (juli 2015).

¹⁸² VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea* (juni 2015). EASO: *Country of Origin Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

¹⁸³ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (28 mei 2013). Amnesty International: *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013) Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

¹⁸⁴ Ook bevestigd door medewerkers van het Migration and Nationality Department in Asmara tijdens dienstreis van gezamenlijke Nederlands/Noorse documentenmissie in januari 2015 (op 17 maart 2015).

¹⁸⁵ Interview met deelnemer van Landinfo aan Noorse missie op 29/30 april 2015. Gesprek met Nederlandse deelnemer aan de gezamenlijke Nederlands/Noorse documentenmissie in januari 2015 (op 17 maart 2015). Gesprekken tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

staan om hun laatste schooljaar op het militaire trainingskamp Sawa te beginnen, en in de maanden waarin militairen worden opgeroepen. Ruwweg van mei tot oktober.¹⁸⁶

De in 2006 opgelegde reisbeperkingen voor niet-ingezetenen gelden nog altijd. Voor reizen verder dan 25 kilometer buiten Asmara moeten buitenlanders eerst toestemming vragen aan de overheid. Verzoeken om afgifte van een reisvergunning werden niet altijd gehonoreerd.¹⁸⁷

2.5.5.2 Identiteitskaarten

Tot februari 2014 kon vanaf de leeftijd van 18 jaar een (blauwe) identiteitskaart worden aangevraagd. Een ID bevat de naam, adres, geboorteplaats en -datum, beroep, geslacht en foto van de houder. Ook kan op een identiteitskaart worden vermeld dat betrokkene gedemobiliseerd is. In het laminaat van een identiteitskaart staan volgens de Eritrese autoriteiten in de kleur zilver/wit de letters PGE.¹⁸⁸

Identiteitskaarten zijn nodig voor allerlei bureaucratische procedures. Als men niet over een identiteitskaart beschikt kan dat de toegang tot overheidsdiensten- en voorzieningen belemmeren.¹⁸⁹

De identiteitskaart is slecht beveiligd en gemakkelijk te vervalsen, evenals verlofkaarten en demobilisatiedocumenten voor militairen. Volgens een professor van het Duitse Instituut van Afrikaanse Studies zou dit soort documenten door vertegenwoordigers van de regering en de militairen op de zwarte markt in Eritrea, en in Khartoum, worden verkocht.¹⁹⁰ Dit vermoeden wordt bevestigd door *Human Rights Watch* en een bron aan de universiteit van Pennsylvania.¹⁹¹

Dienstplichtigen hebben geen identiteitsbewijs nodig, maar krijgen laissez-passers om zich (bij *checkpoints*) te identificeren. Dienstplichtigen in militaire dienst krijgen gele '*manqasaqasi*' (*laissez-passers*) van het ministerie van Defensie, en dienstplichtigen bij andere ministeries of burgerinstanties gebruiken een witte. De vorm en inhoud worden zo vaak gewijzigd, zonder voorafgaande aankondiging, dat de militaire politie soms ook geen weet heeft van de nieuwste regelingen. Sommige *manqasaqasi* zijn slechts eenvoudige witte brieven. Na demobilisatie krijgen de dienstplichtigen een aparte kaart die de *manqasaqasi* vervangt. Hiermee krijgen ze meer bewegingsvrijheid op Eritrees grondgebied, maar ze mogen geen andere civiele baan zoeken dan ze tijdens de nationale dienstplicht vervulden.¹⁹²

In het vorige algemeen ambtsbericht uit mei 2014 was aangekondigd dat er een nieuwe identiteitskaart in de vorm van een creditkaart in Eritrea zou worden geïntroduceerd. De uitrol zou drie tot vier jaar in beslag nemen. Vooruitlopend op de

¹⁸⁶ Vertrouwelijke mailwisseling met een ambassade: 18 juni 2015.

¹⁸⁷ Gesprek met Nederlandse deelnemer aan de gezamenlijke Nederlands/Noorse documentenmissie in januari 2015 (op 17 maart 2015). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014 -Eritrea* (juni 2015).

¹⁸⁸ Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

¹⁸⁹ In: Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea. Military identification cards and permits including appearance (2012-august 2014)* (2 september 2014).

¹⁹⁰ Andere vormen van documentfraude zijn vooral vervalsing van kerkelijke geboorte, doop -en huwelijks certificaten. In; Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea: prevalence of fraudulent identity documents, including national identity cards (2012-august 2014)* (6 september 2014). Economist Intelligence Unit: *Government of Eritrea prepares to issue new identity cards* (22 april 2014).

¹⁹¹ Gesprek met Nederlandse deelnemer aan de gezamenlijke Nederlandse/ Noorse documentenmissie naar Eritrea in januari 2015 (op 17 maart 2015). Human Rights Watch: (19 augustus 2014). In: Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea: prevalence of fraudulent identity documents, including national identity cards (2012-august 2014)*. (6 september 2014).

¹⁹² David Bozzini in Surveillance & Society: *Low tech surveillance and the despotic state in Eritrea* (2011). *Agreed Minutes Presentation by Dr. David Bozzini to the asylum and return division of Switzerland- National Service and State Structures in Eritrea* (16 februari 2012). Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea. Military identification cards and permits including appearance (2012-august 2014)* (2 september 2014).

introductie werden er door de immigratiedienst (*Immigration and Nationality Department*) vanaf februari 2014 geen identiteitskaarten of duplicaten meer uitgegeven. Niet in Eritrea zelf en (waarschijnlijk) ook niet op Eritrese ambassades in het buitenland. In de verslagperiode is de nieuwe ID echter nog niet in gebruik genomen. Het is ook nog niet duidelijk hoe de kaart er precies uit komt te zien. Wel zal de nieuwe ID meer veiligheidskenmerken bevatten, zoals een vingerafdruk en een persoonsnummer, maar of er ook een handtekening van de houder op de kaart komt, is nog niet bekend.¹⁹³

Ingezetenen van Eritrea kunnen tot nader order hun oude identiteitskaart gebruiken. Deze hoeft pas te worden ingeleverd na ontvangst van de nieuwe kaart. De vervangingsprocedure van de ID zal te zijner tijd eenvoudig zijn. Men hoeft dan slechts een aanvraagformulier in te vullen. Alle benodigde persoonsinformatie kan worden overgenomen uit het centrale datasysteem in het *Immigration and Nationality Department in Asmara*, waarin sinds 2014 alle ID-kaarten met foto's met terugwerkende kracht zijn opgeslagen.¹⁹⁴ Hoe wordt omgegaan met mensen die in de tussentijd niet over een identiteitskaart beschikken en nog geen nieuwe kunnen aanvragen, is onbekend.

2.5.5.3

Paspoort

In Eritrea is de Immigratiedienst ook belast met de uitgifte van paspoorten. Paspoorten worden geregistreerd in hierboven genoemde centrale datasysteem. In principe is iedereen die in 1992/1993 geregistreerd is voor het referendum over de onafhankelijkheid, in de systemen van Immigration and Nationality opgenomen. Paspoorten worden uitgegeven in het Engels, Tigrinya en Arabisch en hebben een geldigheidsduur van vijf jaar. Sinds 2010 geeft Eritrea paspoorten uit die voorzien zijn van een machine-leesbare zone (niet biometrisch). In 2013 is Eritrea begonnen met de afgifte van nieuwe paspoorten met enkele biometrische kenmerken (zoals een foto en vingerafdruk). Het paspoort bevat geen elektronische chip.¹⁹⁵ Het is niet bekend of eerder uitgegeven paspoorten nog gebruikt kunnen worden.

In de voorwaarden en procedures om een paspoort aan te vragen is in de verslagperiode niets veranderd. Het is nog steeds kostbaar en niet gemakkelijk om een paspoort te bemachtigen. Personen die werkzaam zijn, hebben toestemming van hun werkgever/ministerie en van de lokale overheid nodig. Voor de aanvraag van een paspoort bij een regionaal immigratiekantoor dient men een identiteitskaart te overleggen, dan wel documenten waaruit demobilisatie of medische vrijstelling van militaire dienst blijkt. Na akkoord van de Immigratiedienst in Asmara wordt het paspoort afgegeven. Het moet persoonlijk worden aangevraagd en opgehaald.¹⁹⁶ Dienstplichtigen kunnen geen paspoort aanvragen.¹⁹⁷ Ouders kunnen voor hun minderjarige kinderen een paspoort aanvragen, maar minderjarige kinderen die de dienstplichtige leeftijd naderen lopen kans dat hun paspoortaanvraag geweigerd wordt.¹⁹⁸ Volgens het jaarrapport over de Eritrese mensenrechtensituatie van het Amerikaanse *Department of State* uit 2015 is in de praktijk ook de uitreis van kinderen ouder dan vijf jaar niet toegestaan en wordt aan hen geen paspoort en

¹⁹³ Gesprek met Nederlandse deelnemer aan de gezamenlijke Nederlands/Noorse documentenmissie in januari 2015 (op 17 maart 2015).

¹⁹⁴ Idem.

¹⁹⁵ Idem.

¹⁹⁶ UK Border Agency: *Country of Origin Information (COI) Report – Eritrea*, (18 september 2013). Gesprek met Nederlandse deelnemer aan de gezamenlijke Noors/Nederlandse documentenmissie naar Eritrea in januari 2015 (op 17 maart 2015).

¹⁹⁷ Federal Department of Justice and Police (FDJP): *Agreed Minutes Presentation by Dr. David Bozzini – National Service and State Structures in Eritrea* (16 februari 2012).

¹⁹⁸ Zie voor meer details het algemeen ambtsbericht Eritrea over 2014 (mei 2014). Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

uitreisvisum verstrekt.¹⁹⁹ Zelfs kinderen met dubbele nationaliteit krijgen geen Eritrees paspoort, omdat de overheid iedereen met een ouder van Eritrese afkomst als Eritrees burger beschouwt, ook als het kind in het buitenland geboren is.²⁰⁰

Ook in de procedure voor het aanvragen in het buitenland van een paspoort is in de verslagperiode niets veranderd. Bij de Eritrese ambassades of consulaten moeten dezelfde documenten als in Eritrea worden overlegd. Er kan worden gecontroleerd of de aanvrager de nationale dienstplicht heeft vervuld. Volgens bronnen is het makkelijker om in het buitenland een paspoort of ID te verkrijgen dan in Eritrea zelf, vooral in Khartoum.²⁰¹ Ook dienstweigeraars, deserteurs en personen die het land illegaal hebben verlaten, kunnen in het buitenland paspoorten verkrijgen. Wel moeten kosten en belastingen (waaronder de 2% diaspora-belasting) betaald worden; en deserteurs en dienstweigeraars dienen ook een spijtbetuiging te ondertekenen. Volgens een bron verschilt de prijs van een paspoort sterk per ambassade.²⁰²

Nationaliteit

Omdat de situatie in deze verslagperiode niet veranderd is, wordt voor informatie over de Eritrese wetgeving over nationaliteit verwezen naar het vorige algemeen ambtsbericht uit mei 2014.

2.5.5.4

Buitenlandse reizen

Om het land te verlaten hebben de Eritreeërs een paspoort en toestemming van de autoriteiten en werkgever nodig. Ze moeten een uitreisvisum aanvragen. Ook Eritreeërs met een dubbele nationaliteit die zonder inreisvisum zijn ingereisd, hebben een uitreisvisum nodig.²⁰³

2.5.5.5

Uitreisvisum

De Immigratiedienst is belast met de uitgifte van uitreisvisa in een identieke procedure als die voor het aanvragen van een paspoort. Het enige verschil is dat een regionaal immigratiekantoor geen ruggespraak hoeft te houden met het centrale immigratiekantoor in Asmara. In de procedure is deze verslagperiode geen verandering gekomen. Volgens een regeringsbron worden jaarlijks ongeveer 30.000 uitreisvisa afgegeven.²⁰⁴ In de praktijk is er echter willekeur en/of corruptie bij de afgifte. Soms worden regels voor het verkrijgen van een uitreisvisum onverwacht veranderd en soms moeten steekpenningen worden betaald of een hoge garantiesom worden gestort.²⁰⁵

¹⁹⁹ Volgens Nederlandse deelnemer aan de gezamenlijke Nederlandse/Noorse documentenmissie in januari 2015 staat in Eritrea nergens op papier dat kinderen ouder dan vijf jaar geen paspoort meer krijgen, maar is dat wel de praktijk die bij alle bij uitgiftepunten van paspoorten bekend is en gehanteerd wordt. (Mailwisseling juli 2015)

²⁰⁰ US Department of State: *Country Report on Human Right Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

²⁰¹ Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014. Gesprek met Nederlandse deelnemer aan de gezamenlijke Noors/Nederlanse documentenmissie naar Eritrea in januari 2015 (op 17 maart 2015). Regional Mixed Migration Secretariat: *Going west: contemporary mixed migration trends from the Horn of Africa to Libya & Europe* (juni 2014).

²⁰² Zie ook hoofdstuk 1.3.2 van dit algemeen ambtsbericht. UK Border Agency: *Country of Origin Information (COI) Report – Eritrea*, (20 oktober 2014). Federal Department of Justice and Police (FDJP): *Agreed Minutes Presentation by Dr. David Bozzini – National Service and State Structures in Eritrea*, 16 februari 2012. Immigration and Refugee Board of Canada, *Eritrea: Identification documents, including national identity cards and birth certificates: requirements and procedures for obtaining and renewing identity documents, both within the country and abroad (2009 - August 2013)* (16 september 2013). Mirjam van Reisen e.a, *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond* (4 december 2013). Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²⁰³ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

²⁰⁴ Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²⁰⁵ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015). Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

Een uitreisvisum is alleen na het vervullen van de dienstplicht te verkrijgen. Dat houdt in dat dienstplichtigen in actieve dienst geen uitreisvisum (of paspoort) kunnen krijgen. Zelfs na het afronden van de actieve dienst van achttien maanden is het verkrijgen van een in het paspoort gestempeld uitreisvisum moeizaam.²⁰⁶ Meestal wordt het uitreisvisum ook geweigerd aan mannen tot 54 jaar en vrouwen tot 47 jaar (de leeftijd voor reservedienst). Leden van de volksmilitie krijgen slechts bij uitzondering een visum. Ook geeft de Eritrese overheid in de regel geen uitreisvisa af aan gezinnen, gelijktijdig reizende ouders of kinderen boven de vijf jaar.²⁰⁷ Voor leden van niet-erkende religieuze groeperingen, en vooral voor Jehova's getuigen, is het vrijwel onmogelijk uitreisvisa te verkrijgen.²⁰⁸

Verder zijn er omstandigheden die de aanvraag van een uitreisvisum kunnen bemoeilijken:

- illegale uitreis van een familielid
- regering-kritische activiteiten (ook door familieleden)
- gebrekkige documentatie
- het niet-betalen van de verplichte 2% diaspora-belasting door een familielid in het buitenland.²⁰⁹

Er zijn geen nieuwe gegevens beschikbaar over de duur van de uitreisvisa. Zoals beschreven in het vorige algemeen ambtsbericht zijn ze geldig voor één maand en één reis en kunnen ze drie maal worden verlengd. Uitreisvisa voor meerdere reizen worden niet verstrekt. Er wordt niet aangegeven hoe lang een persoon mag wegblijven.²¹⁰ Verschillende bronnen stellen dat indien een persoon met een uitreisvisum niet terugkeert achterblijvende familieleden of personen die zich bij de visumaanvraag 'garant' hebben gesteld problemen kunnen ondervinden van de zijde van de autoriteiten.²¹¹ Zo zei een bron dat die achterblijvende personen dan in een politiebureau konden worden vastgehouden tot de reiziger weer terugkwam.²¹² Een andere bron stelde echter dat familieleden door de *Zoba* (woonwijk) wel worden aangesproken op hun niet teruggekeerde familielid, maar verder niet worden lastiggevallen. De bron meende te weten dat de straffen, die voorheen streng waren, nauwelijks nog werden toegepast.²¹³

2.5.5.6

Illegale grensoverschrijding

De beperkte uitgifte van paspoorten en uitreisvisa dwong veel Eritreeërs die het land wilden verlaten dit clandestien te doen.²¹⁴ De grenzen van Eritrea met Sudan, Ethiopië en Djibouti bleven ook in deze verslagperiode ondanks de grenscontroles poreus, waardoor Eritreeërs in grote getalen illegaal het land konden verlaten (zie

²⁰⁶ Tot 2009 bestond het uitreisvisum uit een sticker die in het paspoort geplakt werd. Na 2009 wordt het visum in het paspoort gestempeld, in een standaardformaat en in het Engels. In: UK Home Office: *Country Information and Guidance. Eritrea: Illegal Exit* (maart 2015).

²⁰⁷ US Department of State: *Country report on human rights practices 2014- Eritrea* (juni 2015). International Crisis Group: *Eritrea: ending the exodus. Update* (augustus 2014).

²⁰⁸ Regional Mixed Migration Secretariat: *Going West: Contemporary mixed migration trends from the Horn of Africa to Libya and Europe* (juni 2014). UK Home Office: *COI Eritrea: Religious groups* (oktober 2014). UNHCR: *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Eritrea* (20 april 2011). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth*, (mei 2014). Human Rights Watch, *I Wanted to Lie Down and Die. Trafficking and Torture of Eritreans in Sudan and Egypt* (februari 2014). Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²⁰⁹ Zie hiervoor ook het vorige algemeen ambtsbericht Eritrea (mei 2014).

²¹⁰ Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²¹¹ Volgens een vertrouwelijke bron (dienstreis naar Eritrea, in februari 2014) moeten bij een aanvraag voor een uitreisvisum ook drie andere personen zich identificeren en hun handtekening zetten.

²¹² Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²¹³ UNHCR Eritrea tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²¹⁴ Regional Mixed Migration Secretariat: *Contemporary mixed migration trends from the Horn of Africa and Europe* (juni 2014).

ook hoofdstuk 5).²¹⁵ De speciale VN-rapporteur voor Eritrea meldde in oktober 2014 dat ongeveer 4000 personen maandelijks Eritrea illegaal verlieten, tegen ongeveer 3000 in oktober 2013.²¹⁶ Personen die het land illegaal hebben verlaten lopen volgens meerdere gezaghebbende bronnen, zoals de *Commission of Inquiry* van de VN, *Amnesty International* en *Human Rights Concern Eritrea*, bij terugkeer risico op ondervraging, mishandeling en detentie. Zij worden als verraders beschouwd, en kunnen verdacht worden van dienstplichtontduiking/desertie of oppositionele activiteiten.²¹⁷ Deze bevindingen worden bevestigd door *Human Rights Watch* die in mei 2015 een eigen onderzoek uitvoerde onder 62 Eritreeërs in Zweden en Italië, die Eritrea in 2014 of 2015 hadden verlaten. Zestien van hen vertelden over hun arrestatie tijdens hun poging het land illegaal te verlaten. Ze waren in moeilijke omstandigheden gevangen gezet, en daarna naar het leger teruggestuurd.²¹⁸ De *International Crisis Group* meldde in zijn rapport van augustus 2014 dat ook achterblijvende familieleden van illegaal vertrokken Eritreeërs te maken kunnen krijgen met sancties (zoals detentie).²¹⁹ In februari 2015 waarschuwde de Eritrese zaakgelastigde voor Zweden, Denemarken en Noorwegen in een Deense krant dat Eritrese deserteurs die in de Scandinavische landen asiel hadden aangevraagd, zich bij terugkeer moeten verantwoorden voor een civiele of militaire rechtbank.

In hoofdstuk 5.4 wordt aan de hand van diverse bronnen verder ingegaan op risico's bij terugkeer.

2.5.6

Rechtsgang

De niet-geïmplementeerde grondwet en wetgeving voorzien in een onafhankelijke rechterlijke macht. In de praktijk bestaat deze uit een hybride systeem van civiele rechtbanken, Sharia rechtbanken en speciale militaire rechtbanken, dat gebrekkig en niet onafhankelijk opereert.²²⁰ Ook gaat de rechterlijke macht gebukt onder corruptie, gebrek aan middelen en goed opgeleid personeel.²²¹ Rechters worden door de regering naar eigen goeddunken benoemd en ontslagen.

Er bestaan speciale militaire rechtbanken waar hoge militairen zonder juridische opleiding rechtspreken over ondergeschikten. Rechters fungeren in deze rechtbanken vaak ook als aanklagers. Verdachten hebben er geen recht op een advocaat of het aantekenen van beroep tegen het vonnis. Ook hebben de speciale rechtbanken de bevoegdheid om zaken die door civiele rechtbanken zijn afgehandeld te heropenen. Verder kan de speciale rechtbank opgelegde vonnissen van andere rechtbanken nietig verklaren, en ongelimiteerd straffen verhogen voor misdrijven waarvan de regering vindt dat die onvoldoende vervolgd en bestraft

²¹⁵ Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). Arbi Harnet: *Virtually no border control in Eritrea* (12 april 2014) (www.asmarino.com).

²¹⁶ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (mei 2014).

²¹⁷ UNHCR: *Proclamation No. 24/1992 issued to regulate the issuing of travel documents, entry and exit visa form Eritrea, and to control residence permits of foreigners in Eritrea* (januari 1992). Regional Mixed Migration Secretariat Report: *Behind bars: the detention of migrants in and from the East & Horn of Africa* (februari 2015).

²¹⁸ Human Rights Watch: *Letter to the UK independent chief inspector of Borders and Immigration on flawed UK country information and guidance reports on Eritrea* (2 juli 2015).

²¹⁹ International Crisis Group: *Eritrea: Ending the exodus? Update* (8 augustus 2014). Vertrouwelijk bericht: 22 mei 2014.

²²⁰ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea* (4 juni 2015). EASO: *Country of Origin Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015). Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea: issuance and delivery for police orders or summons in Asmara for suspected offenders or those violating reporting conditions, including whether the order or summons has to be delivered to the specified individual or can be left with a relative. Format of the order or summons*. (1 mei 2014).

²²¹ Bertelsmann Stiftung: *Transformation Index* (februari 2014). UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). Freedom House: *Freedom in the World 2015 - Eritrea* (maart 2015).

zijn.²²² Het *ne-bis-in-idem* principe wordt in Eritrea zodoende in de praktijk niet erkend.

Het is in deze verslagperiode nog niet duidelijk geworden in welke mate het uitbrengen van de nieuwe wetboeken voor burgerlijk recht en strafrecht in mei 2015 gevolgen zal hebben voor de rechtsgang.

2.5.7

Arrestaties en detenties

De Eritrese wet en de niet-geïmplementeerde grondwet verbieden willekeurige arrestaties en detenties, maar in de praktijk kwamen deze ook in deze verslagperiode regelmatig voor. *Amnesty International* spreekt in het rapport over Eritrea 2014/2015 over duizenden mensen die willekeurig zijn opgepakt en vastgehouden zonder contact met de buitenwereld en zonder juridische aanklacht of proces. Ze hebben geen toegang tot rechtshulp of wettelijke middelen om hun detentie aan te vechten. Het precieze aantal is echter onmogelijk vast te stellen vanwege het gebrek aan informatie en de weigering van de autoriteiten toegang tot detentiecentra te verlenen.²²³

Over de gang van zaken bij detentie is nauwelijks nieuwe informatie naar buiten gekomen. Zoals beschreven in het vorige ambtsbericht wordt vrijwel niemand gearresteerd met een arrestatiebevel (hoewel wettelijk wel verplicht). Verdachten kunnen lange tijd worden vastgehouden zonder voor een rechter te verschijnen. Veiligheidsdiensten arresteren en detineren willekeurig personen die kritisch staan tegenover de regering, vanwege het praktiseren van een niet-erkende religie, ontduiking van dienstplicht/militieplicht of desertie, een poging om het land illegaal te verlaten, het al dan niet vrijwillig terugkeren als vluchteling naar Eritrea of (vermeende) bedreiging van de nationale veiligheid.²²⁴

Situatie in gevangenissen en detentiecentra

Er is in de verslagperiode ook geen verandering gekomen in de situatie in gevangenissen en detentiecentra in Eritrea. Er bestaat een uitgebreid netwerk van gevangenissen en detentiecentra; uiteenlopend van cellen in politiebureaus en detentiecentra in militaire kampen tot geheime gevangenissen van de veiligheidsdienst. Zie hiervoor bijlage 6.2 in het vorige ambtsbericht uit mei 2014, en bijlage V en VI van het rapport van de *Commission of Inquiry* van juni 2015.²²⁵ Er bestaan ondergrondse gevangenissen, maar waar en hoeveel is niet duidelijk. Het zouden oude ondergrondse installaties kunnen zijn, die gebruikt werden in de oorlog met Ethiopië.²²⁶ Onafhankelijke waarnemers worden niet in gevangenissen toegelaten, ook de ICRC niet. Evenals in de vorige verslagperiode is er van

²²² UK Foreign & Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015) Library of Congress: *Introduction to Eritrea's Legal System, Last Updated 07/26/2012*, www.loc.gov/law/help/legal-research-guide/eritrea.php. VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (mei 2013).

²²³ In de jaren voor 2015 noemde Amnesty een aantal van tienduizenden. Amnesty International: *Amnesty International Report 2014/2015-Eritrea* (25 februari 2015). UK Foreign & Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (mei 2014). Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²²⁴ Freedom House: *Freedom in the World 2015 –Eritrea* (maart 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (mei 2014). EASO: *Country of Origin Information Report –Eritrea. Country Focus* (juni 2015). Zie voor meer details over arrestatie en detentie het algemeen ambtsbericht Eritrea 2014 (mei 2014).

²²⁵ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea* (juni 2015).

²²⁶ Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

overheidswege geen toezicht op de omstandigheden in gevangenissen en detentiecentra.²²⁷

De omstandigheden in Eritrese gevangenissen en detentiecentra zijn volgens diverse mensenrechtenorganisaties slecht. Voor zover kan worden vastgesteld zonder onafhankelijke waarnemers is er overbevolking, slecht en onvoldoende eten en drinken, slechte sanitatie en nauwelijks medische zorg.²²⁸ Gedetineerden worden soms vastgehouden in ondergrondse cellen of metalen scheepscontainers. Aangezien veel detentiecentra zich in woestijngebied bevinden, kan de temperatuur in de ongeventileerde cellen overdag extreem oplopen en 's nachts enorm dalen. Vervulling van godsdienstige plichten is niet altijd toegestaan, evenmin als familiebezoek.²²⁹

Volgens de Eritrese wetgeving mogen minderjarigen niet samen met volwassenen worden gedetineerd. Hoewel er een jeugddetentiecentrum in Asmara is, werden jongeren vanwege overbevolking soms samen volwassenen gedetineerd.²³⁰

Op opmerkingen in de *Universal Periodic Review* over de situatie van gedetineerden gaf Eritrea in juni 2014 als reactie dat er geen gewetensbezwaarden en dienstweigeraars in het land werden gedetineerd; dat er geen marteling, mishandeling of buitengerechtigde executies in Eritrese gevangenissen plaatsvonden; dat gevangenen humanaan worden behandeld en dat er geen mensen ontvoerd worden of verdwijnen.²³¹

2.5.8

Mishandeling en foltering

Eritrese wetgeving en de niet-geïmplementeerde grondwet verbieden foltering. Desondanks werden mishandeling en foltering ook in deze verslagperiode gebruikt in gevangenissen en detentiecentra als bestraffing, ondervragingsmiddel en drukmiddel. Soms overleden gedetineerden als gevolg daarvan.²³² Door gebrek aan toegang tot gevangenissen en detentiecentra is het niet mogelijk het aantal slachtoffers vast te stellen.²³³ De overheid trad niet op tegen mishandeling en marteling. Daders werden niet bestraft, waardoor een cultuur van straffeloosheid in stand werd gehouden.²³⁴

Het algemeen ambtsbericht Eritrea 2014 citeert rapporten van *Amnesty International* en *Human Rights Watch* waarin de verschillende martelmethoden gedetailleerd worden beschreven.²³⁵ Het jaarrapport 2014-2015 van *Amnesty*

²²⁷ Amnesty International. *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). Regional Mixed Migration Secretariat: *Behind Bars: the detention of migrants in and from the East & Horn of Africa* (februari 2015). Freedom House: *Freedom in the World 2015 - Eritrea* (maart 2015).

²²⁸ EASO: *Country of Origin Information Report - Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

²²⁹ Amnesty International. *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). Amnesty International Report 2014/2015-Eritrea (25 februari 2015). Human Rights Watch: *World Report 2015: Eritrea* (januari 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (mei 2014). EASO: *Country of Origin Information Report - Eritrea. Country Focus* (juni 2015). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014 - Eritrea* (juni 2015).

²³⁰ Freedom House: *Freedom in the World 2015 - Eritrea* (maart 2015). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea 2014* (juni 2015).

²³¹ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Working Group on the Universal Periodic Review: Eritrea. Addendum, Views etc presented by the State under review* (17 juni 2014).

²³² VN-Mensenrechtenraad: *Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea* (juni 2015). EASO: *Country of Origin Information Report- Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

²³³ Amnesty International Report 2014/2015-Eritrea (25 februari 2015). UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015).

²³⁴ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (mei 2014). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015). Vertrouwelijke bron tijdens reis naar Eritrea in februari 2014.

²³⁵ Algemeen ambtsbericht Eritrea 2014 (mei 2014).

International noemt ook nog eenzame opsluiting en het langdurig vastbinden van gedetineerden in pijnlijke houdingen als gebruikelijke martelingen.²³⁶

Ook in de militaire opleidingskampen en het leger kwamen naar verluidt mishandeling, marteling en seksueel misbruik (seksuele intimidatie en verkrachting) geregeld voor. Dit leidde soms tot de dood of zelfmoord van dienstplichtigen.²³⁷

2.5.9 *Buitengerechtigde executies en moorden*

De Eritrese overheid maakte zich in deze verslagperiode schuldig aan moord en bleef gedetineerden onderwerpen aan zware en levensbedreigende gevangenisomstandigheden met de dood tot gevolg.²³⁸

Ook kwamen berichten naar buiten dat Eritrese grenswachters landgenoten doodschoten bij hun poging de grens over te steken. Volgens een ooggetuige werd in augustus 2014 op achttien vluchtende Eritreeërs bij de grens naar Ethiopië geschoten waarvan er ten minste tien overleden. Een van hen was een jonge vrouw die net haar achttien maanden militaire dienstplicht had afgerond.²³⁹ Volgens bronnen geciteerd in een rapport uit mei 2014 van de *Immigration and Refugee Board of Canada*, zijn Eritreeërs die de grens naar Sudan proberen over te steken, overgeleverd aan de genade van de Eritrese grenswachters. Die kunnen naar willekeur vluchtelingen doodschieten of gevangen houden voor losgeld. Een bron vermoedt dat grenswachters steeds meer betrokken raken bij mensenhandel en de voorkeur geven aan gijzeling boven executeren van een betrapte vluchteling. Ook de *VN-Monitoring Group* sprak al in 2013 het vermoeden uit dat leidinggevenden van de *Eritrese Border Surveillance Unit* betrokken zijn bij en deel uitmaken van bendes mensensmokkelaars.²⁴⁰

2.5.10 *Doodstraf*

Formeel kent Eritrea de doodstraf voor misdrijven zoals moord, maar het land wordt beschouwd als abolitionist. In december 2014 stemde Eritrea voor het eerst voor een (tweejaarlijkse) VN-resolutie voor een moratorium op de doodstraf. Sinds de onafhankelijkheid van Eritrea in 1993 zijn naar verluidt geen doodvonnissen meer uitgesproken.²⁴¹

²³⁶ Amnesty International Report 2014/2015-Eritrea (25 februari 2015).

²³⁷ Amnesty International: *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). Human Rights Watch: *Eritrea: Submission to the Universal Periodic Review* (20 juni 2013). Human Rights Watch: *World Report 2014 – Eritrea* (januari 2014). Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea (februari 2014).

²³⁸ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea* (4 juni 2015). Human Rights Watch: *World Report 2015 – Eritrea* (januari 2015).

²³⁹ Sudantribune.com: *Eritrean border guards shoot dead 10 civilians trying to flee* (22 augustus 2014).

²⁴⁰ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea and Sudan: Situation of the border region between the two countries, including military and police controls, as well as legal crossing points: information on physical obstacles to prevent crossing, such as fences and mines; number of people legally and irregularly crossing the border (2013-May 2014)*. (15 mei 2014). VN-Veiligheidsraad: *Letter dated 24 July 2013 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the president of the Security Council, S/2013/440* (juli 2013).

²⁴¹ Amnesty International: *Death Sentences and Executions 2012*, april 2013. UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015).

3 Positie van specifieke groepen

De Eritrese wetgeving en de niet-geïmplementeerde grondwet verbieden discriminatie tegen vrouwen, gehandicapten, en discriminatie gebaseerd op ras, taal en sociale status. De overheid deed ook in deze verslagperiode echter geen moeite deze verboden af te dwingen.²⁴²

3.1.1

Vrouwen

De positie van vrouwen is relatief goed beschermd in de wetgeving van Eritrea. Vrouwen zijn formeel gelijk aan mannen, maar worden in de praktijk achtergesteld en hebben niet dezelfde status. In nationale en regionale parlementen hebben ze recht op 30 % van de zetels. Vrouwen bezetten drie van de zeventien ministersposten in deze verslagperiode.²⁴³

Waarborging van vrouwenrechten valt onder het ministerie van Arbeid en Menselijk Welzijn en het ministerie van Gezondheid. Ook de *National Union of Eritrean Women* (NUEW)²⁴⁴, sterk gelieerd aan de regerende partij, houdt zich bezig met het verbeteren van de positie van Eritrese vrouwen.²⁴⁵

(Seksueel) geweld

Geweld tegen vrouwen, evenals verkrachting, is in Eritrea een misdrijf. Op verkrachting staat tien jaar gevangenisstraf en op groepsverkrachting, verkrachting van een minderjarige of een invalide staat maximaal vijftien jaar. Wanneer een dader het slachtoffer met haar toestemming huwt, ontsnapt hij aan gerechtelijke vervolging. Verkrachting binnen het huwelijk is niet illegaal. Uit schaamte doen de meeste vrouwen geen aangifte van (huiselijk) geweld of verkrachting.²⁴⁶

Seksuele intimidatie en verkrachting van vrouwen tijdens de militaire opleiding en de vervulling van de dienstplicht kwamen nog regelmatig voor, hoewel bronnen melden dat het minder is geworden in deze verslagperiode.²⁴⁷

Huiselijk geweld komt nog steeds veel voor, vooral op het platteland. Hoewel huiselijk geweld een misdrijf is, komt dit soort zaken zelden voor de rechter. Soms wordt getracht de kwestie binnen de familie of de religieuze kring op te lossen.²⁴⁸

Female Genital Mutilation (FGM)

Sinds maart 2007 verbiedt de Eritrese wetgeving *Female Genital Mutilation* (FGM). De straf voor het uitvoeren van FGM is maximaal drie jaar gevangenisstraf en een boete. Desondanks wordt FGM in Eritrea nog toegepast, op het platteland meer dan

²⁴² UNHCR - Refworld: *The Constitution of Eritrea*, 23 mei 1997.

²⁴³ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). UK Foreign & Commonwealth Office: *Eritrea- Country of Concern* (update 21 januari 2015).

²⁴⁴ De NUEW is een overheids-gelieerde organisatie. Volgens opgave van de NUEW zouden meer dan 200.000 vrouwen lid zijn. De NUEW organiseert seminars, workshops en trainingen onder andere op het gebied van gender bewustzijn, FGM, communicatieve en leidinggevende vaardigheden, reproductieve gezondheid en landrechten voor vrouwen. Zie ook www.nuew.org.

²⁴⁵ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

²⁴⁶ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

²⁴⁷ Human Rights Watch: *World Report 2015 — Eritrea* (29 January 2015). US Department of State: *2014 Trafficking In Persons Report: Eritrea* (20 June 2014). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea* (juni 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014).

²⁴⁸ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

in de stedelijke gebieden. Volgens de speciale VN-rapporteur voor Eritrea zijn er 416 gevallen van FGM voor het gerecht gebracht in 2014. Door diverse voorlichtingscampagnes in de afgelopen jaren van de overheid (samen met de NUEW en NUEYS²⁴⁹ en tot 2011 UNICEF en UNFPA) is de uitvoering van FGM wel verminderd.²⁵⁰ Dat blijkt ook uit gegevens van UNICEF uit juli 2014. Zo heeft 83 % van de Eritrese vrouwen tussen de 15 en 49 jaar vrouwenbesnijdenis ondergaan (voorheen was dat 89 %). Ongeveer een derde van hen (vooral op het platteland) is onderworpen aan de zwaarste vorm van FGM, infibulatie. Driekwart van de meisjes is voor hun vijfde levensjaar besneden. De meningsvorming over FGM is eveneens aan het veranderen; het onderzoek spreekt over een percentage van 12 % van de vrouwen dat de praktijk wil voortzetten tegen 49 % in eerdere onderzoeken. Van de meisjes onder de negentien jaar is 69 % besneden, tegenover 93 % van de vrouwen die nu tussen 40 en 50 jaar oud zijn.²⁵¹

Vrouwen konden zich ook in deze verslagperiode moeilijk onttrekken aan het risico van besnijdenis door zich elders in het land te vestigen. Ze zijn immers nog erg jong als ze de ingreep moeten ondergaan, en FGM is een wijdverspreid gebruik.²⁵²

3.1.2 Minderjarigen

De definitie van een minderjarige is volgens de Eritrese wetgeving een persoon die jonger is dan 18 jaar, tenzij de wetgeving in uitzonderingsgevallen anders bepaalt. Een persoon jonger dan 18 jaar wordt beschouwd als handelingsonbekwaam.²⁵³ In 2014 werd in Eritrea een *National Policy on Children* aangenomen, maar het VN-Committee on the Rights of the Child riep in haar rapportage in juni 2015 Eritrea op het plan ook van een concrete uitwerking te voorzien en van fondsen.²⁵⁴

De Eritrese wetgeving bepaalt dat ouders en familie verantwoordelijk zijn voor de zorg van hun kinderen. De Eritrese overheid brengt weeskinderen bij voorkeur onder bij naaste of extended familieleden. Ook zijn er groepshuizen en pleeggezinnen waar weeskinderen verblijven. In laatste instantie worden weeskinderen in een weeshuis ondergebracht. In Asmara is slechts één weeshuis.²⁵⁵ Volgens *Save the Children* in Khartoum zijn er ook opvanghuizen voor zwaar gehandicapte kinderen. Maar de situatie is daar zo slecht dat de organisatie daar geen kinderen wil onderbrengen. Overigens hebben ngo's en de VN geen toegang tot deze opvanghuizen.²⁵⁶ Het voorzieningenniveau (voedsel, onderdak, onderwijs, medische voorziening, etc.) in de tehuizen is volgens een internationale bron basaal maar naar lokale maatstaven acceptabel.²⁵⁷ In Eritrea is het ministerie van Arbeid en Menselijk Welzijn verantwoordelijk voor de opvang van weeskinderen. Op het terrein van de

²⁴⁹ De NUEYS is een overheids-gelieerde jongerenorganisatie. Het hoofdkantoor is in Asmara gevestigd en daarnaast beschikt de NUEYS over zeven regionale kantoren en meer dan 50 bijkantoren in Eritrea. NUEYS strekt zich ook uit tot de Eritrese diaspora: het heeft de beschikking over 20 internationale verenigingen in meer dan 15 landen. De NUEYS organiseert onder meer seminars en trainingen onder andere op het gebied van gender, mensenrechten, democratie en gezondheidskwesties. Verder verstrekt de NUEYS medische voorzieningen op het gebied van reproductieve gezondheid, hotline advisering, EHBO en verstrekt de NUEYS voorbehoedsmiddelen. Zie ook www.nueys.org.

²⁵⁰ Campagnes staan beschreven in hfd 3.5.1 van het algemeen ambtsbericht 2014 (mei 2014).

²⁵¹ UNICEF: *Statistical profile on female genital mutilation/cutting* (juli 2014). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). UNFPA: *Female Genital Mutilation/Cutting Country Profile Eritrea. Prevalence of Female Genital Mutilation/Cutting (FGM/C) among Women Aged 15-49*.

²⁵² UNHCR: *Eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum seekers from Eritrea*. (20 april 2011).

²⁵³ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014: Eritrea* (juni 2015). The African Child Policy Forum: *Harmonisation of Children's Laws in Eritrea*, 2012.

²⁵⁴ VN-Committee on the Rights of the Child: *Concluding observations on the fourth periodic report of Eritrea* (juni 2015).

²⁵⁵ The African Child Policy Forum: *Harmonisation of Children's Laws in Eritrea*, 2012. Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea (januari 2014).

²⁵⁶ Save the Children in Khartoum tijdens dienstreis naar Eritrea en Sudan in februari 2014.

²⁵⁷ Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

opvang van teruggekeerde alleenstaande minderjarigen worden geen activiteiten ontplooid.²⁵⁸

Mede als gevolg van de slechte sociaaleconomische situatie leeft een onbekend aantal kinderen op straat in Asmara, veelal onder slechte omstandigheden.²⁵⁹ Over hen is weinig bekend. Daarom adviseerde de VN *Committee on the Rights of the Child* de Eritrese regering in juni 2015 om onderzoek naar hun situatie te doen en voor passende opvang te zorgen.²⁶⁰

Kinderarbeid

De wettelijke minimumleeftijd om te mogen werken is 14 jaar. De minimumleeftijd voor gevaarlijk werk is 18 jaar. De wet verbiedt minderjarigen om in de transportindustrie te werken, of ondergronds, zoals in mijnen en rioleringen.²⁶¹ Ook verbiedt de wet de rekrutering van kinderen onder de 18 voor dienst in het leger. In de praktijk zijn er wel minderjarigen onder de 18 jaar in dienst. Niet alle leerlingen op Sawa, waar ze hun laatste schooljaar moeten doorbrengen en waar ze onderwijs en militaire training krijgen, zijn al 18 jaar. Ook worden minderjarigen onder de 18 tijdens *giffa's* (ad hoc razzia's, zie ook hoofdstuk 3.1.5) opgepakt en naar Sawa gestuurd.²⁶²

Net zoals in de vorige verslagperiode hielpen kinderen op het platteland en de boerderij met het halen van brandhout en water en het hoeden van vee. In stedelijke gebieden werkten kinderen in kleinschalige productie, reparatiebedrijfjes en winkeltjes of in de huishouding. De werkzaamheden vonden soms onder onveilige en ongezonde omstandigheden plaats. Sommige kinderen maakten op straat auto's schoon of verkochten handelswaar. In Asmara bedelen sommige kinderen op straat. Er zijn geen gegevens over kinderprostitutie beschikbaar.²⁶³

Het ministerie van Arbeid en Menselijk Welzijn is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de wetgeving op het gebied van kinderarbeid. In de praktijk was er echter nauwelijks toezicht: inspecties, voor zover die werden gehouden, waren niet veelvuldig en het uitdelen van boetes, voor zover opgelegd, werd willekeurig toegepast.²⁶⁴

In maart 2015 voerden de EU-landen in Eritrea een demarche uit bij de minister van Arbeid en Menselijk Welzijn om ILO-conventie 182 te ratificeren. Eritrea is met Somalië het enige land dat dit nog niet gedaan had. Het ging met name om het opstellen van een lijst met de vormen van ergste kinderarbeid. De minister antwoordde dat ook deze aanbeveling zou worden bekeken door de nieuwe nationale commissie die de UPR-aanbevelingen bestudeert.²⁶⁵

Het ministerie van Onderwijs continueerde ook in deze verslagperiode het nationale programma *Maetot*, waarbij leerlingen van middelbare scholen in groep 9, 10 en 11 verplicht moesten deelnemen aan onder meer agrarische activiteiten, productie en onderhoud van schoolmeubilair, het graven van irrigatiekanalen en

²⁵⁸ Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

²⁵⁹ US Department of State: 2012/2013 *Country Report on Human Rights Practices -Eritrea*. Straatkinderen worden in het rapport over 2014 niet genoemd, maar het is onwaarschijnlijk dat in de verslagperiode stratkinderen opeens uit het straatbeeld verdwenen.

²⁶⁰ VN-Committee on the Rights of the Child: *Concluding observations on the fourth periodic report of Eritrea* (juni 2015).

²⁶¹ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

²⁶² US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

²⁶³ US Department of State: *Trafficking in Persons Report 2014-Eritrea*, juni 2014. US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015); US Department of Labor's Bureau of International Labor Affairs, 2013 Findings on the Worst Forms of Child Labor – Eritrea.

²⁶⁴ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015)

²⁶⁵ Vertrouwelijk bericht: 23 maart 2015.

opruimwerkzaamheden op straat.²⁶⁶ Een website van de Eritrese overheid meldde in juli 2015 dat meer dan 300 leerlingen van een middelbare school waren begonnen aan hun maandelijks 'corvee' in hun zomervakantie. Ze moesten bomen planten en andere activiteiten tegen gronderosie uitvoeren.²⁶⁷

Kindsoldaten

De Eritrese wetgeving verbiedt rekrutering van kinderen jonger dan 18 jaar voor de strijdkrachten. Door de verplichting het laatste jaar van de middelbare school in Sawa te moeten volgen werden in de praktijk ook kinderen jonger dan 18 jaar gerekruteerd. Ook zouden minderjarigen zijn gerekruteerd tijdens de jaarlijkse rekruteringsrondes en razzia's om deserteurs en dienstplichtontduikers op te sporen. Volgens bronnen werden op deze manier zelfs kinderen van 15 jaar en jonger gerekruteerd.²⁶⁸ Het zou echter niet gaan om systematisch beleid, volgens een Zwitserse bron in januari 2015.²⁶⁹ Het is niet bekend of personen onder de 18 jaar ook daadwerkelijk deel uitmaken van de burgermilitie.

Volgens het rapport van mei 2014 van de speciale VN-rapporteur voor Eritrea moesten schoolverlaters en kinderen die slecht op school presteerden, of betrapt waren op een vlucht poging, soms voor verdere opleiding naar het kamp Wia. De omstandigheden in dit gevangenkamp/annex opleidingscentrum worden als slecht omschreven.²⁷⁰ Volgens een Zwitserse bron was Wia als opleidingscentrum in januari 2015 gesloten.²⁷¹ Het was niet mogelijk dit door andere bronnen bevestigd te krijgen.

Onderwijs

In de situatie rond het onderwijs in Eritrea is in de verslagperiode geen verandering gekomen. Zie hiervoor het algemeen ambtsbericht Eritrea 2014. Studenten zijn nog steeds verplicht het laatste jaar van de middelbare school (groep 12) te volgen in het militaire opleidingskamp Sawa, in het westen van Eritrea.²⁷² Zie voor Sawa en het rekruteren van jongeren verder hoofdstuk 3.1.5 in dit algemeen ambtsbericht over nationale dienstplichtigen.

3.1.3

LHBT

In de situatie van lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders is in de verslagperiode geen verandering gekomen. De Eritrese wet stelt seksuele handelingen met wederzijdse instemming tussen mensen van hetzelfde geslacht strafbaar. Men kan door een rechtbank worden veroordeeld tot gevangenisstraf.²⁷³ Er is geen anti-discriminatie wetgeving ter bescherming van LHBT-personen en daarin komt voorlopig geen verandering, zo is het Engelse *Home Office* in 2014 door Eritrese autoriteiten te kennen gegeven.²⁷⁴

²⁶⁶ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

²⁶⁷ www.shabait.com: *Summerworkprogramme underway* (8 juli 2015).

²⁶⁸ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (13 mei 2014). Amnesty International: *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (2013). Human Rights Watch: *Eritrea: Submission to the Universal Periodic Review* (20 juni 2013). US Department of State: *2014 Trafficking in Persons Report – Eritrea*, (juni 2014). IFOR – CPTI, *UPR Stakeholder Submission on Eritrea: 18th Session Jan/Feb 2014*.

²⁶⁹ Schweizerische Flüchtlingshilfe: *Noot 19 in Eritrea: Rekrutierung von Minderjährigen* (21 januari 2015).

²⁷⁰ Schweizerische Flüchtlingshilfe: *Eritrea: Rekrutierung von Minderjährigen* (21 januari 2015). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (13 mei 2014).

²⁷¹ Schweizerische Flüchtlingshilfe: *Eritrea: Rekrutierung von Minderjährigen* (21 januari 2015).

²⁷² US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

²⁷³ Amnesty International, *Making love a crime. Criminalization of same-sex conduct in Sub-Saharan Africa* (april 2013). International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA): *State-sponsored Homophobia, A world survey of laws criminalising same-sex sexual acts between consenting adults* (mei 2015).

²⁷⁴ UK Foreign & Commonwealth Office: *Eritrea- Country of Concern* (update 21 januari 2015). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

LHBT-personen in Eritrea hebben regelmatig te maken met stigmatisering en discriminatie in de maatschappij, en misbruik gedurende de dienstplicht.²⁷⁵ Op homoseksualiteit rust een sociaal taboe die maatschappelijke discussie onmogelijk maakt. Ook zijn geen LHBT-organisaties openlijk actief.²⁷⁶

3.1.4 *Etnische minderheden*

De bevolking van Eritrea bestaat uit negen etnische groepen. Van deze etnische groepen nemen de Tigrinya (55%) politiek en cultureel een dominante positie in.²⁷⁷

In de situatie van etnische minderheden kwam in de verslagperiode geen verandering. Vooral de relaties tussen de Eritrese overheid en de Kunama en Afar bleven gespannen. Bij de landonteigening na de onafhankelijkheid verloren de Kunama al hun grond aan de staat en konden ze, volgens het principe van 'een natie-een volk', hun traditionele manier van leven niet voortzetten. Van oudsher zijn de Kunama meer verwant aan mensen in Ethiopië dan in Eritrea. Daarom worden ze in Eritrea beschouwd als Ethiopische collaborateurs en spionnen en zijn ze het slachtoffer van diverse vormen van discriminatie maar ook van willekeurige arrestaties.²⁷⁸ Er is weinig recente informatie over de situatie van de Kunama te vinden, behalve op een website waar bericht werd over de arrestatie van minstens tien Kunama-mannen en enkele vrouwen in september en oktober 2014.²⁷⁹

3.1.5 *Nationale dienstplicht (Hagerawi Agelglot)*

Meerdere bronnen melden in deze verslagperiode dat de verlengde dienstplicht een van de hoofdredenen is dat mensen uit het land vertrekken. Als andere redenen worden het gebrek aan vooruitzichten en werkgelegenheid, de slechte economische situatie en gebrekkige voedselvoorziening genoemd.²⁸⁰

De situatie van dienstplichtigen is in de verslagperiode nagenoeg onveranderd gebleven. Voor de duidelijkheid volgen hieronder de hoofdlijnen; voor details wordt verwezen naar voorgaande algemeen ambtsberichten Eritrea en de bevindingen van de Commission of Inquiry van juni 2015.²⁸¹

3.1.5.1 Rekrutering

Volgens artikel 11 van de *Proclamation on National Service No. 82/1995* zijn alle Eritreeërs tussen de 18 en 40 jaar verplicht zich te registreren voor de nationale dienstplicht. Daarvoor dienen zij zich persoonlijk te melden bij het registratiekantoor in het gebied waar zij woonachtig zijn. Studenten zijn verplicht het laatste jaar van de middelbare school (groep 12) te volgen op het *Sawa Center for Education and Training*, in het westen van Eritrea. Tijdens dit laatste schooljaar volgen studenten

---

²⁷⁵ UNHCR: *Eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum seekers from Eritrea*. (20 april 2011).

²⁷⁶ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

²⁷⁷ De Tigrinya is de grootste etnische groep (55%), gevolgd door de Tigre (30%), de Saho (4%), de Bilen (2%), de Kunama (2%), de Rashaida (2%) en de Afar, de Hedrab en de Nara (samen 5%).

²⁷⁸ UNHCR: *Eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum seekers from Eritrea*. (20 april 2011). VN-Mensenrechtenraad *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (28 mei 2013).

²⁷⁹ www.merho.net : *News from ancestral land of Eritrean Kunama* (29 oktober 2014).

²⁸⁰ UNHCR tijdens dienstreis naar Sudand in maart 2015. VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (13 mei 2014). Heads of Missions: *Report on recent developments*. In vertrouwelijk bericht van 12 juni 2014. Heads of Missions: *Report on migration and human trafficking*. In vertrouwelijk bericht van 10 oktober 2014. Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014).

²⁸¹ VN-Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on human rights in Eritrea*.

regulier onderwijs en een zes maanden durende militaire opleiding.²⁸² In juli 2014 verklaarde de commandant van het Sawa trainingscentrum dat in de afgelopen 20 jaar circa 500.000 jongeren in Sawa militaire en academische training hadden ontvangen.²⁸³

De leefomstandigheden in Sawa zijn zwaar. Mishandeling, marteling en seksueel misbruik komen geregeld voor, zowel in Sawa als in de daarop volgende dienstperiode.²⁸⁴ Vrouwen die daardoor in verwachting raken, worden gestigmatiseerd.²⁸⁵ Een bron meldde in juni 2014 dat vanwege klachten van ouders, misbruikers steeds vaker werden gestraft en het aantal verkrachtingen was afgenomen.²⁸⁶

In Eritrea worden gewetensbezwaren niet erkend om de dienstplicht te ontlopen. Zoals beschreven in hoofdstuk 2.4.3 over de vrijheid van godsdienst hebben vooral de Jehova's getuigen hiervan te lijden. De schatting van het aantal Jehova's dat vanwege gewetensbezwaren in de gevangenis zit varieert. Een artikel op de websites van de Jehova Getuigen uit januari 2015 noemt er 16.²⁸⁷

Voor zover bekend kan de dienstplicht niet worden afgekocht. De *Proclamation on National Service No. 82/1995* voorziet in enkele uitzonderingen: in artikel 15 is opgenomen dat invalide, blinde of psychisch gestoorde personen zijn uitgezonderd van de dienstplicht en in artikel 12 staat dat burgers die hun dienstplicht vervulden voor 1995 zijn uitgezonderd evenals strijders en boeren die destijds betrokken waren bij de bevrijdingsoorlog. Tijdelijk uitstel van de nationale dienstplicht is voorzien voor studenten aan de universiteiten, en hoge scholen en voor zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven.²⁸⁸

Over de dienstplicht voor getrouwde vrouwen stelt het Britse *Home Office* dat een vrouw weliswaar niet tijdens de zes maanden militaire training mag trouwen, maar daarna wel. Ze kan dan demobilisatie aanvragen, maar haar verzoek wordt niet altijd gehonoreerd.²⁸⁹ *Amnesty International* stelt dat vrouwen met kinderen wel van het militaire deel van de dienstplicht kunnen worden uitgezonderd, maar dat ze in het kader van de nationale dienstplicht civiele taken moeten uitvoeren.²⁹⁰ Dit wordt ook opgemerkt door professor Gaim Kibreab, die stelt tijdens zijn onderzoeken in Eritrea door de jaren heen honderden (zwangere) getrouwde vrouwen in allerlei functies in overheidskantoren aan het werk te hebben gezien. Zij mochten ook thuis bij hun families wonen.²⁹¹

²⁸² Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014).

²⁸³ Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014).

²⁸⁴ US Department of State: *Country report on Human rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015). US Department of State: *Trafficking in persons report 2014* (20 juni 2014).

²⁸⁵ Amnesty International: *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). SIHA, *Letters from Eritrea. Refugee women tell their story*, 2013. Human Rights Watch: *Eritrea: Submission to the Universal Periodic Review* (juni 2013). Human Rights Watch: *World Report 2014 – Eritrea* (januari 2014).

²⁸⁶ US Department of State: *Trafficking in persons report 2014* (20 juni 2014).

²⁸⁷ www.iw.org/en/: *Imprisoned for their faith –Eritrea* (januari 2015).

²⁸⁸ Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). Amnesty International: *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013).

²⁸⁹ UK Foreign and Commonwealth Office: *Country Information and guidance: Eritrea: National (incl Military) Service* (maart 2015).

²⁹⁰ Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom*, mei 2013.

²⁹¹ Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014). Ook UNHCR bevestigde dit in een gesprek tijdens dienstreis in januari 2014.

3.1.5.2 Actieve en reservedienstplicht

De nationale dienstplicht omvat een 'actieve' dienstplicht en een 'reserve' dienstplicht. Actieve dienstplicht duurt volgens deze wet 18 maanden en bestaat uit 6 maanden militaire training (standaard) en 12 maanden vervulling van een militaire of civiele functie. Een onbekend percentage dienstplichtigen wordt daarna niet gedemobiliseerd maar blijft een 'reserve' dienstplicht van onbepaalde duur vervullen; meestal in de functie die in de 'actieve' dienstdtijd ook vervuld werd.²⁹² Deze 'reserve' dienstdtijd is na de oorlog met Ethiopië in 2002 ingesteld in het kader van de *Warsai Yikaalo Development Campaign*. De staat van 'no-war, no-peace' met Ethiopië wordt als belangrijkste reden voor de onbepaalde dienstdtijd opgevoerd.²⁹³ Naar verluidt zou het onvermogen van de Eritrese overheid om de ambtenaren te betalen ook een belangrijke reden zijn om zoveel mogelijk landgenoten tegen een laag salaris voor onbepaalde tijd allerlei functies te laten vervullen.²⁹⁴

Dienstplichtigen krijgen door het ministerie van Defensie een functie toegewezen; hoger opgeleiden bij overheidsdiensten of commerciële bedrijven die in handen zijn van de militaire of partij elite, en dienstplichtigen zonder veel opleiding in het leger of bij infrastructurele werken, de landbouw of de mijnbouw (zie ook hieronder).²⁹⁵ De soldij van dienstplichtigen, in actieve of reserve dienstdtijd, wordt door het ministerie van Defensie betaald en is laag.²⁹⁶ Mogelijkheden om ander werk te zoeken of ontslag te nemen zijn er niet, evenmin als vooruitzichten op verbeteringen.²⁹⁷ Kritiek wordt niet getolereerd. Ook mogen dienstplichtigen hun godsdienst niet uitoefenen tijdens de militaire dienstperiode. Voor overtredingen kunnen ze streng worden gestraft (met detentie, eenzame opsluiting, dwangarbeid of marteling).²⁹⁸ Dienstplichtigen kunnen het land niet legaal verlaten omdat ze geen paspoort of uitreisvisa kunnen aanvragen.²⁹⁹

Vanaf 2013 kwamen er berichten naar buiten over dwangarbeid van dienstplichtigen in de mijnsector, en met name in de Bisha-mijn. Deze mijn wordt geëxploiteerd door het Canadese bedrijf *Nevsun*, dat de lokale *Segen Construction Company* in de arm had genomen om personeel te werven. Segen is eigendom van de Eritrese overheid. Volgens *Human Rights Watch* werkten de arbeiders onder slechte omstandigheden in de mijn en waren er dienstplichtigen te werk gesteld. In november 2014 spanden drie Eritrese mannen in Canada een proces aan tegen *Nevsun*, vanwege dwangarbeid onder gevaarlijke omstandigheden die ze als dienstplichtigen in de Bisha-mijn hadden moeten verrichten. Ze werkten gescheiden van het uitgezonden Canadese personeel, en het mocht ook niet bekend worden dat ze eigenlijk soldaten

²⁹² Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014). US Department of State: *Trafficking in persons report 2014* (20 juni 2014). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

²⁹³ International Crisis Group: *Eritrea: ending the exodus. Update* (augustus 2014). Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014). State of Eritrea: Press statement of the ministry of foreign affairs (20 november 2014).

²⁹⁴ Heads of Mission report on migration and human trafficking. In: vertrouwelijk bericht van 10 oktober 2014.

²⁹⁵ US Department of State: *Trafficking in persons report 2014* (20 juni 2014). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). UK Foreign and Commonwealth Office: *Country Information and guidance: Eritrea: National (incl Military) Service* (maart 2015). Dan Conell in Foreign Policy in Focus: *An Eritrean in Israel* (19 februari 2015).

²⁹⁶ Ongeveer 500 Nafta, dat is ongeveer 35 Euro per maand.

²⁹⁷ UNHCR: *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Eritrea*, 20 april 2011; Human Rights Watch, *World Report 2015 – Eritrea*, (21 januari 2015). Heads of Mission report on recent developments. In: vertrouwelijk bericht van 12 juni 2014. Amnesty International: *Amnesty International Annual Report 2014/2015 – Eritrea* (maart 2015).

²⁹⁸ Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom*, mei 2013; Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014. VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014).

²⁹⁹ International Crisis Group: *Eritrea: ending the exodus. Update* (augustus 2014). U.S Department of State : *Trafficking in persons report 2014* (20 juni 2014).

waren. Daartoe werden ze in de gaten gehouden door Eritrese veiligheidspolitie.³⁰⁰ In de verslagperiode is geen verdere informatie bekend over het verloop van dit proces.

In januari 2015 bezocht de voorzitter van het sub-comité voor mensenrechten van het Canadese parlement Eritrea samen met de in Sudan residerende Canadese ambassadeur. Hoofddoel van de reis was het onderzoeken van de vraag of in de Bisha-mijn (een gezamenlijk project van het Canadese bedrijf Nevsun en de Eritrese regering) gebruik gemaakt werd van dwangarbeid van dienstplichtigen. In hun rapportage aan het parlement stelden zij vast dat er inmiddels voldoende monitoring mechanismen waren ingesteld door Nevsun waardoor dwangarbeid daar niet (meer) voorkwam. Behalve de gebruikelijke autoriteiten hadden ze onderweg, tegen hun verwachting in, ook 'gewone' mensen kunnen spreken – hoewel niet over politiek gevoelige onderwerpen. Wel hadden ze iedereen over de nationale dienstplicht bevroegd. Een eenduidig antwoord over wie nu wel of niet na 18 maanden dienstplicht werd gedemobiliseerd hadden ze echter niet gekregen. In hun rapportage aan het parlement stelden de Canadese politicus en ambassadeur in maart 2015 vast dat er inmiddels voldoende monitoringmechanismen waren ingesteld door Nevsun waardoor dwangarbeid in de Bisha-mijn niet (meer) voorkwam.³⁰¹

3.1.5.3

Dienstplichtontduikers en deserteurs

Hoewel in januari 2015 in Asmara nog een grote ad hoc razzia (*giffa*) door de militaire politie werd gehouden, om dienstplichtontduikers en deserteurs op te sporen, nam het aantal *giffa*'s in de verslagperiode af.³⁰² Tijdens een *giffa* worden personen die geen documenten kunnen overleggen dat zij gedemobiliseerd of vrijgesteld zijn van de nationale dienstplicht, naar een militair opleidingskamp of naar hun eenheid (terug)gestuurd dan wel naar een detentiecentrum overgebracht. De militaire politie mag dodelijk geweld gebruiken tegen personen die zich tijdens een *giffa* verzetten of proberen te vluchten.³⁰³

In de *Proclamation on National Service No. 82/1995* voor dienstplichtontduikers en deserteurs zijn de volgende strafmaatregelen opgenomen:

- als iemand door misleiding, zichzelf toegebracht lichamelijk letsel of op een andere manier probeert de nationale dienstplicht te ontlopen, kan hij of zij worden veroordeeld tot een boete, of een gevangenisstraf van maximaal vijf jaar, en alsnog vervulling van de nationale dienstplicht;
- iemand die naar het buitenland ontsnapt om de dienstplicht te ontduiken, wordt geregistreerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Als de persoon in kwestie vóór het bereiken van de 40-jarige leeftijd niet terugkomt om de nationale dienstplicht te vervullen, kan hij of zij veroordeeld worden tot een

³⁰⁰ Human Rights Watch: *Hear no evil –forced labor and corporate responsibility in Eritrea's mining sector*. (januari 2015). Canadian Centre for International Justice: *Eritreans file lawsuit against Canadian mining company for slave labour and crimes against humanity* (20 november 2014). The Guardian: *Eritreans sue Canadian mining firm Nevsun over human rights abuses; Three Eritreans allege that Nevsun Resources, working with the Eritrean government, imposed hard conditions on its workforce* (9 december 2014).

³⁰¹ Tesfanews: *Canada's Subcommittee on International Human Rights –Eritrea Hearing (Part I en Part II)* Maart 2015.

³⁰² In alle bronnen worden deserteurs en dienstplichtontduikers in een adem genoemd en uit de bronnen blijkt niet dat ze verschillende bestraft worden. UK Home Office: *Country Information and guidance: Eritrea: National (incl Military) Service* (maart 2015). Gaim Kibreab: *The Open-Ended Eritrean National Service: The Driver of Forced Migration* (oktober 2014). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 May 2014). Schweizerische Flüchtlingshilfe: *Eritrea: Rekrutierung von Minderjährigen* (21 January 2015).

³⁰³ IFOR – CPTI, *UPR Stakeholder Submission on Eritrea: 18th Session Jan/Feb 2014*. VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (13 mei 2014). Freedom House: *Freedom in the world 2015 – Eritrea* (31 maart 2015).

gevangenisstraf van vijf jaar tot het bereiken van de 50-jarige leeftijd. Ook wordt het recht op vergunningen, exit-visa, grondbezit en werk ingetrokken.³⁰⁴

Omdat het Eritrese rechtssysteem niet werkt, worden dienstplichtontduikers en deserteurs in de praktijk buitengerechtelijk gestraft. De bestraffing kan bestaan uit onder meer mishandeling, marteling en detentie in militaire gevangenissen.³⁰⁵ Detentie kan variëren van enkele dagen tot enkele jaren. Volgens professor Gaim Kibreab komen opgepakte dienstplichtontduikers en deserteurs terecht in het *Meiter* militaire kamp in de zuidelijke Rode Zee regio. Dienstplichtontduikers moeten daar eerst straf ondergaan en vervolgens hun militaire training volgen. Ze kunnen ook gemarteld worden en opgesloten in onderaardse cellen of metalen containers.³⁰⁶ Overigens meldde het mensenrechtenrapport van de VS in juli 2014 dat 450 gedetineerde dienstplichtontduikers waren vrijgelaten uit de *Hashferay*-gevangenis.³⁰⁷

Soms worden ook familieleden van dienstplichtontduikers en deserteurs die het land ontvluchten bestraft. Een gebruikelijke bestraffing is het opleggen van een hoge boete. Als deze niet betaald kan worden, worden soms familieleden als gijzelaars opgepakt tot de boete is betaald.³⁰⁸ De afgelopen jaren gebeurt dit minder en minder, waarschijnlijk omdat het leger zelf geen capaciteit heeft om ook nog familieleden van deserteurs dicht op de huid te zitten.³⁰⁹

3.1.5.4 Burgermilities (Hizbawi Serawit)

Het Eritrese leger is de afgelopen jaren verzwakt als gevolg van het wapenembargo, de economische crisis, de uittocht van jongeren en afnemend moreel.³¹⁰ In de verslagperiode werd meerdermalen melding gemaakt van het overlopen van marine en luchtvaartpersoneel naar omringende landen.³¹¹ Omdat niet alle taken van het leger meer vervuld konden worden, stelde de regering in 2012 de verplichte deelname aan een burgermilitie in voor (voornamelijk) mannen tussen de 17 en 70 jaar die niet in dienst waren, ook diegenen die al waren gedemobiliseerd. Soms werden vrouwen ook verplicht om mee te doen. Dat betekende het volgen van militaire trainingen en het dragen van wapens, zoals AK47-geweren.³¹² Leden van dit volksleger/*Hizbawi Serawit* konden worden ingezet voor het uitvoeren van publieke werken, en voor bewakingstaken van strategische objecten zoals het vliegveld en de Centrale Bank van Asmara. Ze moesten zelf zorg dragen voor kleding, eten en onderkomen tijdens hun dienst. Wie weigerde, kreeg geen voedselbonnen meer of ondervond problemen bij het aanvragen van overheidsdiensten of documenten.³¹³ Tot mei 2014 opereerden deze milities parallel aan het leger, maar vanaf mei 2014 kwamen ze onder bevel van de militaire

³⁰⁴ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (13 mei 2014). Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014).

³⁰⁵ UNHCR: *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Eritrea*, 20 april 2011; Amnesty International: *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (13 mei 2014).

³⁰⁶ Gaim Kibreab: *The open-ended Eritrean national service: the driver of forced migration* (oktober 2014). EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015). Interview met onderzoeker van Human Rights Watch in de Guardian van 27 juni 2015.

³⁰⁷ US Department of State: *Country report on human rights practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

³⁰⁸ Freedom House: *Freedom in the World 2015- Eritrea* (31 maart 2015). UNCHR in Kassala tijdens dienstreis januari 2014.

³⁰⁹ EASO: *Country of Origin Information (COI) report entitled Eritrea Country Focus* (juni 2015).

³¹⁰ International Crisis Group: *Eritrea: Ending the Exodus? Addendum* (8 augustus 2014).

³¹¹ www.assena.com: *18 Eritrean sailors leave the country and seek asylum in Yemen* (15 september 2014).

www.assena.com: *Eritrean Naval Force officers defect to Djibouti* (20 oktober 2014).

³¹² Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea* (juni 2015). U.S. Department of State: *Trafficking in persons report 2014* (20 juni 2014).

³¹³ Schweizerische Flüchtlingshilfe: *Eritrea: Rekrutierung von Minderjährigen* (21 januari 2015).

generale staf en daarmee werden ze ondergeschikt aan het reguliere leger.³¹⁴ Leden van de milities werden door middel van namenlijsten die bij administratiekantoren waren opgehangen, opgeroepen aan militaire trainingen deel te nemen. Vanaf eind 2014 werd minder gehoor gegeven aan de oproepen voor trainingen. In oktober reageerde in Asmara bijvoorbeeld maar vijftig personen van de honderden die opgeroepen waren zich voor training te melden. Ook een tweede oproep werd grotendeels genegeerd.³¹⁵ *Freedom Friday (Arbi Harnet)* speelde een rol bij de boycot door posters en stickers te verspreiden met in het Engels, Tigrinya en Arabisch de tekst: "Protest dictatorship". *Empty the streets*". Omdat toen alleen gehandicapten nog op straat konden lopen zonder geronseld te worden tijdens een *giffa*, circuleerde in Asmara het grapje dat een wandelstok of krukken de nieuwste *menqesaqesi* van de overheid waren.³¹⁶

Dit openlijke volksprotest was volgens een journalist die zich specialiseert in de Hoorn van Africa, een nieuw geluid in de communicatie tussen regering en burgers.³¹⁷ Een derde oproep voor een training die begin januari was voorzien, werd door de overheid op het laatste moment afgeblazen.³¹⁸ Half januari 2015 kwamen er berichten uit Asmara dat huizen van deze weigeraars 's nachts door de veiligheidspolitie werden doorzocht. Als de gezochte persoon niet aanwezig was, werden de bonnen voor gesubsidieerd voedsel van het gezin geconfisqueerd.³¹⁹ Op 17 januari vond een grote razzia (*giffa*, zie ook hieronder) plaats in Asmara, waarbij Eritrese troepen op zoek gingen naar mannen die de dienstplicht of de burgermilities hadden ontlopen. Naar verluidt was er grote solidariteit onder de bevolking om de gezochte mannen te helpen ontsnappen.³²⁰ In april 2015 meldde *radio Erena* in het Tigrinya dat ook vrouwen tussen de 18 en 45 jaar zouden worden opgeroepen militaire training te volgen.³²¹ In juli 2015 meldde dezelfde bron dat ook onderwijzers zich in hun zomervakantie moesten melden voor militaire training.³²²

3.1.5.5 Mogelijke verkorting van de dienstplicht

Er zijn aanwijzingen voor mogelijke veranderingen in de toekomst. In december 2014 kondigde de minister van Buitenlandse Zaken aan dat de dienstplicht zou worden teruggebracht tot het 'actieve' deel van 18 maanden, te beginnen met de volgende lichting rekruten. De 'reservedienstplicht' zou dan worden afgeschaft.³²³ Dit kon niet gelden voor diegenen die nu in de National Service waren. Het land was nog steeds in een oorlogssituatie met Ethiopië en algehele demobilisatie zou enorme werkloosheid veroorzaken. Het bleef een uitdaging om voor alle uit dienst komende jongeren werk te vinden, gaf de minister toe.³²⁴ In april 2015 kwamen zowel minister Saleh als de speciale adviseur van president Afwerki naar Frankfurt om de

³¹⁴ Schweizerische Flüchtlingshilfe: *Eritrea: Rekrutierung von Minderjährigen*. (21 januari 2015).

³¹⁵ www.asmarino.com: *Residents of the capital quietly resist the government's militarization campaign* (13 oktober 2014).

³¹⁶ www.asmarino.com: *Asmara tense but hopeful following mass resistance to forced militarization* (23 oktober 2014).

³¹⁷ www.martinplaut.wordpress.com: *Eritrea- the open defiance of ordinary people* (5 januari 2015).

³¹⁸ www.asmarino.com: *Eritrea: residents of the capital quietly defies government's militarisation campaign* (10 oktober 2014); www.asmarino.com: *Eritrea: Regime calls off new calls for military training* (3 januari 2015).

³¹⁹ www.asmarino.com: *Authorities frustrated over public defiance begin to take action* (15 januari 2015).

www.martinplaut.wordpress.com: *Eritrea: Solidarity blocks raids* (17 januari 2015)

³²⁰ www.asmarino.com: *Amazing solidarity against gifa in Asmara* (17 januari 2015).

³²¹ Radio Erena: *Preparations underway for women 18-45 years to undergo military training* (21 april 2015).

³²² Radio Erena: *Teachers in Eritrea are set to go for a military training in their summer break* (9 juli 2015).

³²³ Vertrouwelijk bericht: 17 december 2014. UK Foreign and Commonwealth Office: *Human Rights and Democracy Report 2014-Eritrea* (12 maart 2015). www.asmarino.com: *An Eritrean official 'promises' policy changes on the indefinite national service* (24 november 2014).

³²⁴ www.martinplaut.wordpress.com: *The eritrean regime promises- no more than 18 months of military service* (15 januari 2015). Vertrouwelijk bericht: 18 december 2014. Vertrouwelijke mailwisseling met PV Brussel: 18 december 2014.

Eritrese ambassadeurs en diplomaten te instrueren over de woordvoering omtrent de verkorting van de dienstplicht.³²⁵ Bij die gelegenheid sprak hij ook bij het *Bruno Kreisky Forum* over dit onderwerp. Inhoudelijk zei hij niets anders dan in december al bekend was geworden. Wel voegde hij toe dat iedereen die Eritrea verlaten had, zelfs diegenen die illegaal waren vertrokken of uit het leger waren gedeserteerd, weer van harte welkom waren in het land. Zonder repercussies.³²⁶ Dat aan zijn toezeggingen getwijfeld werd, is hierboven al aangegeven. Zo meldde de VN-Speciaal rapporteur voor Eritrea, mevrouw Sheila Keehtaruth, in haar rapport van juni 2015 dat deze voornemens nog niet waren gecommuniceerd aan de meest betrokkenen; de rekruten en hun families.³²⁷

3.1.6 *Ethiopiërs en personen van gemengde afkomst*

Over de situatie van personen van Ethiopische origine die in Eritrea wonen is in de verslagperiode geen additionele informatie naar buiten gekomen. Daarom wordt verwezen naar het vorige algemeen ambtsbericht uit mei 2014.

³²⁵ Radio Erena: *Osman Saleh and Yemane Gebreab gave direction to Eritrean diplomats on the new developments on relations with the EU* (12 april 2015).

³²⁶ www.madote.com: *Yemeane Ghebreab speaks on Eritrea limiting national service to 18 months* (12 april 2015).

³²⁷ VN- Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (19 juni 2015).

4 Mensensmokkel

Sinds enkele jaren toont de Eritrese regering zich bezorgd over mensensmokkel en -handel in Eritreeërs. In 2013 verzocht president Afwerki de Verenigde Naties in een brief om een onafhankelijk onderzoek. Eritrea zou de internationale gemeenschap alle medewerking verlenen. Dit verzoek werd in mei 2014 herhaald tijdens een bijeenkomst ter voorbereiding van de Khartoum-conferentie.³²⁸ Aan het verzoek van de president om een onafhankelijk onderzoek naar mensensmokkel is in de verslagperiode overigens niet voldaan.

Het Eritrese ministerie van Buitenlandse Zaken noemde het bestrijden van mensensmokkel een nationale prioriteit en organiseerde bewustwordingscampagnes in eigen land. Ook voerde Eritrea overleg met transitlanden zoals Egypte en Sudan, en werden in juni 2014 30 legerofficieren gearresteerd die bij mensenhandel betrokken zouden zijn.³²⁹ Zoals hierboven al beschreven, ratificeerde Eritrea in september 2014 het Protocol inzake de Voorkoming, Bestrijding en Bestrafing van Mensenhandel, in het bijzonder Vrouwenhandel en Kinderhandel.

Eritrea deed in de verslagperiode actief mee aan het Khartoum-proces over bestrijding van mensenhandel en smokkel van migranten tussen de Hoorn van Afrika en Europa. Er kwam een hoge delegatie naar de voorbereidende conferentie in mei 2014 in Khartoum en tijdens de ministeriële conferentie in Rome eind november ondertekende Eritrea de gezamenlijke verklaring over samenwerking tussen EU-landen, transitlanden in het Middellandse Zeegebied en landen in de Hoorn van Afrika.³³⁰

De *VN-Monitoring Group* meldde in haar rapport van juli 2014 overigens dat de Eritrese regering in 2014 tot in het kabinet van de president op de hoogte was van en betrokken was bij wapen- en mensensmokkel.³³¹

Eritreeërs die het land illegaal verlieten, konden ook in deze verslagperiode het slachtoffer worden van mensenhandel en ontvoering. Hierop is in hoofdstuk 3.11 van het vorige ambtsbericht uitvoerig ingegaan. Het is nog steeds zo dat de grens tussen mensensmokkel en mensenhandel bij illegale migratie van Eritreeërs onduidelijk is en dat mensensmokkel vaak overgaat in mensenhandel.³³² De vraag schept soms het aanbod, en vooral in het machtsvacuüm in Libië zijn milities, criminele bendes of jihadistische groepen bereid de gevraagde diensten te leveren. Een woordvoerder van *Frontex* noemde Libië begin 2015 het 'mekka' voor mensensmokkel.³³³ De omstandigheden waaronder Eritreeërs in Libië moeten wachten op de overtocht zijn slecht. Ze worden soms opgesloten en mishandeld. In 5.2.3 over Libië zal hierop verder worden ingegaan. Soms worden migranten die niet

³²⁸ International Crisis Group: *Eritrea: Ending the Exodus? Addendum* (8 augustus 2014). Geeska Afrika Online: *President requested an investigation on Human Trafficking* (31 mei 2014)

³²⁹ Meskerem.com: (website Eritrese oppositie): *Some 30 Eritrean military commanders said arrested* (1 juni 2014). Vertrouwelijk bericht: 10 oktober 2014.

³³⁰ Vertrouwelijk bericht: 19 december 2014. Regional Mixed Migration Secretariat: *Regional mixed migration summary for November 2014*.

³³¹ VN-Veiligheidsraad: *Letter dated July 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727* (13 juli 2014). International Crisis Group: *Eritrea: Ending the Exodus? Addendum* (8 augustus 2014).

³³² Algemeen ambtsbericht 2014 (mei 2014).

³³³ NRC: *Interview met Andrea di Nicola* (16 februari 2015). NRC: *Het grootste reisbureau ter wereld* (14 februari 2015).

genoeg konden betalen bij aankomst in Italië doorverkocht aan andere criminele bendes of worden de migranten als orgaandonoren gebruikt.³³⁴

Ook de situatie aan boord van migrantenboten op weg naar Italië is buitengewoon slecht.³³⁵ Passagiers worden door de mensensmokkelaars soms aan boord mishandeld, vrouwen worden verkracht. Wie rondloopt en de stabiliteit van het scheepje in gevaar brengt, kan overboord worden gegooid. Alleen wie extra betaalt, krijgt te eten en te drinken. Reddingsvesten mogen alleen tegen extra betaling mee.³³⁶ Migranten uit Afrika, die meestal minder kunnen betalen, worden in het ruim van de boot opgesloten en hebben bij scheepsrampen geen kans aan dek te komen. Vanaf eind 2014 waren er steeds meer berichten over 'ghost ships', die onbemand met honderden tot duizend vluchtelingen aan boord op de Middellandse Zee voeren richting Italië. Smokkelaars zouden het navigatiesysteem van zo'n schip op de automatische piloot zetten en het schip met een reddingsboot verlaten. De Italiaanse kustwacht heeft meermalen weten te voorkomen dat deze schepen op hoge snelheid op de kust liepen.³³⁷ Ook kwam het voor dat de mensensmokkelaars met vuurwapens het schip teruggeisten, nadat de migranten van boord gehaald waren. Volgens *Frontex* overkwam dit de Italiaanse kustwacht in februari 2015 en een boot uit IJsland in april 2015.³³⁸

Tijdens operaties van *Mare Nostrum* (zie ook hieronder hoofdstuk 5.1.2) werden tussen oktober 2013 en augustus 2014 volgens de Italiaanse overheid 453 mensensmokkelaars gearresteerd.³³⁹ In de verslagperiode werden ook regelmatig mensensmokkelaars aangehouden. Sommigen van hen waren afkomstig uit Eritrea. Het gaat buiten het kader van dit ambtsbericht om deze aanhoudingen in detail weer te geven.

³³⁴ www.dailymail.co.uk: *Migrants are being forced sell their organs to pay for being trafficked from Africa to Europe* (13 oktober 2014).

³³⁵ Reuters: *Mediterranean smugglers, violent and audacious* (15 april 2015).

³³⁶ NRC: *Interview met Andrea di Nicola, directeur IOM in Italië*. (16 februari 2015). NRC: *Het grootste reisbureau ter wereld* (14 februari 2015).

³³⁷ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for January 2015*. BBC News: *Migrant Ghost ships: Who are the people smugglers?* (9 januari 2015). The Independent: *Abandoned migrant ghost ship arrives in Italy carrying hundreds of Syrian refugees* (3 januari 2015). The Telegraph: *Migrant ghost ship prevented from smashing into Italy* (31 december 2014).

³³⁸ www. Telegraph.co.uk: *400 migrants- including children- drowned in boat tragedy off Libya* (15 april 2015).

³³⁹ Vertrouwelijk bericht: 19 augustus 2014.

5 Vluchtelingen en ontheemden

5.1 Ontheemden- en vluchtelingenstromen

5.1.1 Ontheemden

Alle ontheemden zijn halverwege 2008 teruggekeerd naar hun oorspronkelijke woongebieden of elders hervestigd. Volgens UNHCR verblijven er geen binnenlandse ontheemden meer in Eritrese kampen.³⁴⁰

5.1.2 Migratiestromen

Jaarlijks ontvluchtten tienduizenden Eritreeërs het land. Er zijn bronnen die spreken over 4.000 tot 5.000 per maand.³⁴¹ Eind 2014 verbleven ongeveer 363.000 door UNHCR geregistreerde vluchtelingen uit Eritrea in het buitenland.³⁴²

Volgens een woordvoerder van UNHCR in 2013 laat 70-80 % van de vluchtelingen uit Eritrea zich niet registreren, en zou het aantal Eritreeërs in de diaspora nog vele malen groter zijn.³⁴³ Volgens UNHCR deden in 2014 ongeveer 47.000 Eritreeërs een asielverzoek in een Europees land, meer dan twee keer zoveel als het jaar daarvoor.³⁴⁴ De grootste toestroom arriveerde tussen januari en juli in Europa, en daarna liep het aantal asielzoekers uit Eritrea per maand weer terug. Volgens EASO was de toename ingegeven door de dynamiek van reisroutes en het weer, en niet zozeer door een verslechterende situatie in Eritrea.³⁴⁵

In Nederland dienden in 2014 meer dan 3.900 Eritreeërs een asielaanvraag in.³⁴⁶ In 2015 groeide het aantal asielaanvragen in het voorjaar flink, net zoals in het jaar daarvoor. In april 2015 dienden 368 Eritreeërs een asielverzoek in Nederland in en in juni 1248. Uit Eritrea zijn ook de meeste alleenstaande minderjarigen afkomstig. Zo kwamen in juni 217 van de 299 minderjarige asielzoekers uit Eritrea.³⁴⁷ Dit hoge aantal kwam volgens de VN-Speciale Rapporteur voor Eritrea, na ondervraging van diverse alleenstaande minderjarigen, omdat de jongeren bang waren voor rekrutering in het leger of om bij een giffa te worden opgepakt.³⁴⁸

Redenen

De belangrijkste reden om weg te trekken uit Eritrea is de nationale dienstplicht, ook volgens oudere vluchtelingen. Andere redenen die genoemd worden zijn gebrek aan economische kansen, stijgende voedselprijzen, religieuze vervolging, politieke onvrijheid, beperkte bewegingsvrijheid en beperkte onderwijsmogelijkheden.³⁴⁹

³⁴⁰ Zie ook het algemeen ambtsbericht Eritrea d.d. 30 november 2011. Vertrouwelijke bron.

³⁴¹ Human Rights Watch: *Eritrea. World report 2015* (januari 2015). UN News Service: *Number of Eritrean asylum seekers in Europe soars from past year-UN* (14 november 2014). The Guardian: *Number of Eritrean seeking asylum in Europe increases threefold in a year. Young people fleeing Eritrea as open-ended national service, soaring food prices and poor job prospects bite, says UNHCR* (21 november 2014).

³⁴² Regional Mixed Migration Secretariat: *Eritrean Exodus-the drivers and trends of current migration spike* (15 september 2014). UNHCR: *World at war. Global Trends. Forced displacements 2014* (18 juni 2015).

³⁴³ Dan Connell: *Eritrean refugees at risk* (april 2014).

³⁴⁴ UNHCR: *World at war. Global Trends. Forced displacements 2014* (18 juni 2015). EASO: *Country of Origin Information-Eritrea. Country Focus* (juni 2015) UNHCR: *Sharp increase in number of Eritrean refugees and asylum seekers in Europe, Ethiopia and Sudan* (14 november 2014).

³⁴⁵ EASO: *Annual report on the situation of asylum in the EU 2014*.

³⁴⁶ Trouw: *Aantal asielzoekers stijgt, maar minder dan Teeven dacht* (28 januari 2015).

³⁴⁷ NRC: *Aantal asielaanvragen neemt toe* (9 juli 2015).

³⁴⁸ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (juni 2015).

³⁴⁹ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth* (juni 2015). Heads of Missions report on migration and human trafficking. In: vertrouwelijk bericht van 10 oktober 2014. Vertrouwelijk bericht: 17 december 2014. Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for January 2015*. International Crisis Group: *Ending the Exodus? Update* (augustus 2014).

UNHCR gaf eind november aan dat het aantal Eritreeërs dat in 2014 in Europa asiel had aangevraagd verdriedubbeld was. Vooral jonge mensen zouden het land ontvluchten.³⁵⁰ Uit december 2014 stamt het bericht van een vertrouwelijke bron dat de ondervraagde vluchtelingen in kampen in Ethiopië de uitzichtloze situatie in Eritrea als belangrijkste reden voor vertrek noemden. Terugkeer was volgens hen uitgesloten vanwege de steeds verder achteruitgaande sociaaleconomische situatie en het risico op represailles door het regime.³⁵¹ Een ervaren Eritrea-expert aan de universiteit van Boston, die in de verslagperiode talloze Eritrese vluchtelingen ondervroeg, hoorde in de interviews eveneens de eindeloze dienstplicht als belangrijkste reden om Eritrea te verlaten. Jongeren verdienden zo weinig in dienst dat hun ouders soms financieel moesten bijspringen. Ook de angst voor detainering of marteling voor kleine vergrijpen, zoals het beledigen van een functionaris, werd als reden genoemd. Samenvattend noemt de Eritrea-expert de onderdrukking van de burgers, vooral van de jongeren, als de belangrijkste reden om te vertrekken.³⁵²

Autoriteiten in Eritrea hadden in 2014 een andere verklaring voor het toenemende aantal vertrekkende inwoners. Genoemd worden 'pull factoren' zoals de economische situatie in de EU, goede opvang van vluchtelingen en het verwelkomende asielbeleid van de VS en EU-staten.³⁵³ Aan deze verklaring bleven de Eritrese autoriteiten de hele verslagperiode vasthouden.

Reisroutes

Een kleine groep reist via Sudan of Ethiopië door naar het zuiden (Zuid-Sudan, Kenia, Uganda en Zuid-Afrika). Het merendeel reist via de buurlanden door naar het noorden (EU, VS, Canada). In de verslagperiode waren er twee hoofdroutes naar het noorden; een door Libië naar Italië en een via Jemen naar de Golfstaten, Turkije en verder.³⁵⁴

De reisroute wordt meestal gefaseerd afgelegd. Eritrese vluchtelingen verblijven vaak eerst in een UNHCR-kamp in een transitland in Sudan of Ethiopië om de gelden voor het volgende reistraject bij elkaar te krijgen. Vluchtelingen ontvangen soms ook financiële hulp vanuit de diaspora. Tijdens de doorreis lopen zij risico slachtoffer te worden van mishandeling en mensenhandel. In de afgelopen jaren was dat het geval in de Sinaï. Als gevolg van militaire operaties tegen jihadisten in de woestijn en de bouw van de muur in Israël is migratie via de Sinaï-route sterk afgenomen.³⁵⁵ In deze verslagperiode is steeds meer gebruik gemaakt van de route via Libië en Turkije. In Libië was door het machtsvacuüm veel geld te verdienen met mensensmokkel. Volgens UNHCR maken vooral Eritreeërs gebruik van hun diensten.³⁵⁶ Zie hiervoor ook hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5.2.3 van dit algemeen ambtsbericht.

Als de weg via Libië of Jemen niet meer openstaat, zullen er andere routes naar het noorden gevonden worden, vermoedt een expert van het *Middle East Research and Information Project*. Hij ondervroeg in januari 2015 tientallen Eritreeërs die Europa

³⁵⁰ The Guardian: *Number of Eritrean seeking asylum in Europe increases threefold in a year. Young people fleeing Eritrea as open-ended national service, soaring food prices and poor job prospects bite, says UNHCR* (21 november 2014).

³⁵¹ Vertrouwelijk bericht: 18 december 2014.

³⁵² Dan Connel in The Guardian: *Crushing repression of Eritrea's citizens is driving them into migrant boats* (20 april 2015).

³⁵³ Geeska Afrika online: *Eritrea: Intelligence Briefing by the director of national security* (2 juni 2014).

³⁵⁴ International Crisis Group: *Eritrea: Ending the Exodus? Addendum* (8 augustus 2014).

³⁵⁵ Zie voor hiervoor hoofdstuk 3.11 over mensenhandel van het algemeen ambtsbericht Eritrea 2014 (mei 2014). Heads of Missions report on migration and human trafficking. In: vertrouwelijk bericht van 10 oktober 2014.

³⁵⁶ UNHCR: *Strategy and regional plan of action in smuggling and trafficking from the east and Horn of Africa. Progress report* (oktober 2014).

hadden bereikt. Genoemd werden bijvoorbeeld de bestaande zeeroute via noord-Egypte, of de route over land via Turkije of Griekenland en dan door de Balkanlanden naar het noorden.³⁵⁷ IOM bevestigde in januari 2015 het vermoeden dat de laatste maanden van 2014 een toenemend aantal boten met vluchtelingen vanuit Turkije in Italië was aangekomen.³⁵⁸ Volgens UNHCR waren er in 2014 ongeveer 40.000 mensen per boot in Griekenland aangekomen.³⁵⁹

Bootvluchtelingen

Het aantal bootvluchtelingen naar Europa is in de loop van de verslagperiode sterk gestegen. Zo ving Italië 207.000 bootvluchtelingen op in 2014, waarvan circa 100.000 uit zee werd gered door de humanitaire- en veiligheidsoperatie 'Mare Nostrum'.³⁶⁰ Toch verdronken er dat jaar ongeveer 4000 mensen in de Middellandse Zee. Desondanks ging de stroom bootvluchtelingen in 2015 gewoon door. Toen het weer in het voorjaar verbeterde, gingen talloze kleine bootjes de Middellandse Zee op, richting Italië of Griekenland.³⁶¹ In sommige weekenden haalden reddingsboten van diverse landen duizenden vluchtelingen van scheepjes af. Dat ging niet altijd goed. IOM meldde dat tot half mei 2015 al 1760 mensen in de Middellandse Zee waren verdronken.³⁶²

Cijfers van IOM wijzen uit dat het aantal Eritreeërs onder de bootvluchtelingen de afgelopen jaren flink gestegen is; in 2012 waren het er 1.980, in 2013 steeg het aantal naar 9.800 en volgens een vertrouwelijk bericht zouden ongeveer 44.000 van de bootvluchtelingen in 2014 van Eritrese origine zijn.³⁶³

Minderjarige Eritreeërs

In oktober 2014 maakte de speciale VN-rapporteur voor Eritrea de Veiligheidsraad attent op het hoge aantal minderjarige Eritreeërs dat Italië per boot bereikte. Midden oktober waren dat er 4000, waarvan 3200 zonder hun ouders hadden gereisd. Ze merkte ook op dat nooit bekend zal worden hoeveel minderjarigen onderweg zijn verdronken of op een andere manier zijn omgekomen.³⁶⁴ Half april 2015 schatte de directeur Italië van *Save the Children* dat een kwart van de minderjarige, ongebeleide asielzoekers uit Eritrea afkomstig was. Zij zouden zijn weggetrokken om zich aan de dienstplicht te onttrekken.³⁶⁵ Waarschijnlijk reizen de minderjarige Eritrese asielzoekers, net zoals de volwassenen, vanuit Italië verder door. In mei 2015 meldde Noorwegen dat er in vier weken tijd 138 minderjarige Eritreeërs asiel hadden aangevraagd, tegen 31 in

³⁵⁷ Dan Connell: *From Sinai to Lampedusa: An eritrean journey* (19 januari 2015). Vertrouwelijk bericht: 15 mei 2014.

³⁵⁸ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for January 2015*.

³⁵⁹ UNHCR: *Central Mediterranean sea initiative: so close, yet so far from safety* (updated December 2014).

³⁶⁰ Vertrouwelijk bericht: 12 augustus 2014

³⁶¹ Reuters: *Italy rescues almost 1000 migrants at sea* (11 april 2015). The Guardian: *Italy rescues nearly 6000 migrants in a single weekend* (13 april 2015). Human Rights Watch: *EU: intolerable inaction costs lives at sea* (15 april 2015).

³⁶² Een keuze uit de bronnen: CNN: *Italian Coast guard rescues 2452 migrants in the Mediterrean* (16 mei 2015). The Telegraph: *400 migrants- including children- drowned in boat tragedy off Libya*. The Guardian: *Migrant boat disaster: rescue hopes led to sinking in Mediterranean* (15 april 2015). The Guardian: *Escaping Eritrea: if I die at sea, it's not a problem- at least I won't be tortured* (21 april 2015). UNHCR persbericht: *Mediterranean boat capsizing: deadliest incident on record* (22 april 2015). Reuters: *Hundreds drown off Libya, EU leaders forced to reconsider migrant crisis* (20 april 2015). The Guardian: *Africa's lone child migrants face robbery and torture on journey to Europe* (18 april 2015). Human Rights Watch: *EU intolerable inaction costs lives at sea* (15 april 2015). Caperi: *UNHCR: New Mediterrean boat tragedy may be biggest ever, urgent action is needed now* (19 april 2015). Reuters: *Up to 700 African migrants feared dead near Libya* (19 april 2015).

³⁶³ Vertrouwelijk bericht: 17 februari 2015. NRC: *Interview met Andrea di Nicola* (16 februari 2015). IOM: *Migrants risking lives in Mediterranean topped 45.000 in 2013* (28 januari 2014).

³⁶⁴ Office of the High Commissioner for Human Rights: *We know how many Eritrean children reach Europe on their own, but not how many die trying-United Nations expert* (oktober 2014).

³⁶⁵ The Guardian: *Africa's lone child migrants face robbery and torture on journey to Europe* (18 april 2015).

april en zes in maart. Ongeveer 90 % van hen was een jongen.³⁶⁶ Ook in Nederland was het aantal minderjarige Eritrese asielzoekers in dezelfde periode hoog, zoals hierboven reeds opgemerkt. Bijna één derde van het aantal Eritrese asielzoekers (1078) in mei was minderjarig (237).³⁶⁷

Overigens is de verwachting dat de aantallen Eritreeërs op weg naar Europa nog zullen groeien. Vanwege het gunstige weer voor een oversteek; de verslechterende veiligheidssituatie in Libië die niet uitnodigt tot langer verblijf en vanwege secundaire migratie uit de kampen in Sudan en Ethiopië. In april 2015 signaleerde het *Regional Mixed Migration Secretariat* dat steeds meer jonge Eritreeërs de vluchtelingenkampen willen verlaten en doorreizen naar Libië en Europa, omdat ze gefrustreerd waren door het ontbreken van een toekomstperspectief in de landen van eerste opvang.³⁶⁸ Ook jongeren uit de 'tweede generatie', die geboren zijn in vluchtelingenkampen in Sudan, willen daar weg omdat er in dat land geen mogelijkheden voor hen zijn.³⁶⁹

5.1.3 *Vluchtelingen in Eritrea*

Eind 2014 verbleven in Eritrea ongeveer 2900 vluchtelingen, die op 138 personen na allemaal uit Somalië afkomstig waren. Vergeleken met de vorige verslagperiode is het aantal afgenomen, omdat UNHCR bezig is met hervestiging van deze vluchtelingen die meestal al langere tijd in Eritrea verblijven (in het *Umkula* kamp).³⁷⁰

De Eritrese regering biedt bescherming aan Somalische vluchtelingen op een prima facie basis. Eritrea kent geen specifieke wetgeving en procedures voor het toekennen van asiel of vluchtelingenstatus. Ethiopiërs en Sudanese worden in Eritrea niet als vluchteling erkend.³⁷¹

5.2 **Opvang in de regio**

5.2.1 *Sudan*

Langs de meer dan 650 kilometer lange grens tussen Eritrea en Sudan wordt gepatrouilleerd en liggen drie formele grensovergangen (bij *Awad, Lafa en Gergif*) en meerdere *checkpoints*, onder andere bij *Tesseney, Girmaika, Omhajer en Karura*. Ook *Ali-Ghider* wordt genoemd.³⁷² Het Sudanese leger werpt op diverse plekken ook eigen controleposten op. Langs de grens wordt gepatrouilleerd, maar desondanks is de grens poreus mede door het toenemende aantal deserteurs onder de Eritrese grenswachters.

Het Eritrese militaire trainingskamp Sawa, slechts 18 mijl van de Sudanese grens, is een populaire locatie om vanuit te vluchten. Ongeveer 30% van de leraren in Sawa zou vanuit Sawa naar Sudan zijn gevlucht. Ook ontvluchten geregeld dienstplichtigen het militaire opleidingskamp.³⁷³ Hoewel het 'shoot-to-kill' beleid

³⁶⁶ Vertrouwelijke mailwisseling: 8 juni 2015.

³⁶⁷ AD: *Extra controles aan Nederlandse grens* (12 juni 2015). Vertrouwelijke mailwisseling: 9 juni 2015.

³⁶⁸ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary april 2015*.

³⁶⁹ Regional Mixed Migration Secretariat: *Fact sheet Eritrea* (update mei 2015). Vertrouwelijke mailwisseling met ambassade (6 mei 2015).

³⁷⁰ UNHCR: *Fact sheet UNHCR Operation in Eritrea januari 2014*.

³⁷¹ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

³⁷² Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Eritrea and Sudan: *Situation of the border region between the two countries, including military and police controls, as well as legal crossing points: information on physical obstacles to prevent crossing, such as fences and mines; number of people legally and irregularly crossing the border (2013-May 2014)*. (15 mei 2014). UNHCR: *Refugees and the Rashaida: human smuggling and trafficking from Eritrea to Sudan and Egypt* (maart 2013).

³⁷³ UNHCR: *Refugees and the Rashaida: human smuggling and trafficking from Eritrea to Sudan and Egypt* (maart 2013). Mirjam van Reisen e.a.: *Human Trafficking in the Sinai: Refugees between Life and Death* (oktober 2012) VN-Mensenrechtenraad:: *Letter dated 24 July 2013 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to*

voor deserteurs uit Sawa in de verslagperiode niet formeel is gewijzigd, gebeurde het volgens geïnterviewde soldaten steeds minder. Dienstplichtigen weigerden op hun vluchtende maten te schieten. Naar verluidt werden toen *Rashaida*-milities ingezet aan beide zijden van de grens die het beleid wel uitvoerden.³⁷⁴ Een professor aan het Duitse *Institute of Global and Area studies*, die Eritrea onderzoekt, stelde in mei 2014 dat er minder mensen aan de grens werden doodgeschoten omdat de grenswachten inmiddels zo bij mensenhandel betrokken waren, dat ze vluchtelingen liever gijzelen of doorverkopen dan doodschieten.³⁷⁵ Zo berichtte *Human Rights Watch* over aan de grens betrapte Eritreeërs die door de Sudanese politie aan mensenhandelaars werden doorverkocht.³⁷⁶ IOM benadrukte in de verslagperiode overigens dat het onmogelijk is vast te stellen hoeveel Eritreeërs door hun eigen militairen of grenswachten zijn doodgeschoten.³⁷⁷

Instream

In Sudan bevonden zich in de verslagperiode ongeveer 117.000 Eritreeërs, voornamelijk in Khartoum en in vluchtelingenkampen in Oost-Sudan.³⁷⁸ In 2014 kwamen per maand tussen 500 en 800 Eritreeërs de grens over.³⁷⁹ UNHCR schatte het aantal Eritreeërs dat in 2014 in totaal Sudan binnenkwam echter hoger in, namelijk op meer dan 16.000.³⁸⁰ Begin 2015 werd de instroom door UNHCR op 1000 per maand geschat.³⁸¹ Het hoofdseizoen loopt van maart tot mei. Dan wordt het rustiger en in oktober/november trekt het weer aan, met in 2014 ook een piek in december.³⁸²

Vooraf in de laatste maanden van 2014 waren vele vluchtelingen minderjarig; een trend die ook in andere landen in de regio merkbaar was. In maart 2015 meldde een website van de diaspora dat er in drie dagen 619 Eritreeërs in het *Shagarab*-kamp waren aangekomen, waaronder 123 minderjarigen.³⁸³ Ook UNHCR noteerde in het voorjaar een grotere instroom van jonge Eritreeërs in Sudan. Waren het voorheen moslims uit het laagland, nu waren het voornamelijk jonge christenen uit de hooglanden. De meesten kwamen in groepen van 15 tot 40 personen, sommigen kwamen alleen. In *Shagarab*-kamp is het *Children's Centre* van UNHCR gevestigd voor opvang van onbegeleide minderjarigen. In 2014 werden daar 1760 alleenstaande kinderen geregistreerd. UNHCR probeert in het kamp pleegouders

---

resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the president of the Security Council, (juli 2013). US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014-Eritrea* (juni 2015).

³⁷⁴ Uit interviews met gevluchte Eritrese dienstplichtigen in Europa. International Crisis Group: *Eritrea: Ending the exodus? Update* (8 augustus 2014). EASO: *Country of Origin Information Report- Eritrea Country Focus* (juni 2015).

³⁷⁵ In: Immigration and Refugee Board of Canada, Eritrea and Sudan: *Situation of the border region between the two countries, including military and police controls, as well as legal crossing points: information on physical obstacles to prevent crossing, such as fences and mines; number of people legally and irregularly crossing the border (2013-May 2014)*. (15 mei 2014).

³⁷⁶ Human Rights Watch: *I wanted to lie down and die: trafficking and torture of eritreans in Sudan and Egypt* (februari 2014).

³⁷⁷ IOM: *Deaths en route from the Horn of Africa to Jemen and along the eastern corridor from the Horn of Africa to South Africa* (september 2014).

³⁷⁸ UNHCR: *World at war. Global Trends. Forced displacements 2014* (18 juni 2015). UNHCR: *2015 Profile country operation Sudan*. Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Eritrea and Sudan: *Situation of the border region between the two countries, including military and police controls, as well as legal crossing points: information on physical obstacles to prevent crossing, such as fences and mines; number of people legally and irregularly crossing the border (2013-May 2014)*. (15 mei 2014).

³⁷⁹ Vertrouwelijk bericht: 15 mei 2015. Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for November 2014*.

³⁸⁰ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for January 2015*.

³⁸¹ UNHCR: *2015 Profile country operation Sudan* (januari 2015).

³⁸² UNHCR tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

³⁸³ www.assena.com: *In three days 619 Eritreans refugees reached Shagreb refugee camp in Sudan* (30 maart 2015). UNHCR tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

voor ze te zoeken of ze te herenigen met familie in Eritrea. Die komt de kinderen dan bij de grens ophalen. In 2014 zijn zo 88 kinderen met familie herenigd, zonder problemen met de Eritrese autoriteiten. UNHCR krijgt hiervoor medewerking van de Eritrese regering en na terugkeer wordt de familie door UNHCR als nazorg nog nagebeeld. UNHCR assisteert alleen bij vrijwillige terugkeer van minderjarigen, niet bij verzoeken van volwassenen.³⁸⁴

Registratie

De asielpcedure in de kampen in Oost-Sudan, zoals beschreven in het vorige algemeen ambtsbericht, is in deze verslagperiode niet veranderd. Zie voor aanvullende informatie ook het algemeen ambtsbericht Sudan 2015. De Eritrese vluchtelingen worden in eerste instantie ondergebracht in het Shagarab-kamp. De *Sudanese Commissioner of Refugees* (COR) is verantwoordelijk voor de toekenning van de vluchtelingenstatus. Van de Eritrese asielzoekers die in Oost-Sudan aankomen wordt 97% erkend als vluchteling. Nieuw is de bepaling dat geen enkele Eritreeër die vanuit Ethiopië het land binnenkomt, nog asiel krijgt. De Sudanese regering wil een einde maken aan de instroom van Eritreeërs uit Ethiopië met het argument dat ze in dat land ook worden opgevangen in kampen.³⁸⁵

In 2013 begon UNHCR samen met de Sudanese COR en *Civil Registry* met de registratie van vluchtelingen in Khartoum. Begin 2015 hadden zich 32.000 vluchtelingen in de hoofdstad geregistreerd. De meesten krijgen ook na jaren verblijf geen werkvergunning en proberen in het illegale circuit in hun levensonderhoud te voorzien.³⁸⁶ De registratieplicht werd aangescherpt in de nieuwe vluchtelingenwet, die op 1 april 2014 is aangenomen. Hierin wordt onder meer bepaald dat alle vluchtelingen in Sudan zich moeten registreren en flink moeten betalen voor de vluchtelingenstatus. Naleving wordt streng gecontroleerd. Ook kreeg de Sudanese veiligheidsdienst meer bevoegdheden om politieke activisten en 'subversieve elementen' op te pakken.³⁸⁷ Er ontstond veel onrust onder de Eritrese gemeenschap in Sudan toen in juni 2014 100 Eritreeërs door de geheime dienst gevangen werden gezet, en nog eens 74 naar Eritrea werden gedeporteerd.³⁸⁸

Refoulement

In voorafgaande paragrafen over Sudan is al sprake geweest van *refoulement* van Eritreeërs door Sudan. In mei 2014 bekritiseerde *Human Rights Watch* de regering in Khartoum vanwege het terugsturen van dertig Eritreeërs, waaronder zes geregistreerde vluchtelingen. De gedwongen terugkeerders zouden in Eritrea volgens de mensenrechtenorganisatie "groot risico lopen op detentie en mishandeling in de handen van de wrede regering".³⁸⁹ In 2014 registreerde UNHCR in totaal 253 gevallen van refoulement vanuit Sudan.³⁹⁰ Het terugsturen ging in 2015 door. In januari werden volgens UNHCR 62 Eritreeërs de grens over gezet. Ten minste twee van hen werden neergeschoten toen ze probeerden van de vrachtwagen te springen.³⁹¹

³⁸⁴ UNHCR tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

³⁸⁵ UNHCR tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

³⁸⁶ Zie ook algemeen ambtsbericht Eritrea 2014 (mei 2014). UNHCR: *2015-Profile Country Operation Sudan (geraadpleegd 18 februari 2015)*.

³⁸⁷ Vertrouwelijk bericht: 15 mei 2014.

³⁸⁸ Vertrouwelijk bericht: 15 mei 2014.

³⁸⁹ Economist Intelligence Unit: *Relations between Eritrea and Sudan continue to improve* (15 mei 2014). Human Rights Watch: *Sudan: Stop deporting Eritreans* (8 mei 2015).

³⁹⁰ UNHCR tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015. UNHCR: *UN Refugee agency warns Sudan over forced return of Eritrean asylum seekers* (4 juli 2014). UNHCR: *UNHCR concerned over forced returns of refugee and asylum seekers from Sudan* (4 juli 2014). AFP: *Sudan forcing Eritrean refugees to return home* (3 juli 2014).

³⁹¹ UNHCR tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

Doorstroom

De meeste nieuwkomers verblijven hooguit enkele weken tot maanden in *Shagarab*. Volgens UNHCR zou ongeveer 80 % van hen doorreizen.³⁹² Ze voelen over het algemeen weinig voor een langdurig verblijf in een vluchtelingenkamp met beperkte bewegingsvrijheid en mogelijkheden. Ook speelt de veiligheidssituatie een rol. Eritrese vluchtelingen in Oost-Sudan liepen volgens UNHCR zowel binnen als buiten de kampen een steeds groter risico slachtoffer te worden van ontvoering en mensenhandel.³⁹³ Hieraan zouden ook Sudanese politiefunctionarissen en militairen meewerken. Geregeld vertrekken nieuwkomers uit *Shagarab* voordat de asielpcedure is afgerond en zij een gele vluchtelingenkaart hebben ontvangen, hetgeen hen extra kwetsbaar maakt voor arrestatie, detentie wegens illegaal verblijf en gedwongen terugkeer door de Sudanese autoriteiten.³⁹⁴

Het merendeel van de nieuwkomers reist vanuit Oost-Sudan door naar Khartoum om vandaar uit weer verder te trekken. Sinds 2012 is de Sinai-route praktisch afgesloten en gaan de meeste Eritrese vluchtelingen met hulp van mensensmokkelaars verder richting Libië. In 2014 zou er sprake zijn van een 'vernegenvoudiging' van het aantal vluchtelingen dat via Darfur naar Libië reist. Deze route is duur en risicovol, zie hiervoor ook hoofdstuk 5.1.

Mensensmokkel Sudan

Hoewel de exacte aantallen niet te achterhalen zijn, doen UNHCR en IOM melding van 113 geregistreerde slachtoffers van mensensmokkel in 2014. De meeste van hen waren Eritreeërs en er waren vele onbegeleide minderjarigen bij. Bijna alle vrouwelijke slachtoffers van mensensmokkel aan de grens tussen Sudan en Eritrea waren aangerand of verkracht.³⁹⁵ Volgens onbevestigde berichten bevrijdde Sudanese autoriteiten in oktober 2014 zeventien Eritreeërs die in de buurt van het *Shagarab*-kamp (bij Kassala in Oost-Sudan) door mensensmokkelaars werden vastgehouden. Naar verluidt vertoonden ze sporen van mishandeling. Begin november werden zes aan elkaar vast geketende Eritrese gijzelaars aangetroffen in dezelfde regio.³⁹⁶

Half maart 2015 meldde *radio Erena* dat een onbekend aantal Eritrese jongeren die in een auto de grens naar Kassala probeerden over te steken, was gekidnapt. De gewapende ontvoerders zouden volgens het bericht samenwerken met Sudanese grenswachters.³⁹⁷ Begin juni meldde UNHCR dat een konvooi van de COR met 49 Eritrese asielzoekers, op weg van het *Wad Sharifey*- registratiecentrum naar *Shagarab*-kamp, onder vuur was genomen door gewapende mannen. Zes asielzoekers werden daarbij gewond en veertien waren volgens ooggetuigen meegenomen door mannen van de Rashaida-stam. Familieleden ontvingen in de daaropvolgende dagen bericht dat ze hun gegijzelde familie konden vrijkopen tegen 5000 \$ per stuk. Zo niet, dan zouden de gijzelaars worden gedood of doorverkocht.³⁹⁸ Half juli slaagde de Sudanese politie er in zes van de veertien gegijzelden te bevrijden, in het kader van een nieuwe operatie tegen mensensmokkelaars en hun handlangers. Ook in het noorden van Sudan, bij de Libische grens, traden Sudanese veiligheidstroepen en politie op. In de eerste helft van 2014 trof het Sudanese leger een groep van 600 verzwakte, voornamelijk Eritrese vluchtelingen aan in de daar gelegen BotuQa-woestijn.³⁹⁹ In juli 2015

³⁹² Idem³⁹³ Idem³⁹⁴ Idem³⁹⁵ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for January 2015*.³⁹⁶ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for October and for November 2014*.³⁹⁷ Radio Erena: *Unidentified number of eritrean youth crossing Eritrea-Sudan border kidnapped (13 maart 2015)*.³⁹⁸ IBTimes: *Sudan: Rashaida kidnapers demand \$ 5000 ransom and threaten death for Eritrean captives (8 juni 2015)*. Sudantribune: *Rebel groups says Sudan failed to protect Eritrean refugees (14 juni 2015)*.³⁹⁹ Vertrouwelijk bericht: 15 mei 2014.

berichtte de Sudanese politie in deze grensstreek opnieuw 154 gegijzelde Eritrese immigranten te hebben bevrijd. Desondanks kwamen maar weinig gijzelnemers voor het speciale gerechtshof dat Sudan had ingesteld om mensensmokkelaars te berechten. *Radio Erena* vermoedde, net zoals enkele maanden eerder in maart, dat dit kwam omdat leden van de Sudanese veiligheidsdienst zelf betrokken waren bij mensensmokkel.⁴⁰⁰

Zuid-Sudan

Sinds het uitbreken van de burgeroorlog in Zuid-Sudan eind december 2013 zijn ook ongeveer 250 Eritreeërs vast komen te zitten in VN-kampen in Juba. Ze hadden daar samen met bijna 300 Somalische en Ethiopische vluchtelingen hun toevlucht gezocht. Ze waren in de jaren daarvoor al naar het nieuwe veelbelovende Zuid-Sudan gevlucht en daar een nieuw bestaan opgebouwd. In Juba waren veel hotels en restaurants in handen van Eritreeërs, evenals het vervoer van water in vrachtwagens.

De regering van Zuid-Sudan erkent Eritreeërs niet als vluchtelingen, hoewel toegegeven wordt dat ze niet naar hun vaderland kunnen worden teruggestuurd.⁴⁰¹ In april 2015 werd bekend dat 500 van de in totaal 515 vluchtelingen op de VN-basis asiel kregen in Zuid-Sudan.⁴⁰²

5.2.2

Ethiopië

Het aantal Eritreeërs dat over de 912 kilometer lange grens naar Ethiopië vlucht is in deze verslagperiode gestegen. De laatste maanden van 2014 kwamen duizenden Eritreeërs per maand via de *Tigray en Afar*-regio's de grens over.⁴⁰³ Eind december 2014 verbleven meer dan 123.000 geregistreerde vluchtelingen uit Eritrea in Ethiopië.⁴⁰⁴ Volgens UNHCR waren daar veel onbegeleide minderjarigen bij, ook van vijf tot acht jaar oud. In mei 2015 zouden volgens hulpverleners er ongeveer 1500 onbegeleide minderjarigen in de kampen verblijven.⁴⁰⁵ De meeste Eritreeërs waren tussen 18 en 24 jaar oud en gaven als vluchtreden een nieuwe rekruteringsronde voor het leger op.⁴⁰⁶

Het merendeel van de vluchtelingen werd opgevangen in kampen in het noorden van Ethiopië.⁴⁰⁷ IOM schatte in maart 2015 het aantal Eritreeërs in de vier kampen in het noorden (Adi-Harush, Hitsats, Mai-Aini en Shimelba) op meer dan 76.000.⁴⁰⁸ Volgens UNHCR en IOM zouden veel Eritrese vluchtelingen na enkele weken of maanden de vluchtelingenkampen weer verlaten.⁴⁰⁹ Eritrese vluchtelingen kunnen in Ethiopië veelal aanspraak maken op een prima facie vluchtelingenstatus.⁴¹⁰

⁴⁰⁰ www.arena.org: *Six out of the 14 kidnapped Eritreans last month from Kassala are reported freed* (13 juli 2015)

⁴⁰¹ IRIN: *Hundred of foreigners holed up in South Sudan camps* (14 juli 2014). Christian Science Monitor: *Forgotten among the forgotten: Forcing refugees in South Sudan's civil strife* (18 maart 2014).

⁴⁰² Radio Tamazuj: *South Sudan to grant asylum to Eritrean refugees in Juba* (15 april 2015).

⁴⁰³ UNHCR: *6200 Eritrean cross into Ethiopia in 37 days* (19 november 2014). UNHCR: *World at war. Global Trends. Forced displacements 2014* (18 juni 2015).

⁴⁰⁴ UNHCR: *UNHCR operation factsheet Ethiopia december 2014*. Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for July 2014*. The Reporter of Ethiopia: *Unaccompanied eritrean minors' influx shocks UN officials* (4 oktober 2014). Head of Missions report: *Report on Migration and Human Trafficking*. In: vertrouwelijk bericht: 10 oktober 2014

⁴⁰⁵ New York Times: *Young African Migrants caught in trafficking machine* (5 mei 2015).

⁴⁰⁶ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for November 2014*. BBC: *Eritrean fleeing conscription drive for Ethiopia*. UNHCR (28 november 2014). The Reporter of Ethiopia: *Unaccompanied eritrean minors' influx shocks UN officials* (4 oktober 2014).

⁴⁰⁷ UNHCR: *UNHCR operation factsheet Ethiopia december 2014*. IOM: *Eritrean refugee relocation* (april 2015).

⁴⁰⁸ IOM: *Eritrean refugee relocation* (april 2015).

⁴⁰⁹ Regional Mixed Migration Secretariat: *Going West: contemporary mixed migration trends from the Horn of Africa to Libya & Europe* (juni 2014).

⁴¹⁰ Schweizerische Flüchtlingshilfe, *Athiopien: Eritreische Flüchtlinge. Auskunft der SFH-Länderanalyse* (22 november 2013).

Op verzoek van UNHCR begon IOM half december 2014 met de relocatie van vluchtelingen uit het registratiecentrum in *Endabaguna* naar de vier kampen in Tigray.⁴¹¹

5.2.3

Libië

In deze verslagperiode werd Libië steeds populairder als doorvoerland naar Europa. De meesten Eritrese vluchtelingen zijn tussen de 20 en 30 jaar. Ook komt een toenemend aantal onbegeleide kinderen mee. In het zuiden van Libië ligt de belangrijke transitie stad Kufra. Om daar te komen moeten de vluchtelingen een woestijn oversteken. Dat duurt tussen 4 en 10 dagen en hulp van mensensmokkelaars is onontbeerlijk. Hierbij zijn onder meer de *Tebu-, Tuareg- en Swai-* stammen betrokken.

De situatie van Eritrese vluchtelingen in Libië werd in de verslagperiode steeds moeilijker. Libië heeft het vluchtelingenverdrag niet ondertekend en er is geen asielsysteem. Zwarte Afrikanen die geen Arabisch spreken, worden gediscrimineerd en zijn vaak slachtoffer van uitbuiting en willekeurige detentie. Mede als gevolg van de verslechterde veiligheidssituatie in het land zelf leven veel Eritrese vluchtelingen ondergedoken en zoeken naar mogelijkheden om door te reizen naar Europa.⁴¹² Er zijn berichten dat minder vermogende migranten door smokkelaarsbendes, bestaande uit Libiërs en Eritreeërs, gedwongen werden hun organen af te staan als betaling voor de overtocht.⁴¹³ Sommige vluchtelingen worden voor dagen of weken opgesloten in zogenaamde '*connection houses*' tot er voldoende zijn om op een boot naar Europa gezet te worden.⁴¹⁴ Anderen worden als illegale immigranten door de overheid gevangen gezet. Zo meldde de *New York Times* begin mei 2015 dat er 80 onbegeleide Eritrese minderjarigen in twee detentie centra in Libië werden vastgehouden.⁴¹⁵ UNHCR trok al in augustus 2014 aan de bel over het toenemend aantal vluchtelingen dat in erbarmelijke omstandigheden op overtocht wachtte.⁴¹⁶ *Frontex* waarschuwde in april 2015 dat nog honderdduizenden mensen in Libië wachten op de oversteek naar Europa.⁴¹⁷

In april 2015 berichtte *radio Erena* dat IS een groep van tientallen Eritreeërs al meer dan een maand gevangen hield. Gevreesd werd dat zij, evenals 30 Ethiopische christenen eerder die maand, onthoofd zouden worden.⁴¹⁸ Later bevestigde *Agence France Presse* (AFP) het vermoeden dat ten minste drie van de onthoofde mannen uit Eritrea afkomstig waren.⁴¹⁹ Half mei kwamen er berichten dat 70 Eritreeërs door gewapende mannen in Libië waren gekidnapt. Voor de vrijlating van elk van hen werd 3500 Dollar gevraagd. Het is niet duidelijk wat er verder met deze gijzelaars gebeurd is.⁴²⁰ Verder werden begin juni 86 migranten, van wie de meesten van Eritrese afkomst waren, in de Libische woestijn op weg naar Tripoli door IS gekidnapt. Moslims en christenen worden door ondervraging van elkaar gescheiden. Er zijn berichten dat twee Eritreeërs daarbij werden gedood.⁴²¹

⁴¹¹ Het gaat om de kampen Adi-Harush, Hitsats, Mai-Aini en Shambela. IOM: *Eritrean refugee relocation* (11 maart 2015).

⁴¹² Vertrouwelijk bericht: 15 mei 2014. Altai/UNHCR: *Mixed Migration: Libya at the Crossroads, Mapping of migration routes from Africa to Europe and drivers of migration in post-revolutionary Libya*.(datum)

⁴¹³ Ibitimes: *Mediterranean migrants: human trafficking gang took organs as payment* (22 september 2014). Daily Mirror: *Human traffickers forced migrants to sell organs to pay for journey from Africa to Europe* (15 oktober 2014).

⁴¹⁴ The Telegraph: *The shocking abuse refugees endure at the hands of people smugglers in Libya* (23 februari 2015).

⁴¹⁵ New York Times: *Young African Migrants caught in trafficking machine* (5 mei 2015).

⁴¹⁶ UNHCR: *Concern mounts for refugees and asylum-seekers in Libya* (5 augustus 2014).

⁴¹⁷ www.telegraph.co.uk: *400 migrants- including children- drowned in boat tragedy off Libya* (15 april 2015).

⁴¹⁸ Radio Erena: *ISIS group holding Eritrean hostages in Libya* (21 april 2015).

⁴¹⁹ AFP: *IS Libya killings leave asylum seekers in Israel shaken* (28 april 2015).

⁴²⁰ Radio Erena: *70 Eritreans kidnapped in Libya* (14 mei 2015).

⁴²¹ Radio Erena: *2 Eritreans killed and 86 kidnapped by ISIS in Libya* (5 juni 2015). The Telegraph: *86 migrants kidnapped by ISIL in Libya* (5 juni 2015).

5.2.4

Djibouti/Jemen

Eind december 2014 verbleven volgens het *Regional Mixed Migration Secretariat* 1249 vluchtelingen uit Eritrea in Djibouti.⁴²² Enkel staken vervolgens over naar Jemen.⁴²³ De overtocht naar Jemen is risicovol. Niet alleen lopen ze bij aankomst in Jemen het risico op ontvoering en mishandeling door ongeregelde bendes en mensensmokkelaars, maar ook op arrestatie door de autoriteiten en terugzending naar Eritrea.⁴²⁴ Jemen en Eritrea zouden in 2012 zijn overeengekomen illegaal in Jemen verblijvende Eritreeërs te repatriëren.⁴²⁵ Volgens UNHCR verbleven desondanks meer dan 14.000 Eritreeërs en Ethiopiërs in Jemen, die daar in het informele circuit baantjes vinden in de horeca of de bouw. De onzekerheden voor asielzoekers zijn toegenomen sinds de opstand van de Houthi's en de luchtaanvallen van Saoedi-Arabië op Jemen. Ze houden zich schuil maar krijgen geen hulp van hulporganisaties die hun handen vol hebben aan de Jemenitische bevolking. De in Zweden wonende Eritrea activist Meron Estefanos noemde in dit verband ook 27 Eritrese asielzoekers die gevangen zitten in de *Hudaydah*-gevangenis bij de Rode Zee en geen kant meer op kunnen.⁴²⁶

5.2.5

Israël

Tussen 2006 en 2013 zijn ongeveer 37.000 Eritreeërs via Egypte naar Israël gevlucht.⁴²⁷ Een deel van de hen is slachtoffer geworden van ontvoering, mishandeling en marteling door smokkelaars en mensenhandelaren. Hoewel belangrijke mensenhandelaren zich uit de Sinai zouden hebben teruggetrokken, zou er in de Sinai nog steeds mensenhandel plaatsvinden.⁴²⁸ In welke mate is in de verslagperiode niet na te zoeken. Tot eind 2013 was er sprake van tienduizenden gegijzelden, en er zijn berichten over Eritreeërs die in kampen in de Sinai gegijzeld, gemarteld en verkracht zouden worden en alleen tegen hoge losprijs door hun familie konden worden bevrijd. Ook zouden de vluchtelingen gedwongen worden om hun organen voor transplantatie af te staan.⁴²⁹ Sinds de bouw van een hek in de woestijn tussen Egypte en Israël eind 2012 is de toestroom van Eritreeërs naar Israël vrijwel gestopt, maar er verbleven in de verslagperiode nog altijd tienduizenden Eritreeërs in Israëliische steden. Het is bijna onmogelijk om als asielzoeker toegelaten te worden tot Israël. Slechts een heel klein percentage van de asielaanvragen voor Eritreeërs en Sudanese wordt gehonoreerd. Van de 2408 aanvragen van Eritreeërs werden er in 2014 maar vier gehonoreerd.⁴³⁰

De Israëliische autoriteiten maakten het vanaf 2012 steeds moeilijker voor asielzoekers uit Sub-Sahara.⁴³¹ Zo werden in een amendement op de *Prevention*

⁴²² Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for december 2014*.

⁴²³ UNHCR: *2015 UNHCR country operations profile – Djibouti*. UNHCR: *2015 UNHCR country operations profile – Jemen*

⁴²⁴ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for December 2014; January 2015 en February 2015*.

⁴²⁵ Zie algemeen ambtsbericht Eritrea van april 2013 (paragraaf 2.4.2).

⁴²⁶ Reuters: *Jemen: Humanitarian catastrophe looms over stranded Eritrean refugees* (6 mei 2015).

⁴²⁷ Human Rights Watch: *Make their lives miserable. Israel's coercion of Eritrean and Sudanese asylum seekers to leave Israel* (september 2014). Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for November 2014. Summary for December 2014*.

⁴²⁸ Human Rights Watch, *I Wanted to Lie Down and Die. Trafficking and Torture of Eritreans in Sudan and Egypt*, februari 2014; Vertrouwelijke bron tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

⁴²⁹ Zie ook algemeen ambtsbericht Eritrea van mei 2014. Heads of Mission: *Report on Migration and Human Trafficking*. In vertrouwelijk bericht van 10 oktober 2014. Sanne Terlingen in *One World; Niemand geeft om gijzelaars in de Sinai* (december 2014). Mirjam van Reisen e.a.: *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond* (december 2013). Human Rights Watch: *I Wanted to Lie Down and Die. Trafficking and Torture of Eritreans in Sudan and Egypt*, (februari 2014). Regional Mixed Migration Secretariat: *Going west: contemporary mixed migration trends from the Horn of Africa to Libya & Europe* (juni 2014).

⁴³⁰ Human Rights Watch: *Dispatches: Israel fails African asylum seekers* (25 februari 2015).

⁴³¹ Vertrouwelijk bericht; 15 mei 2014. Human Rights Watch: *Make their lives miserable. Israel's coercion of Eritrean and Sudanese asylum seekers to leave Israel* (september 2014). Agence France Press: *Israel orders closure of migrant detention camp*. (22 september 2014). Mirjam van Reisen e.a.: *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond* (december 2013).

Infiltration Law uit 1954 (oorspronkelijk bedoeld tegen Palestijnen) alle vluchtelingen die illegaal de grens met Israël oversteken, aangemerkt als 'infiltranten'. Ze werden verplicht om de paar maanden hun verblijfsvergunning te vernieuwen. Wie door de moeizame procedures niet over een geldige vergunning beschikte, kon worden opgepakt en voor maximaal een jaar worden gedetineerd in het *Saharonim*-detentiecentrum. Na een wetwijziging in december 2014 is deze periode verkort tot maximaal drie maanden, waarna alle vluchtelingen/migranten voor maximaal 20 maanden werden geplaatst in het *Holot*-residence center in de Negev-woestijn.⁴³² Dat werd een open detentiecentrum genoemd, tussen een klassieke gevangenis en een vluchtelingenkamp in, met een capaciteit van 3000 bedden. Gedetineerden leven achter vier meter hoge muren en moeten zich dagelijks melden (voor de wetwijziging was dat drie maal per dag). Ze kunnen eten en slapen in het centrum, maar verder zijn er geen activiteiten of voorzieningen.⁴³³ In december 2014 verzochten mensenrechtenorganisaties het Hooggerechtshof van Israël om de kamers in *Holot* te verwarmen in verband met de nachtelijke kou in de woestijn. Dat werd door de Israëlisch autoriteiten toegezegd.⁴³⁴

Tot maart 2015 voerde Israël een actief beleid om migranten te overreden vrijwillig het land te verlaten. Bij vrijwillig vertrek ontvingen zij \$ 3.500. Volgens de Israëlisch immigratiedienst zouden 1500 Eritrese en Sudanese asielzoekers daarvan in 2014 gebruik hebben gemaakt. Op 31 maart 2015 maakte Israël echter bekend dat asielzoekers uit Eritrea en Sudan ook tegen hun wil zouden worden gedeporteerd naar derde landen. Ze zouden visa en geld (\$ 3500) meekrijgen, en Israël zou zorgen voor onderdak en documenten om in de derde landen te kunnen werken. Binnen dertig dagen moesten ze Israël hebben verlaten; achterblijvers werden gestraft met gevangenisstraf van onbepaalde duur in de *Saharonim*-gevangenis of in *Holot*.⁴³⁵

De derde landen zijn waarschijnlijk Uganda en Rwanda in ruil voor handelsovereenkomsten.⁴³⁶ Uganda ontkende een overeenkomst te hebben bereikt, maar begin april bevestigde de Rwandese president Kagame de overeenkomst met Israël wel. Maar hetzelfde krantenbericht meldde dat de Eritreeërs die eind 2014 naar Rwanda waren uitgezet geen enkele status hadden in Rwanda. Israël voorzag slechts in een toeristenvisum en betaalde drie hotelovernachtingen. In Uganda werden volgens een rapport van twee Israëlisch ngo's maar twee overnachtingen betaald, waarna de uitgezette Eritreeërs zonder documenten aan hun lot werden overgelaten.⁴³⁷ In april 2015 meldde de *Hotline for Refugees and Migrants* dat drie uit Israël uitgezette Eritreeërs waren herkend in een executie video van IS. Waarschijnlijk waren ze doorgereisd en samen met christelijke Ethiopiërs naar Libië gevlucht, waar ze door IS werden ontvoerd en geëxecuteerd.⁴³⁸

⁴³² Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for November 2014. Summary for December 2014*. Vertrouwelijk bericht: 15 mei 2014. Mirjam van Reisen e.a., *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond*, (december 2013). Human Rights Watch: *Make their lives miserable. Israel's coercion of Eritrean and Sudanese asylum seekers to leave Israel* (september 2014). Human Right Watch: *Israel making desperate people's lives truly miserable* (15 september 2014).

⁴³³ Mirjam van Reisen e.a.: *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond* (december 2013) Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for November 2014 en Summary for December 2014*. Dan Connel in Foreign Policy in Focus: *An Eritrean in Israel* (23 februari 2015).

⁴³⁴ Regional Mixed Migration Secretariat: *Summary for December 2014*.

⁴³⁵ The Guardian: *Israel to deport Eritrean and Sudanese asylum seekers to third countries* (31 maart 2015). Volkskrant: *Migranten in Israel mogen kiezen: ticket naar huis of gevangenis* (15 mei 2015).

⁴³⁶ Zie ook algemeen ambtsbericht Eritrea 2014 (mei 2014). The Guardian: *Israel to deport Eritrean and Sudanese asylum seekers to third countries* (31 maart 2015).

⁴³⁷ The East African: *President Kagame confirms Rwanda-Israel deal to host African immigrants* (2 april 2015). Time of the Middle East: *Israel departs African refugees* (3 april 2015). The Guardian: *Escaping Eritrea: If I die at sea, it's not a problem – at least I won't be tortured* (21 april 2015). The Guardian: *Living risk to risk: the new wave of African migrants deported from Israel* (6 mei 2015).

⁴³⁸ Radio Erena: *3 Eritrean asylum seekers who left Israel executed by ISIS* (22 april 2015). The Washington Post: *Why the Mediterranean migrant disaster is a problem for Israel too* (22 april 2015).

5.3 **Activiteiten van internationale organisaties**

Alle internationale ngo's hebben de afgelopen jaren noodgedwongen hun activiteiten in Eritrea moeten beëindigen.⁴³⁹

De UNHCR-vertegenwoordiger in Eritrea werd begin december 2014 tot persona non grata verklaard. Eerder was er een persbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken van Eritrea uitgegaan, waarin UNHCR beschuldigd werd van schuld aan de exodus van Eritrese jongeren door alle Eritrese migranten tot prima facie asielzoekers te bestempelen.⁴⁴⁰

De Eritrese overheid beperkte ook in deze verslagperiode de activiteiten van VN-organisaties, waaronder UNICEF en UNHCR. VN-organisaties mochten alleen met toestemming van de autoriteiten buiten Asmara reizen, waardoor het monitoren van projecten werd bemoeilijkt.⁴⁴¹ Ook het Internationale Rode Kruis in Eritrea is getroffen door de reisbeperkingen van de overheid. Het is het ICRC niet toegestaan gedetineerden te bezoeken.⁴⁴²

5.3.1 *Standpunt UNHCR*

Het standpunt van UNHCR ten aanzien van de bescherming van asielzoekers uit Eritrea dateert uit 2011 en is in de verslagperiode niet gewijzigd.

UNHCR is van mening dat aanvragen van Eritrese asielzoekers zorgvuldig onderzocht dienen te worden. UNHCR beschouwt de volgende groepen van Eritrese afkomst als risicogroep: personen die de militaire/nationale dienstplicht hebben ontdoken, leden van de politieke oppositie en critici van de regering, journalisten en andere personen werkzaam in de media, leden van vakbonden en arbeidsrechtactivisten, leden van religieuze minderheidsgroepen, vrouwen en kinderen met speciale profielen, LHBT-personen, leden van bepaalde etnische minderheidsgroepen en slachtoffers van mensenhandel. Vanwege de overal aanwezige krijgsmacht, een goed georganiseerd netwerk van overheidsinformatanten, evenals de landelijke controle die de staat over de bevolking uitvoert, beschouwt de UNHCR vestiging in een ander deel van Eritrea niet als een redelijk alternatief. UNHCR is van mening dat de situatie in Eritrea het niet rechtvaardigt om de vluchtelingenstatus van Eritreeërs op basis van artikel 1C.5 van de Conventie van 1951 (of artikel I.4 van de OAU-Conventie) te beëindigen.⁴⁴³

5.4 **Terugkeer**

Omdat er geen mogelijkheden zijn om terugkeerders te volgen na terugkeer in Eritrea en er ook geen transparantie is vanuit de Eritrese overheid over detentie en marteling, zijn er uiteenlopende berichten over de mogelijkheid ongestraft naar Eritrea terug te keren.⁴⁴⁴ Het EASO-rapport merkt op dat de meeste informatie over behandeling na terugkeer gedateerd is, en dat er geen recente empirische gegevens beschikbaar zijn.⁴⁴⁵ In de praktijk keren alleen Eritreeërs ongestoord terug die een buitenlands paspoort hebben, voornamelijk voor familiebezoek.⁴⁴⁶

⁴³⁹ Freedom House: Freedom in the World 2015 – Eritrea (maart 2015).

⁴⁴⁰ Vertrouwelijke mailwisseling met ambassade in Sudan (11 december 2014).

⁴⁴¹ US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

⁴⁴² International Committee of the Red Cross (ICRC): *Annual Report 2014 – Eritrea*. US Department of State: *Country Report on Human Rights Practices 2014- Eritrea* (juni 2015).

⁴⁴³ UNHCR: *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Eritrea* (april 2011).

⁴⁴⁴ Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea: situation of people returning to the country after they spent time abroad, claimed refugee status or sought asylum (2012-august 2014)*. (12 september 2014). Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013).

⁴⁴⁵ EASO: *Country of Origin Information Report-Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

⁴⁴⁶ Vertrouwelijk bericht: 24 april 2015.

Volgens de **Eritrese autoriteiten** kan elke Eritreeër (als hij/zij geen misdrijf heeft begaan) zonder angst voor vervolging naar Eritrea terugkeren, ook als hij/zij illegaal het land heeft verlaten of de dienstplicht is ontvlucht. Voorwaarde is wel dat hij/zij geen overtreding begaan heeft.⁴⁴⁷ Soms worden extra voorwaarden gesteld voor een probleemloze terugkeer, nl de betaling van de 2 % diaspora-belasting met terugwerkende kracht, en de ondertekening van een brief met spijtbetuiging door de terugkeerder.⁴⁴⁸ Er is echter nog weinig bewijs dat dit stand beleid wordt.⁴⁴⁹

Diverse bronnen wijzen er op dat de behandeling bij terugkeer afhankelijk is van de leeftijd en diverse omstandigheden. Soms wordt extra gelet op de betaling van de 2 % diaspora-belasting, dienstplichtvervulling, of oppositionele activiteiten in het buitenland.⁴⁵⁰ Sommige terugkeerders worden naar verluidt na ondervraging zonder sancties vrijgelaten; anderen zijn verplicht alsnog hun militaire dienst te vervullen. Weer anderen werden beboet, gedetineerd of overgedragen aan militaire autoriteiten.⁴⁵¹ Volgens **IOM Sudan** wordt er verschil gemaakt tussen terugkeerders die asiel hebben aangevraagd in Europa en degenen die naar Sudan zijn gegaan. In Europa zouden de vluchtelingen verhalen hebben verteld om het regime in een kwaad daglicht te stellen.⁴⁵²

UNHCR Sudan meldde desgevraagd in maart 2015 informatie te hebben over jonge mannen die uit vluchtelingenkampen in Sudan teruggingen, in Eritrea gearresteerd werden en weer naar Sudan trokken. Maar UNHCR kende ook jonge mannen die vanuit de vluchtelingenkampen gewoon terug wilden keren naar Eritrea.⁴⁵³ UNHCR noch IOM helpen met vrijwillige terugkeer van volwassenen naar Eritrea. UNHCR probeert alleen minderjarigen in *Shagarab* in Sudan met hun familie in Eritrea te herenigen.⁴⁵⁴

Contact met terugkeerders in Eritrea hebben organisaties niet. Het **Internationale Rode Kruis Eritrea** beaamde desgevraagd in 2014 dat het hen door de autoriteiten onmogelijk gemaakt werd met terugkeerders te spreken. Ze waren goed ontvangen, en daar moest de ICRC het mee doen; het was niet nodig dat te bewijzen.⁴⁵⁵ Ook twee **Israëliësch ngo's** meldden (in april 2015) dat het de afgelopen twee jaar onmogelijk was gebleken contact te krijgen met Eritreeërs die vanuit Israël vrijwillig naar Eritrea waren teruggekeerd.⁴⁵⁶

5.4.1

Repercussies bij terugkeer

De geraadpleegde **Eritrea-expert van het ILPI** bevestigt de onzekerheid over het lot van terugkeerders. Illegaal vertrek uit Eritrea is volgens hem nog steeds een criminele daad, en niettegenstaande alle recente toezeggingen zijn het betalen van

⁴⁴⁷ Heads of Missions Report on migration and human trafficking. In: vertrouwelijk bericht van 10 oktober 2014. Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea: situation of people returning to the country after they spent time abroad, claimed refugee status or sought asylum (2012-august 2014)*. (12 september 2014).

⁴⁴⁸ Danish Immigration Service: *Eritrea- Drivers and root causes of Emigration, national service and the possibility to return* (december 2014). UK Home Office: *Country Information and Guidance. Eritrea: Illegal Exit* (maart 2015).

⁴⁴⁹ Zie ook hoofdstuk 1.1.3 van dit algemeen ambtsbericht. EASO: *Country of Origin Report-Eritrea. Country focus* (juni 2015).

⁴⁵⁰ ICRC tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

⁴⁵¹ Regional Mixed Migration Secretariat: *Behind bars: the detention of migrants in and from the East & Horn of Africa* (februari 2015). Vertrouwelijke bronnen tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014. Freedom House: *Freedom in the World 2015- Eritrea* (maart 2015).

⁴⁵² IOM tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

⁴⁵³ UNHCR tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

⁴⁵⁴ UNHCR en IOM tijdens dienstreis naar Sudan in maart 2015.

⁴⁵⁵ ICRC tijdens dienstreis naar Eritrea in februari 2014.

⁴⁵⁶ ASSAF en Hotline for Refugees and Migrants: *Where there is no free will. Israel volunturay return procedure for asylum-seekers* (april 2015).

de 2 % diaspora-belasting en het ondertekenen van een excuusbrief geen garantie tegen repercussies van de autoriteiten bij terugkeer.⁴⁵⁷

Volgens **Amnesty International** loopt een aantal groepen in het bijzonder risico: Eritreeërs in de dienstplichtige leeftijd, (vermeende) opposenten van de regering en aanhangers van niet-erkende religies. *Amnesty International* is derhalve tegen gedwongen terugkeer van Eritreeërs naar Eritrea of naar derde landen waar zij niet beschermd worden tegen gedwongen terugkeer naar Eritrea. Het is waarschijnlijk volgens Amnesty, dat zij bij terugkeer te maken krijgen met mishandeling, marteling en/of detentie.⁴⁵⁸ **Professor Gaim Kibreab** deelt deze mening. In zijn kritiek op het Deense rapport stelde hij in december 2014 dat de meeste terugkeerders, op enkele uitzonderingen na voor Eritreeërs die goede contacten hebben met de regering, gevangen worden gezet.⁴⁵⁹ Ook de voorzitter van **Human Rights Concern Eritrea** (HRCE) verwierp in haar protestbrief aan de Britse regering in april 2015 de premisse dat dienstplichtontduikers en deserteurs bij terugkeer in Eritrea niet als verraders zouden worden beschouwd. Deze terugkeerders zouden volgens haar van het Eritrese minister van Defensie een aantekening van verraad krijgen (*Nay Kdaat Meheberi*), wat betekende dat men bij terugkeer als verrader voor een militaire rechtbank onder krijgstuicht veroordeeld kon worden. De ondertekende spijtbetuiging was geen enkele garantie voor amnestie. In de brief, bekend als *Immigration and citizenship services request form* of het B4 formulier verklaart de aanvrager "spijt te hebben van het plegen van een strafbaar feit door de militaire dienstplicht niet te hebben vervuld". Door ondertekening geeft de aanvrager te kennen bereid te zijn te zijner tijd een passende straf te accepteren.⁴⁶⁰

Ook een **professor aan het Duitse Institute of Global and Area Studies** die Eritrea bestudeert, vertelde de Canadese immigratiedienst in augustus 2014 dat Eritreeërs die het land verlieten om de dienstplicht te ontlopen, bij terugkeer als verraders te boek staan en onder onmenselijke omstandigheden gevangen worden gezet.⁴⁶¹

In het rapport van de **Commission of Inquiry** uit juni 2015 wordt deze kwalificatie voor terugkeerders ook geciteerd. Volgens het rapport is het gebruikelijke patroon dat ze gearresteerd en ondervraagd worden bij aankomst in Eritrea. Tijdens het verhoor worden ze mishandeld, daarna worden ze voor enkele maanden of enkele jaren gedetineerd. Na ontslag uit de gevangenis worden mannen van dienstplichtige leeftijd alsnog naar militaire training gestuurd, terwijl vrouwen over het algemeen naar huis mogen.⁴⁶²

In januari 2015 bezocht een **Zwitserse delegatie** Eritrea, waar geen duurzame verandering in de mensenrechtensituatie werd geconstateerd. Op grond van deze bevindingen besloot Zwitserland dat er geen afgewezen Eritreeërs zouden worden teruggestuurd, omdat hun veiligheid na terugkeer niet gegarandeerd kon worden.⁴⁶³

⁴⁵⁷ Mailwisseling met Daniel Mekonnen in april 2015.

⁴⁵⁸ Amnesty International, *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom* (mei 2013). Regional Mixed Migration Secretariat: *Behind bars: the detention of migrants in and from the East&Horn of Africa* (febr. 2015).

⁴⁵⁹ www.fithinews.com: *Eritrea confirms that repatriated asylum seekers will be punished* (5 februari 2015).

⁴⁶⁰ Human Rights Watch: *A letter to Rt Hon. Theresa, MP, UK 's Home Secretary* (17 april 2015). EASO: *Country of Origin Information Report- Eritrea. Country Focus* (juni 2015).

⁴⁶¹ In: Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea: situation of people returning to the country after they spent time abroad, claimed refugee status or sought asylum (2012-august 2014)* (12 september 2014).

⁴⁶² Mensenrechtenraad: *Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea* (juni 2015).

⁴⁶³ Gesellschaft für bedrohte Völker: *Different opinions concerning mass exodus of Eritreans- A call for more commitment to human rights in Eritrea* (11 februari 2015).

De **speciale VN-rapporteur voor Eritrea** meldde al in 2013 dat Eritreeërs die na een afgewezen asiolverzoek terugkeren, onderworpen kunnen worden aan marteling en andere straffen. Gedwongen terugkeerders verdwijnen vaak in een gevangenis en deze verdwijningen worden volgens haar gebruikt om mensen te intimideren en een klimaat van angst te creëren.⁴⁶⁴

In februari in 2015 waarschuwde Yonas Manna Bairu, **Eritrese zaakgelastigde voor Zweden, Denemarken en Noorwegen** in een Deense krant dat Eritrese deserteurs die in de Scandinavische landen asiel hadden aangevraagd, zich bij terugkeer moeten verantwoorden voor een civiele of militaire rechtbank. Ze zouden niet worden gedetineerd, want dat leverde niets op, maar een boete krijgen of veroordeeld worden om alsnog hun militaire training te doen.⁴⁶⁵

Volgens een **professor Afrikaanse studies aan de Universiteit van Pennsylvania** kan illegale uitreis op zichzelf al een probleem zijn bij terugkeer. Hij stelde in augustus 2014 dat Eritreeërs die buiten de regels om Eritrea hadden verlaten, bij terugkeer een zeer hoog risico lopen op vervolging en detentie. Na vrijlating uit de gevangenis wordt hun doen en laten gevolgd door de autoriteiten, omdat ze voortaan als niet-vaderlandslievend te boek staan.⁴⁶⁶ Het **rapport *The Human Trafficking Cycle*** uit eind 2013 wees er al op dat illegale uitreis tot vervolging en detentie kon leiden.⁴⁶⁷

5.4.2

Hoop op veilige terugkeer

Tegen deze achtergrond tekenden zich in de loop van de verslagperiode ook andere opvattingen over veilige terugkeer af.

Ten eerste het **Deense rapport** uit december 2014, dat omstreden was zoals in hoofdstuk 2.1 is toegelicht. Dit rapport concludeert op basis van gesprekken met Eritrese autoriteiten en ambassades in Asmara, dat de houding van de overheid tegenover terugkeerders clementer en meer ontspannen was geworden. Wanneer Eritreeërs hun relatie met de regering herstelden, konden ze legaal naar Eritrea terugkeren. Dat kon door in een Eritrese ambassade de achterstallige diaspora-belasting te betalen en een spijtbetuyigingsbrief te ondertekenen. Dit gold ook voor deserteurs of dienstplichtontduikers.⁴⁶⁸ De gezamenlijke Noors/Nederlandse documentenmissie in februari 2015 hoorde eenzelfde berichten van een ambassade in Asmara.⁴⁶⁹ Ook de vicepresident van Eritrea in een tv-interview van 15 maart 2015 deed eensluidende uitspraken. "We willen onze jongeren terug", zei hij en "Iedereen die terugkomt, is vrij".⁴⁷⁰

In maart 2015 achtte het **Britse Home Office** het Deense rapport voldoende nieuwe informatie om het beleid voor asielclaims van Eritreeërs te wijzigen. Het risico op een slechte behandeling bij terugkeer na illegaal vertrek uit Eritrea vanwege desertie of ontduiking van de dienstplicht, was voortaan op zichzelf onvoldoende basis voor een asielclaim. Indien Eritreeërs aan de, legitiem geachte, voorwaarden hadden voldaan stonden ze volgens het *Home Office* niet bloot aan

⁴⁶⁴ VN-Mensenrechtenraad: *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea*, Sheila B. Keetharuth (mei 2013).

⁴⁶⁵ www.fithinews.com: *Eritrea confirms that repatriated asylum seekers will be punished* (5 februari 2015).

⁴⁶⁶ In: Immigration and Refugee Board of Canada: *Eritrea: situation of people returning to the country after they spent time abroad, claimed refugee status or sought asylum (2012-august 2014)* (12 september 2014).

⁴⁶⁷ Mirjam van Reisen et al: *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond* (december 2013)

⁴⁶⁸ Danish Immigration Service: *Eritrea-Drivers and root causes of emigration, national service and the possibility to return. Report from the Danish Immigration Service's fact finding mission to Ethiopia and Eritrea in August and October 2014* (december 2014).

⁴⁶⁹ Gesprek met Nederlandse deelnemer aan Nederlands/Noorse documentenmissie in januari 2015 (op 17 maart 2015).

⁴⁷⁰ Zwitserse tv-rapportage: *Out of Eritrea* (15 maart 2015).

vervolging na terugkeer en maakten ze derhalve niet meer automatisch aanspraak op bescherming en asiel in het Verenigd Koninkrijk.⁴⁷¹

Home Office beloofde in juni 2015 overigens de kritische bevindingen van de *VN-Commission of Inquiry* over terugkeer zorgvuldig te zullen bestuderen.⁴⁷² Of het beleid weer wordt teruggedraaid, is in de verslagperiode niet bekend geworden.

Noorwegen werkte ondertussen al een jaar aan een terugkeerregeling met Eritrea. Onder meer was in december 2014 een tripartite overeenkomst afgesloten tussen Noorwegen, UNDP en de *National Union of Eritrean Youths and Students* over opleidingen en werkgelegenheid voor jonge Eritreeërs die vrijwillig uit Noorwegen naar Eritrea terugkeerden.⁴⁷³

In juni 2015 bezocht de Noorse staatssecretaris van Justitie Eritrea met het doel toestemming te krijgen voor onderzoeksmissies van Noorse immigratie autoriteiten. Eerst moet er uitsluitel komen over de implementatie van de toezegging om de dienstplicht tot 18 maanden terug te brengen, en de situatie van de mensenrechten te beoordelen. Ook moest er bewijs komen dat daadwerkelijk de hand werd gehouden aan de nieuwe strafwet, die in mei 2015 was uitgebracht en die een eerlijk proces en transparante regelgeving stipuleerde. Hoewel de staatssecretaris in een interview zei een positievere indruk van het land te hebben gekregen dan hij verwachtte, moesten er voordat Eritreeërs konden worden teruggestuurd eerst meer feiten op tafel komen.⁴⁷⁴

⁴⁷¹ UK Home Office: *Country Information and Guidance. Eritrea: Illegal Exit* (maart 2015).

⁴⁷² IRIN: *Eritrea rights report prompts protection rethink* (juni 2015). The Guardian: *Home Office weighs bleak UN report on rights abuses by Eritrean government* (11 juni 2015).

⁴⁷³ www.madote.com: *Norways ministry of justice satisfied with his trip to Eritrea* (8 juni 2015). The Foreigner: *Norway-Eritrea return agreement implausible, NOAS says* (7 juni 2015).

⁴⁷⁴ Idem. Vertrouwelijke mailwisseling; 9 juni 2015. De *Norwegian Organisation for Asylum Seekers* zag echter vooralsnog niets in een terugkeerregeling met Eritrea.

1.1

Algemeen ambtsbericht Eritrea |
Juli 2015

6 Bijlagen

6.1 Naslagwerken en rapporten

African Child Policy Forum:

- *Harmonisation of Children's Laws in Eritrea*, 2012

Algemeen ambtsberichten

- *Eritrea 2013 en 2014*

Altai Consulting

- *Mixed Migration: Libya at the Crossroads. Mapping of Migration Routes from Africa to Europe and Drivers of Migration in Post-revolution Libya*, november 2013

Amnesty International:

- *Previous UPR. 18th Session of the UPR Working group, 27 January – 7 February 2014, Eritrea Amnesty International Submission for the UN Universal Periodic Review. 18th Session of the UPR Working Group, January/February 2014*
- *A catalogue of human rights violations continue in Eritrea despite commitments made during UN human rights review*, 25 juni 2014
- *Eritrea: 20 years of Independence, but still no freedom*, mei 2013
- *Making Love a Crime. Criminalization of Same-Sex Conduct in Sub-Saharan Africa*, april 2013
- *Annual Reports Death Sentences And Executions*
- *Annual Reports – Eritrea*

Arbi Harnet:

- *Annual report 2011-2014*, 16 december 2014

Article 19:

- *Eritrea: Article 19's submission to the UN Universal Periodic Review*, juni 2013

ASSAF en Hotline for Refugees and Migrants:

- *Where there is no free will. Israel voluntary return procedure for asylum-seekers*, april 2015

Bertelsmann Stiftung:

- *Transformation Index 2014*, februari 2014

Central Intelligence Agency (CIA):

- *The World Factbook*

Committee to Protect Journalists (CPJ):

- *Attacks on the Press – Eritrea*, 1 december 2014
- *10 most censored countries*, 27 april 2015

Danish Immigration Service:

- *Eritrea- Drivers and root causes of Emigration, national service and the possibility to return*, december 2014

European Asylum Support Office:

- *Country of Origin Information (COI) report entitled Eritrea Country Focus*, juni 2015

Economist Intelligence Unit (EIU):

- *Country Reports Eritrea*, 2014 en 2015

Federal Department of Justice and Police (FDJP):

- *Agreed Minutes Presentation by Dr. David Bozzini – National Service and State Structures in Eritrea*, 16 februari 2012

Freedom House:

- *Freedom of the Press 2015 – Eritrea*
- *Freedom in the World 2015 - Eritrea*

Human Rights Watch:

- *Hear No Evil. Forced Labor and Corporate Responsibility in Eritrea's Mining Sector*, januari 2013;
- *"I wanted to Lie Down and Die". Trafficking and Torture of Eritreans in Sudan and Egypt*, februari 2014
- *World Reports 2014 en 2015 – Eritrea*
- *Make their lives miserable. Israel's coercion of Eritrean and Sudanese asylum seekers to leave Israel*, september 2014

Immigration and Refugee Board of Canada:

- *Eritrea: Identification documents, including national identity cards and birth certificates; requirements and procedures for obtaining and renewing identity documents, both within the country and abroad (2009 August 2013)*, 16 september 2013
- *Eritrea. Military identification cards and permits including appearance (2012-august 2014)*, 2 september 2014.
- *Eritrea: prevalence of fraudulent identity documents, including national identity cards (2012 august 2014)*, 6 september 2014
- *Eritrea: issuance and delivery for police orders or summons in Asmara for suspected offenders or those violating reporting conditions, including whether the order or summons has to be delivered to the specified individual or can be left with a relative. Format of the order or summons*, 1 mei 2014
- *Eritrea and Sudan: Situation of the border region between the two countries, including military and police controls, as well as legal crossing points: information on physical obstacles to prevent crossing, such as fences and mines; number of people legally and irregularly crossing the border (2013-May 2014)*, 15 mei 2014
- *Eritrea: situation of people returning to the country after they spent time abroad, claimed refugee status or sought asylum (2012-august 2014)*, 12 september 2014

International Committee of the Red Cross (ICRC):

- *Annual Reports - Eritrea*

International Crisis Group:

- *Eritrea: Ending the exodus? Update*, 8 augustus 2014

International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA):

- *State-sponsored Homophobia, A world survey of laws criminalising same-sex sexual acts between consenting adults*, mei 2012

ITU:

- *Yearbook of Statistics 2014*, december 2014

Norwegian Peacebuilding Resource Centre:

- *Expert Analysis: Eritrean opposition parties and civic organisations*, januari 2015

OCHA

- *Eastern Africa: Displaced Populations Report (March – September 2012)*

Open Doors:

- *World Watch List 2015.*

PEN International:

- *Contribution to the 18th session of the Working group of the Universal Periodic Review. Submission on Eritrea, juni 2013*

Regional Mixed Migration Secretariat:

- *Summaries for October 2014-April 2015*
- *Going West: Contemporary Mixed Migration Trends from the Horn of Africa to Libya and Europe, juni 2014*
- *Behind bars: the detention of migrants in and from the East & Horn of Africa, februari 2015*

Reisen, Mirjam van e.a:

- *The Human Trafficking Cycle: Sinai and Beyond, 4 december 2013*
- *Human Trafficking in the Sinai: Refugees between Life and Death, oktober 2012*

Reporters Without Borders:

- *UN Human Rights Council – Universal Periodic Review 18th UPR session: January – February 2014. Contribution on the situation of media freedom in Eritrea by reporters Without Borders, an NGO with special consultative status, 24 juni 2013*
- *2015 World Press Freedom Index*

Schweizerische Flüchtlingshilfe:

- *Athiopien: Eritreische Flüchtlinge. Auskunft der SFH-Länderanalyse, 22 november 2013*
- *Eritrea: Rekrutierung von Minderjährigen, 21 januari 2015*

Still Human, still here. The campaign to end destitution of refused asylum seekers:

- *A commentary on the March 2015 Country Information and Guidance reports issued on Eritrea, 1 mei 2015*

UK Border Agency:

- *Country of Origin Information (COI) Reports – Eritrea*

UK Home Office:

- *Country Information and Guidance Report Eritrea: Illegal Exit, maart 2015*
- *Country Information and Guidance Report Eritrea: National (incl. military) service, maart 2015*

UNDP

- *Annual Report of Human Development, november 2014*

UNFPA:

- *Female Genital Mutilation/Cutting Country Profile Eritrea. Prevalence of Female Genital Mutilation/Cutting (FGM/C) among Women Aged 15-49*

United Kingdom Foreign & Commonwealth Office:

- *Human Rights and Democracy: The Foreign & Commonwealth Office Reports – Eritrea 2014 en 2015*
- *Eritrea: Country of Concern, updates tot maart 2015*

United Nations Children's Fund (UNICEF):

- *Female Genital Mutilation/Cutting: A statistical overview and exploration of the dynamics of change*, juli 2013.

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR):

- *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Eritrea*, 20 april 2011
- *Refugees and the Rashaida: human smuggling and trafficking from Eritrea to Sudan and Egypt*, maart 2013.
- *Fact Finding Mission Report of the Danish Immigration Service, Eritrea – Drivers and Root Causes of Emigration, National Service and the Possibility of Return. Country of Origin Information for Use in the Asylum Determination Process, UNHCR's perspective*, december 2014
- *2015 Profile country operation Sudan*, januari 2015
- *Refugee Updates*
- *Fact Sheets*
- *Asylum trends*
- *Strategy and regional plan of action in smuggling and trafficking from the east and Horn of Africa. Progress report*, oktober 2014

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) – Refworld:

- *The Constitution of Eritrea*, 23 mei 1997
- *Proclamation on National Service No. 82/1995*, 23 oktober 1995
- *Eritrean Nationality Proclamation (No. 21/1992)*, 6 april 1992
- *Proclamation No. 24/1992 issued to regulate the issuing of travel documents, entry and exit visa form Eritrea, and to control residence permits of foreigners in Eritrea*, januari 1992
- *World at war. Global Trends. Forced displacements 2014*, juni 2015

United Nations:

- *Mensenrechtenraad: Working Group on the Universal Periodic Review. Compilation prepared by the Office of the United Nations High Commissioner for human Rights in accordance with paragraph 15 (b) of the annex to Human Rights Council resolution 5/1 and paragraph 5 of the annex to Council resolution 16/21. Eritrea*, 11 november 2013
- *Mensenrechtenraad. Working Group on the Universal Periodic Review. National report submitted in accordance with paragraph 5 of the annex to Human Rights Council resolution 16/21. Eritrea, A/HRC/WG.6/18/ERI/1*, 8 november 2013
- *Mensenrechtenraad: Report of the Working Group on the Universal Periodic Review: Eritrea. Addendum, Views etc presented by the State under review*, 17 juni 2014
- *Mensenrechtenraad. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth, A/HRC/23/53*, 28 mei 2013
- *Mensenrechtenraad: Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth*, 13 mei 2014
- *Mensenrechtenraad: Report of detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea*, juni 2015
- *Veiligheidsraad: Letter dated 11 July 2012 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2012/545*, juli 2012
- *Veiligheidsraad. Letter dated 24 July 2013 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2013/440*, juli 2013
- *Veiligheidsraad: Letter dated 10 October 2014 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2014/727*, oktober 2014
- *Veiligheidsraad. Resolution 2111 (2013). Adopted by the Security Council at its 7009th meeting, on 24 July 2013, S/RES/2111 (2013)*, 24 juli 2013

- *Veiligheidsraad: Letter dated 11 July 2012 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, S/2012/544, 13 juli 2012*

United States Commission on International Religious Freedom (USCIRF):

- *Annual Reports - Countries of Particular Concern – Eritrea 2015*

United States Department of Labor's Bureau of International Labor Affairs:

- *2012 Findings on the Worst Forms of Child Labor, 2013.*

US Department of State:

- *Trafficking in Persons Reports – Eritrea*
- *Report on International Religious Freedom - Eritrea*
- *Country Reports on Human Rights Practices: Eritrea*

6.2

Websites

- A www.addisabebaonline.com
www.aljazeera.com
www.allafrica.com
www.amnesty.org
www.article19.org
www.asmarino.com
www.assenna.com
www.awate.com
- B www.bbc.co.uk
- C www.cia.gov
www.cnn.com
- D www.dailymail.co.uk
- E www.ecoi.net.org
www.ethnologue.com
www.everyculture.com
- F www.fithinews.com
- H www.harnet.org
www.hrw.org
www.hrc-eritrea.org
- I www.internetworldstats.com
- J www.joshuaproject.net
www.jw-media.org
- L www.thelocal.dk
www.loc.gov/law/help/legal-research-guide/eritrea.php
- M www.madote.com
www.martinplaut.wordpress.com
www.minbuza.nl/producten-en-diensten/verdragen/mensenrechtenverdragen
www.mining.com

- N www.nuew.org
www.nueys.org
www.nytimes.com
- O www.ohchr.org
www.omniglot.com
www.opendoors.nl
- R www.refworld.org
www.reuters.com
- S www.shabait.com
www.sudantribune.com
- T www.telegraph.co.uk
www.tesfanews.net
www.trouw.nl
- U www.un.org
www.unocha.org
www.unhcr.org
- W www.wfp.org
www.worldwatchmonitor.org

6.3 Lijst van afkortingen

AI	Amnesty International
AU	African Union
CIA	Central Intelligence Agency
COI	Country of Origin Information OF Commission of Inquiry
COR	Commissioner of Refugees
CPJ	Committee to Protect Journalists
EASO	European Asylum Support Office
EIU	Economist Intelligence Unit
EU	Europese Unie
FGM	Female Genital Mutilation
HRC	Human Rights Council
HRW	Human Rights Watch
ICG	International Crisis Group
ICRC	International Committee of the Red Cross
IGAD	Intergovernmental Authority on Development
ILGA	International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association
ITU	International Telecommunication Union
LGBT	Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender
NGO	Non-Governmental Organisation
NUEW	National Union of Eritrean Women
NUEYS	National Union of Eritrean Youth and Students
OAU	Organization of African Unity
OHCHR	Office of the High Commissioner for Human Rights
ONLF	Ogaden National Liberation Front
PFDJ	People's Front for Democracy and Justice
RSF	Reporters sans Frontières
SIHA	Strategic Initiative for Women in the Horn of Africa
TPDM	Tigray People's Democratic Movement
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNICEF	United Nations Children's Fund

UPR   Universal Periodic Review
USCIRF   United States Commission on International Religious Freedom
WFP   World Food Programme

6.4 Kaart van Eritrea

